

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a VI-a ORDINARĂ – IUNIE 2013

Ședința din ziua de 13 iunie 2013

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Dezbaterile și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.227 din 4 iunie 2013 pentru modificarea articolului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.102 din 12 mai 2011 privind aprobarea componenței nominale a delegațiilor Parlamentului Republicii Moldova la organizațiile parlamentare internaționale.
4. Dezbaterile și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.228 din 4 iunie 2013 pentru modificarea articolului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.84 din 21 aprilie 2011 privind aprobarea componenței nominale a delegației Parlamentului Republicii Moldova în Adunarea Parlamentară a Parteneriatului Estic (Euronest.)
5. Dezbaterile și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.230 din 5 iunie 2013 cu privire la modificarea Hotărârii Parlamentului nr.102 din 12 mai 2011 privind aprobarea componenței nominale a delegațiilor Parlamentului Republicii Moldova la organizațiile parlamentare internaționale.
6. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.1608 din 9 iulie 2012 pentru modificarea articolului 9 din Legea nr.1234-XIV din 22 septembrie 2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova.
7. Dezbaterile și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.241 din 13 iunie 2013 (nr.214 din 22 mai 2013) pentru aprobarea Raportului privind executarea (utilizarea) fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul 2012.
8. Dezbaterile și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.242 din 13 iunie 2013 (nr.215 din 22 mai 2013) pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2012.
9. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.4 din 15 ianuarie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea privind finanțele publice locale – art.1, 2, 3 ș.a.; Codul fiscal – art.1, 6, 93; ș.a.*).
10. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.176 din 22 aprilie 2013 pentru modificarea articolului 64 al Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003.
11. Adoptarea proiectului de Hotărâre nr.188 din 30 aprilie 2013 cu privire la Raportul Comisiei de anchetă pentru investigarea cazurilor de demolare și

deteriorare, în perioada anilor 1993 – 2012, a unor monumente istorice incluse în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat.

12. Întrebări.

Ședința începe la ora 10.26.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domnii Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Rog să ocupați locurile în sală.

Secretariatul,

Rog să anunțați prezența.

Secretariatul,

Anunțați, vă rog, prezența în sală.

Domnul Maxim Ganaciuc – *șeful Direcției generale documentare parlamentară:*

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plnului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 94 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Ghilețchi Valeriu, Șova Vasili – în delegație; Ceban Ion, Domenti Oxana, Juravschi Nicolae, Pleșca Nae-Simion – la cerere; Chistruga Zinaida.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

Constat caracterul deliberativ al ședinței. Vă rog să onorăm Drapelul de Stat. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Mulțumesc.

Stimați deputați,

La ședința din săptămîna trecută au rămas neexaminat de plen 12 proiecte de acte legislative, proiecte transferate pentru ședința din săptămîna curentă. De asemenea, săptămîna trecută, plenul nu a aprobat proiectul ordinii de zi pentru perioada bisăptămînală 13 – 21 iunie.

Din acest considerent, Biroul permanent v-a prezentat atenției dumneavoastră proiectul ordinii de zi a ședințelor Parlamentului din 13 – 21 iunie, pe care urmează să îl aprobăm astăzi conform normelor procedurale ale Regulamentului Parlamentului. Așadar, ordinea de zi, discutată și aprobată de plenul Parlamentului săptămîna trecută, urmează a fi completată cu acest proiect al ordinii de zi.

Dacă sînt alte propuneri, vă rog să le înaintați de la microfoanele din sală.
Vă rog.

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte, de fapt, tot Prezidiul,

De procedură.

În primul rînd, cred că, în mod normal, trebuia să vă cereți scuze pentru întîrzierea de cel puțin de jumătate de oră, pentru că toată Frațiunea Partidului Comuniștilor, la ora anunțată, la ora 10.00, era prezentă aici, în sală, și gata de lucru.

La ședința trecută, ați menționat că o oră de lucru în Parlament costă 11 mii de lei. Și ar trebui să anunțați: din contul cui vor fi recuperate cele ... jumătate de oră, adică 5 mii 500 de lei, cheltuite în zadar aici? Pentru că această imposibilitate și incapacitate de a organiza lucrul deja vă este caracteristică și ați pășit cu piciorul stîng, dar e important să fie recuperate aceste cheltuieli.

Domnul Igor Corman:

Da, vă mulțumesc, domnule Reșetnicov.

Eu sînt de acord cu ceea ce ați spus dumneavoastră. De fapt, la ora 10.00, eu am prezentat această informație, pe care am primit-o atunci. Eu rog șefii fracțiunilor să asigure prezența la timp aici, în sală, a membrilor grupurilor parlamentare, altfel să nu fim puți în situația să anunțăm public numele persoanelor absente. Deci, vă rog, să menținem disciplina.

Microfonul nr.3.

Doamna Inna Șupac – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Zilele acestea se desfășoară examenele de bacalaureat. Cu mult timp înainte, ultima dată fiind două săptămîni în urmă, Frațiunea PCRM v-a avertizat, stimați colegi, că atitudinea drastică, atitudinea jandarmerică a Ministerului Educației față de copii va transforma centrele de bacalaureat în camere de detenție, în loc ca ele să fie locuri de creație.

Ba mai mult decît atît, s-a văzut cu ochiul liber că instalarea camerelor de luat vederi, de fapt, este o simplă spălare de bani, avînd în vedere cu cîtă rapiditate au apărut testele de examinare în Internet, după începutul examenelor.

Stimați colegi,

Eu cred că mulți dintre voi, ca și Frațiunea PCRM, au primit mai multe plîngeri din partea cetățenilor, părinților și elevilor cu privire la această atitudine, care egalează elevii ca criminali, pe cînd criminalii adevărați umblă pe străzi.

În acest context, Frațiunea PCRM reiterează propunerea includerii în ordinea de zi a proiectului de Lege sub nr.217, înregistrat în data de 28 mai, care prevede interzicerea instalării camerelor video și a altor echipamente tehnice în centrele de examinare de acum înapoi și anul viitor.

Și a doua propunere și cerere insistentă a Frațiunii PCRМ este ca doamna Maia Sandu să-și de demisia, iar camerele de luat vederi să fie, stimați colegi, instalate în birourile guvernanților, adică în birourile dumneavoastră.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Să separăm, totuși, propunerile la ordinea de zi de declarații, care se fac la sfârșitul ședinței.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Am o solicitare și o propunere la ordinea de zi. Astăzi se împlinesc 72 de ani de la primul val de deportări ale florii provinciei. Și, în memoria victimelor acestui calvar, am să propun să ținem un minut de reculegere. Și am să rog deputații să susțină această idee. *(Se păstrează un minut de reculegere.)*

Vă mulțumesc.

Și acum o propunere la ordinea de zi, domnule Președinte. Am să amintesc că Biroul permanent al Parlamentului a examinat solicitarea mea anterioară, încă în luna decembrie, privind organizarea audierilor parlamentare în chestiunea transnistreană. Lucrurile au degenerat în provincia de est a Republicii Moldova, lucrurile par a fi bine gândite într-un plan de acțiuni, care are drept scop două lucruri majore: subminarea totală a suveranității naționale și zădărnicierea parcursului nostru european.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, în ședința de ieri, a luat decizia de a organiza astăzi o ședință extraordinară, cu invitarea tuturor șefilor de instituții vizate. Și vreau să spun că toți, practic, au confirmat participarea la ședința de la ora 13.00 de la Ministerul Agriculturii. Aceasta înseamnă că demnitarii sînt în țară.

De aceea, eu am să propun, pentru ordinea de zi, ca, mîine, să avem o ședință închisă cu audieri parlamentare, cu participarea vicepremierului pentru reintegrare, ministrului apărării, ministrului de interne, directorului Serviciului de Informații și Securitate și copreședintele Comisiei unificate de control din partea Republicii Moldova, să vedem ce se întîmplă, pentru că lucrurile nu s-au oprit.

Și ceea ce se întîmplă și în aceste momente la Varnița ne obligă, ca și corp legiutor suprem al țării, să dezbatem această problemă și să vedem care sînt acțiunile statului Republica Moldova pentru a-și apăra propriii cetățeni, dar și pentru a-și apăra suveranitatea națională.

Eu rog toate grupurile parlamentare să sprijine această idee, ca, mîine, ședința să fie una specială în problema transnistreană și cu ușile închise.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Am văzut că, la îndemnul domnului Godea, comuniștii au rămas nemișcați pe scaune. Ori domnul Godea a fost insuficient de explicit, ori comuniștii, cu adevărat, nici astăzi, de Ispas, nu încearcă să fie creștini adevărați, ori nu au înțeles semnificația evenimentului din 12 spre 13 iunie 1941. Atunci, când după ocupația din 1940, sub flamurile secerii și ciocanului, aproximativ 25 mii de oameni, în mod special funcționarii care au activat în perioada României mari în Basarabia, au fost duși în Siberia și în Kazahstan și mulți dintre ei au murit acolo. Și era creștinește și normal ca să-i pomenim, pentru că nu v-am cerut să faceți altceva.

Ori aceasta ne duce la gândul că faceți blasfemie. Și atunci când mergeți la Lenin, cu adevărat, sînteți sinceri, atunci când mergeți la biserică, de fapt, faceți altceva.

Și două propuneri la ordinea de zi. Propunem a introduce în ordinea de zi proiectul nr.206 din data de 16 mai. Este vorba despre excluderea din uz a pașapoartelor sovietice sau mai exact interzicerea votării în baza lor. Proiect care a fost votat în data de 3 mai de către liberal-democrați și comuniști.

Și proiectul nr.205 privind votarea ... permisiunea de a vota în Chișinău a studenților. Iarăși proiect care vine în urma votului din 3 mai a liberal-democraților și comuniștilor.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Reidman – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Господин Председатель, наша фракция настойчиво требует прихода в Парламент министра экономики господина Лазера с исчерпывающими объяснениями и информацией относительно подготавливаемого, неизвестно в чью пользу, Соглашения о всеобъемлющей и углубленной свободной торговле с Евросоюзом. Это соглашение, которое готовится втайне от общества и втайне от парламентариев, граничит с предательством национальных интересов, по крайней мере с предательством интересов национальной экономики. Мы настойчиво требуем сюда на следующее заседание министра экономики с исчерпывающей информацией.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Înregistrat.

Microfonul nr.3.

Doamna Alla Mironic – *Fracțiunea PCRM:*

Mulțumesc.

Eu mă adresez către dumneavoastră ca să fie inclusă în ordinea de zi inițiativa legislativă nr.147 de la 3 aprilie 2013, care ține de susținerea veteranilor de război – socială, medicală. Și nr.221 din 29 mai 2013.

Și vreau să iau cunoștință de acest document, care a fost primit pe data de 5 decembrie 2012.

Я хочу обратиться ко всем депутатам и в том числе к средствам массовой информации, которые неправильно поняли нас в прошлый четверг, когда мы предлагали эту инициативу, и задавали нам вопрос: почему мы включаем инициативу о подготовке к семидесятилетию Великой Победы в 2013 году, когда отмечается она в 2015 году?

Хочу очень коротко проинформировать вас о том, что Содружество Независимых Государств приняло 5 декабря 2012 года решение о подготовке к празднованию 70-й годовщины Победы советского народа в Великой Отечественной войне. Было решено – прошу внимания – рекомендовать государствам-участникам Содружества Независимых Государств разработать и принять национальные программы по подготовке к празднованию юбилея Победы.

И еще один момент, который связан с нашей инициативой №147 – проявлять постоянную заботу о сохранении воинских захоронений, мемориальных комплексов, а также социально поддержать ветеранов Великой Отечественной войны. Это документ был подписан руководителями государств, в том числе и господином Филатом. Просим включить в повестку дня, рассмотреть этот вопрос, так как мы предлагаем составить национальный план.

И третье. Я хотела бы попросить, чтобы был приглашен министр обороны господин Маринуца и доложил по этому вопросу всем депутатам Парламента, так как он входит в Совет министров обороны стран СНГ, где рассматривался этот вопрос.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță – *Fracțiunea PLDM:*

Domnule Președinte,

Vreau să informez plenul Parlamentului și, de fapt, întreaga opinie publică asupra proiectului de Lege nr.151. Noi, în comisie, am examinat, nu avem obiecții pentru lectura a doua, amendamente, însă am convenit toți împreună și am solicitat de la Guvern. Ei acum au început procedura de pregătire a avizului. Cred că în cel

mai scurt timp va veni avizul și după aceasta îl vom introduce în ordinea de zi. Sînt patentarii, ține de patentari ...

El nu este în ordinea de zi, dar patentarii îl așteptau astăzi. Noi am vorbit cu ei, le-am explicat că vine avizul, comisia este gata, doar îl introducem. Pentru informarea opiniei publice am spus aceasta.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Președinte,

Deci am mai multe proiecte de lege care au, practic, în jur de un an de cînd stau în Parlament. Ba au fost toate incluse într-o bună zi, excluse, apoi incluse 2-3, iarăși excluse.

Este vorba de proiectul nr.940, ceea ce ține de construcțiile neautorizate pe terenuri publice. Proiectul nr.1612, ceea ce ține de vînzarea ... deci ca producătorii autohtoni să aibă posibilitatea de a realiza. Noi știm cum realizează ei producția lor în centrele comerciale. Proiectul nr.2354, ceea ce ține de încheierea contractelor de evacuare a gunoiului. Că noi, la moment, avem în oraș și blocuri întregi care n-au încheiate contracte. Proiectul nr.63, ceea ce ține de persoanele supuse ... copii persoanelor supuse represiunilor politice. Deci solicit: săptămîna viitoare ele să fie incluse în ordinea de zi.

Proiectul nr.230 de astăzi solicităm să fie exclus. Este punctul 3 din ziua de astăzi.

Și a doua chestiune. În data de 1 martie 2013 Parlamentul a adoptat o hotărîre, citesc: „Parlamentul hotărăște: în conformitate cu articolul 4, alineatul (6) din Legea ocrotirii sănătății, Guvernul va prezenta Parlamentului spre examinare și aprobare Strategia de reformare și/sau reorganizare a sistemului de sănătate, care va conține scopuri și obiective clare.

Punctul 2. Pînă la aprobarea de către Parlament a unui document strategic de informare și/sau reorganizare a sistemului de sănătate, solicităm Ministerului Sănătății să suspende următoarele ...”

Nu o să citesc toate ordinele în care ... inclusiv alte ordine.

Dar, cu părere de rău, reforma merge, strategia nu este. Noi am încercat la comisie, dar, cu părere de rău, nu am obținut.

În termen maxim de o lună, să vină Guvernul cu Strategia de reformare. Că se face ilegal.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnîi – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Cu titlu de replică domnului Munteanu.

Domnule Munteanu și toți acei care astăzi ne învinuiți,

Vreau să vă spun că, într-adevăr, în perioada de când vă aflați în Parlament cred că suferiți de o boală care se numește „mania presledovania”. Și cred că ar trebui să vă temperați și să vă mai țineți învinuirile, așa, acolo unde le țineți. Fiindcă istoricii și istoria au dat aprecierea acelor evenimente și care dorește să meargă să le comemoreze. Aceasta e un moment.

Și al doilea moment, ce ține de biserică. Noi la biserică am mers și vom merge, fiindcă noi am restaurat, în timp de opt ani, mai multe biserici. Iar pe voi, acei care ați adoptat legi antibisericești, de genul Legea egalității șanselor, să nu vă primească niciodată preoții în biserici.

Iar acum la ordinea de zi.

Domnule Președinte,

Vreau să vă atenționez pe dumneavoastră, fiindcă, în ultimii patru ani, s-a instalat o procedură, o practică foarte vicioasă în Parlament, atunci când ordinea de zi ...și Biroul permanent, pentru aprobarea ordinii de zi, se întrunește în ziua de miercuri, iar joi și vineri se desfășoară ședințele Parlamentului. Este o practică foarte proastă. Deoarece, aprobând ordinea de zi în ziua de miercuri, după masă pe la ora 16.00, deputații nu au posibilitatea să se pregătească și nu cunosc care va fi ordinea de zi pentru următoarele două zile.

De aceea, vreau să aduc la cunoștință că a fost o practică foarte bună când Biroul permanent se întrunea în ziua de vineri după masă, aproba ordinea de zi pentru următoarele două săptămîni, comisiile știau ce să examineze și deputații erau în cunoștință de cauză de proiectele care urmează să fie examinate.

De aceea, rugămintea și insistența din partea Frațiunii este ca să vă întoarceți la această chestiune și ca ședințele Biroului permanent privind aprobarea ordinii de zi să aibă loc în ziua de vineri, după masă, ca deputații să aibă posibilitate, pînă în zilele de joi, să se pregătească de ședință.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnule Zagorodnîi,

Vreau să vă informez că eu am solicitat opinia membrilor Biroului permanent și s-a ajuns deci, prin majoritatea opiniilor, la concluzia că este mai bine să fie miercuri după amiază, reieșind și din considerentul că, în prima jumătate a zilei, au loc ședințele comisiilor permanente, astfel încît Biroul să țină cont și de propunerile lor. Dar ceea ce ați propus dumneavoastră, eu cred că tot are ceva rațiune și atunci, la următoarea ședință a Biroului, eu am să abordez încă o dată acest subiect.

Microfonul nr.3.

Domnul Iurie Muntean – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte al ședinței,

Vreau să vă întreb și eu: dar când dumneavoastră ați pus în dezbatere această chestiune în cadrul ședințelor Biroului? Eu, ca și membru al Biroului, la fel ca și dumneavoastră, am asistat, cel puțin, la toate ședințele la care ați participat dumneavoastră și eu nu țin minte ca dumneavoastră să fi pus această chestiune în dezbatere.

Domnul Igor Corman:

În primul rînd, domnule Munteanu, vreau să vă amintesc că săptămîna trecută dumneavoastră nu ați participat la ședința Biroului permanent și, în al doilea rînd, nu neapărat la Biroul permanent. Eu mai solicit opinia membrilor Biroului și pe lîngă Biroul permanent. Dar am spus că la următoarea ședință discutăm acest subiect.

Domnul Iurie Muntean:

Iată este...

Domnul Igor Corman:

Noi am discutat separat cu membrii Biroului, pur și simplu, v-am spus că dumneavoastră nu ați fost prezent. Astfel nu aveți de unde să știți ce am discutat noi acolo.

Domnul Iurie Muntean:

Domnule Corman,

(Rumoare în sală.)

Nu induceți în eroare, vă rog, plenul Parlamentului. Dumneavoastră nu ați pus în dezbatere această chestiune. Eu sînt...

Domnul Igor Corman:

Eu nu am pus în dezbatere și am spus că am solicitat opinia în afara ședinței Biroului permanent, dar o voi face la următoarea ședință încă o dată și vom discuta toți împreună. Cred că am spus destul de explicit.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Dumitru Diacov – Frațiunea PDM:

Da. Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Pe lîngă multiplele probleme, cu care se confruntă Republica Moldova, mai este una legată de funcționarea administrației publice locale. Noi avem cîteva adresări la toate fracțiunile parlamentare. Chiar aseară discutăm cu unul dintre primarii experimentați, domnul Dănilă Țonu de la Zîmbreni, care, printre altele, astăzi sărbătorește Hramul, și tot mă convingea ca noi să avem o discuție... niște audieri, mai bine zis, parlamentare la această temă. De aceea, eu aș propune ca noi să ne gîndim, să găsim, pînă la sfîrșitul sesiunii curente, vreo două ore, să

organizăm audieri parlamentare în ceea ce privește situația, problemele legate de funcționarii administrației publice locale. Aceasta ne va ajuta ca noi să luăm, în toamnă, deja decizii concrete ca să ușurăm soarta acestor structuri locale.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Chiril Lucinschi – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vreau să propun pentru ordinea de zi două proiecte. Ieri, am avut ședința comisiei, unde am aprobat, am votat, pentru lectura a doua, proiectul nr.161, raportul, și proiectul nr.3097. (*Rumoare în sală.*)

Propun să fie incluse pentru ordinea de zi.

Domnul Igor Corman:

Ne spuneți și subiectul?

Domnul Chiril Lucinschi:

Da, desigur.

Domnul Igor Corman:

Și într-un caz, și în al doilea?

Domnul Chiril Lucinschi:

Proiectul de Lege nr.161 pentru modificarea anexei nr.1 la Legea nr.142 privind aprobarea Nomenclatorului domeniului de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ.

Și proiectul nr.3097 se referă la autonomia universitară.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Solicit explicație, în special și de la dumneavoastră, referitor la aceea ce se întâmplă astăzi în Sala mică a Palatului Republicii, unde se desfășoară o măsură care nu a fost nici măcar acceptată de conducerea Cancelariei de Stat. S-a uzat de dreptul, nu știu de care... dumneavoastră, consider eu, abuziv, de telefon ca să se desfășoare această măsură.

Vreau să vă spun, domnule Corman, că au fost zile când plenul Parlamentului a fost contramandat pentru o petrecere sau alta, dar niciodată în

aceeași zi, în aceeași sală... în același Palat cu plenul Parlamentului nu s-a desfășurat nici o ședință a nici unui ONG, mai ales a lesbienelelor, mai ales în zile de Ispas. (*Rumoare în sală.*) Astfel, solicit, domnule Corman, intervenția dumneavoastră urgentă pentru a curma astfel de manifestație astăzi în Palatul Republicii.

Doi. Solicit de urgență să vină domnul Bodorin, șeful Serviciului Pază și Protecție de Stat, deocamdată general, ca să ne explice de ce nu a avut nici o obiecție Serviciul dînsului față de desfășurarea vreunei măsuri atunci cînd are loc plenul Parlamentului. Acel Bodorin care are zeci de obiecții cînd vin oameni pașnici în Parlament, acel Bodorin care are sute de obiecții atunci cînd vin oameni pașnici la 50 de metri de Parlament. Să vină încoace urgent și dumneavoastră să ne explicați în baza cărui drept ați permis astăzi, dumneavoastră personal, și ați apăsător asupra conducerii Cancelariei de Stat ca astăzi să fie desfășurată o măsură împreună cu plenul Parlamentului... cu lesbiene?

Domnul Igor Corman:

Domnule Petkov,

Eu las la o parte multe aspecte pe care dumneavoastră le-ați formulat.

Eu sînt informat că în Sala mică are loc Consiliul Național al organizațiilor nonguvernamentale. Cît privește aspectele tehnice, organizatorice, deci cum s-a ajuns la această organizare, de unde și cum, eu rog Secretariatul General să ne prezinte pe parcurs o informație. Eu nu cunosc toate aceste detalii. În rest, nu am de gînd să comentez. Dumneavoastră ați comentat cum ați considerat de cuviință. Încă o dată repet: este vorba de o reuniune a organizațiilor nonguvernamentale. Eu cred că Parlamentul trebuie să coopereze cu societatea civilă. Vă amintesc că, în 2005, a fost, prin hotărîre de Parlament, aprobată Concepția privind cooperarea dintre Parlament și societatea civilă și noi trebuie să avem respect față de aceste organizații.

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Anatolie Gorilă – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

La ordinea de zi.

În baza adresării nr.50 din 29 martie 2013 a Frațiunii, propun să fie efectuate audieri ale Procurorului General referitor la executarea articolului 4 din Hotărîrea Parlamentului nr.71 din 5 aprilie 2011 cu privire la raportul Comisiei de anchetă în legătură cu vînzarea armamentului din dotarea Forțelor Armate și executarea articolului 2 din Hotărîrea Parlamentului nr.198 din 13 octombrie 2011 cu privire la raportul Comisiei de anchetă a Parlamentului privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării Legii nr.176 din 15 iulie 2010.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Vladimir Hotineanu – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte,

Eu am o întrebare către Frațiunea Partidului Comuniștilor. Deci eu, de nenumărate ori, în discuție cu membrii Partidului Comuniștilor, am fost convins că în noul statut, votat la congres, au fost, printr-un articol, condamnate crimele stalinismului și Partidul Comuniștilor reformat din Republica Moldova nu mai recunoaște aceste crime. Atunci eu vă întreb: aveți față de aceste crime duble standarde când nu ați comemorat memoria victimelor celor care au fost omorâți în prima zi de deportare? Toți bărbații la Tiraspol au fost omorâți. Eu vă întreb, dacă aveți să îmi răspundeți, spuneți-mi, vă rog.

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5, vă rog.

Doamna Raisa Apolschi:

Vă mulțumesc.

Domnule Președinte,

Vizavi de propunerea colegului Brega de a introduce în ordinea de zi proiectul nr.2354, vreau să... cu titlu de informare, să vă anunț că comisia nu are raport pe marginea acestui proiect din considerentul că s-au convenit dezbateri publice asupra acestui proiect și este Legea cu privire la salubritate, care urmează să fie examinate în complex. Și, totodată, vreau să zic că și proiectele nr.205, nr.206, propuse pentru a fi incluse, ele parcurg acum procedura legislativă și sînt în lucru, adică comisia tot nu are raport.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Doamna Galina Balmoș – Frațiunea PCRM:

Noi am înțeles că dumneavoastră nicidecum nu doriți să ascultați opinia și a opoziției. Noi rugăm a cîta oară să fie inclus în ordinea de zi proiectul nr.128 din martie curent, care propune o stopare a procesului de optimizare în școli. Avem la finele lui mai – începutul lunii iunie, în majoritatea raioanelor, ședințe ale consiliilor raionale, unde se iau decizii de a lichida anumite instituții de învățămînt. Cu toate acestea, în majoritatea raioanelor consilierii din toate fracțiunile fac front comun și votează împotriva acestor lichidări. Cred că e cazul ca și noi, în Parlament, să luăm o atitudine față de acest proces și să punem în discuție proiectul de lege, ca să ajungem la un numitor comun la această temă. Pentru că, prin lichidarea școlilor, dumneavoastră veți lichida și populația Republicii Moldova, pașnic, așa cum nu a făcut-o nici un război.

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Voi supune votului, bineînțeles, această propunere.

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Vremea – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte,

Propunem, din partea Frațiunii, a cîta oară deja, includerea proiectului sub nr.1173 din 31 mai anul trecut, prin care se solicită sau se operează modificări la Legea cu privire la asigurarea egalității. În special, este vorba despre excluderea sintagmei ”orientare sexuală” din această lege.

Al doilea proiect, nr.2533, vizează modificarea unor hotărîri referitor... sau, în special, este vorba despre componența delegațiilor Parlamentului Republicii Moldova la unele organizații parlamentare internaționale.

Solicităm includerea și examinarea în ședința de plen.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.4.

Domnul Vladimir Mișin:

Спасибо, господин Председатель.

Я вынужден выйти к микрофону, поскольку только что поступило предложение снова внести проект №63 в повестку дня. Сейчас вы поставите на голосование и никто не поймет, что это такое, проголосует, и мы эту пластинку начинаем с начала. На прошлом заседании я внятно, трижды объяснял, что нельзя включать проекты без согласования с комиссией. Комиссия 63-й проект рассмотреть не может. Не не хочет, а не может. Пока не будет заключения Правительства, поскольку там требуются большие бюджетные деньги.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Frațiunea noastră nu poate susține propunerea expusă de comuniști la microfonul nr.3 în limba rusă, de parcă am fi în Parlamentul Siberiei, și o să vă spun de ce.

La Așhabad, în 2012, premierul de atunci Vladimir Filat a semnat Acordul privind comemorarea a 70 de ani de la războiul... cel de-al Doilea Război Mondial cu încălcarea legislației naționale, pentru că în legislația noastră este termenul ”cel de-al Doilea Război Mondial”, iar premierul Filat a semnat cu denumirea ”Războiul pentru Apărarea Patriei”, fără a face rezervele naționale. De aceea,

implementarea aceluiași acord în Republica Moldova este imposibilă și, pînă la corectările de rigoare, noi nu cred că putem să dăm curs unui astfel de... sau să implementăm un astfel de acord și o să vă rog frumos să nu insistați, și dacă o să aveți replici, vă rog frumos, în mod respectuos, să vorbiți în limba română.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Eduard Mușuc – Frațiunea PCRM:

Da, vă mulțumesc.

În privința solicitării deputatului Diacov privind organizarea unor audieri parlamentare în ceea ce privește situația administrației publice locale, vreau să îl informez pe domnul deputat Diacov că Comisia noastră administrație publică și dezvoltare regională, cel puțin o dată pe lună organizează audieri publice, în cadrul cărora dezbate diferite proiecte de lege.

La fel, este stabilit un dialog permanent cu diferite structuri asociative din domeniu, inclusiv cu Congresul autorităților locale din Moldova. Într-adevăr, există... situația este gravă la nivelul administrației publice locale. Noi, din partea comisiei, am făcut nenumărate adresări și am sesizat Guvernul, am sesizat structurile europene. Dar eu cred că va fi mai corect dacă domnul primar sau domnul deputat să vină la noi în comisie cu problematica exactă, ca să o putem formula împreună cu structurile din domeniu și atunci vom fi gata să organizăm și audieri publice. Nu sîntem împotrivă, pur și simplu, trebuie să fim pregătiți pentru astfel de audieri.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule Hotineanu,

Care vorbește la telefon.

Domnule Hotineanu,

De ce atunci cînd ați fost membru al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice nu ați fost tot așa de principial și categoric în privința represiunilor? Atunci trebuia să fiți disident, și nu acum, cu spumă la gură. Victimele, oricare ar fi ele, ale ocupației române, ale represiunilor staliniste, trebuie comemorate prin acțiuni concrete, și nu în Parlament.

Și, suplimentar la ceea ce a fost spus de domnul Petkov.

Domnule Președinte al ședinței,

Solicitez ca să fim totuși informați, înainte de a fi pusă la vot ordinea de zi a ședinței Parlamentului de astăzi, cine totuși organizează această conferință aici, în incinta Palatului Republicii. Să fim informați de Secretariatul Parlamentului. Totuși trebuie să fie un pic... cel puțin, un respect elementar față de plen... față de

instituția parlamentară, față de forul legislativ, să... Astfel vom ajunge că or să fie organizate și nunți, și cumătrii paralel cu ședințele plenare ale Parlamentului. Solicităm să informați plenul: cine organizează astăzi conferința împreună cu plenul Parlamentului?

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

Parcă am discutat subiectul și am spus că va fi prezentată o informație. Dacă o să repetăm de zece ori, nu cred că ajută.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț – Frațiunea PLDM:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Astăzi a fost făcută o propunere referitor la audierile în problematica transnistreană, avînd în vedere escaladarea acestui conflict și tensionarea situației în ultimele zile. Firește, este explicabilă încercarea de a fi cît mai vizibili a unor deputați, dar nu și grija ca aceste audieri să fie cu adevărat eficiente și calitative. Pentru mîine aceste audieri, cel puțin în viziunea noastră, nu cred că am reuși să le pregătim într-o manieră responsabilă, corectă, într-o manieră care să aducă și rezultate bune după aceste audieri, atît din motivul absenței Prim-ministrului în țară, din motivul absenței Președintelui, care, cu siguranță, ar trebui să participe la aceste audieri.

La momentul actual, noi știm că se caută soluții, se caută un plan de acțiuni pentru detensionarea situației la această etapă. Știu că domnul Carpov trebuie să vină astăzi la ședința Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică într-o ședință închisă și alte acțiuni. Așa că, cu tot respectul pentru încercarea cuiva de a mai face un pic de piar, propunerea Frațiunii noastre ar fi ca aceste audieri să fie bine organizate și să se desfășoare joia viitoare, dar referitor la caracterul lor (în ședință închisă sau publică) vom decide la ședința viitoare a Biroului permanent, ca să propunem Parlamentului în ce manieră vor fi desfășurate. Așa că rog să puneți la vot și această propunere.

Iar referitor la grija unora despre desfășurarea ședințelor de plen, anumite întîrzieri la începutul ședinței de plen, le-aș propune, pe de o parte, să se gîndească la costul nenumăratelor pauze de cîte o oră – două, pe care deseori le solicită într-o manieră absolut voluntaristă și inexplicabilă, pur și simplu, de dragul tragerii de timp, care costă și el niște bani.

Și doi. Eventual, poate dacă ar dori să compenseze costurile de la începutul acestei ședințe, să știe că colegii noștri au avut intenția și datoria morală să depună flori la Memorialul celor care au devenit jertfe ale deportărilor și ar putea să pună din banii săi niște compensații, ca să compenseze acea jumătate de oră, fiindcă, cu siguranță, vina le aparține în întregime.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci eu revin la proiectul nr.63, deoarece domnul Mișin s-a expus foarte emotiv. Este vorba despre copiii care s-au născut în locurile de represiune să fie recunoscuți... ca victime ale represiunilor. De aceea, domnule Mișin, aceleași argumente ați adus joia trecută. Ieri, ați avut ședința comisiei, ați avut tot dreptul să-l examinați în comisie, deoarece acest proiect de lege are de acum vreo cinci luni de zile.

Conform legislației în vigoare, Guvernul este obligat, timp de o lună, să-și expună părerea. Ceea ce se referă la sume enorme de bani. Au rămas în jur la treizeci de copii de genul acesta și nu sînt sume enorme, sînt sume pe care noi le cheltuim într-o zi.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Garizan – Frațiunea PCRM:

Я бы хотел обратить внимание коллег слева от нас, что когда они выступают ярыми поборниками и ярыми сторонниками почтить память репрессий...

Нельзя сливать все в одну кучу, иначе, по ихнему мнению, должны были быть оправданы все те пособники румынской хунты, которые утопили в крови крестьян Татарбунарского восстания, и участников бендерского и кишиневских подполий.

Мы сегодня не почтим их память, потому что они полили... истоптали в крови и в грязи сотни тысяч наших земляков. Это первое.

А если идти логикой Хотиняну, то и Муссолини, и Гитлер, и все остальные были жертвами коммунистического режима. И мы этим гордимся, что эти люди были жертвами коммунистического режима!

А теперь по повестке дня. По повестке дня я предлагаю то, что не услышал мое предложение две, три недели назад господин Лупу. Согласно Закона о Службе безопасности... Службе информации и безопасности, директор службы должен ежегодно отчитываться о проделанной работе перед Парламентом.

Парламент должен выполнить свою функцию. Уже прошло полгода, и мы должны в эту сессию включить в повестку дня вопрос заслушать отчет директора СИБа о проделанной работе за 12-й год. Я настоятельно требую этого.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Vă rog, Secretariatul, la Biroul permanent să ne amintiți de acest subiect.

Microfonul nr.3.

Domnul Victor Mîndru – Frațiunea PCRM:

Vă mulțumesc.

Domnule Președinte,

A patra oară propun să fie inclus în ordinea de zi proiectul de Lege sub nr.216, care prevede schimbări în statutul și Legea cu privire la Poliție, și anume asigurarea cu spațiu locativ a colaboratorilor poliției prin compensarea cheltuielilor pentru chiria acestui spațiu.

Sper că, de data aceasta, avînd o stimă elementară față de polițiști, veți include acest proiect de lege în ordinea de zi.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Colegul Streleț m-a făcut să ies la microfon. Eu am să rog el să se gîndească argumente mai credibile atunci cînd torpilează o propunere. Nu ar fi o problemă să facem audieri și joi, doar că vreau să îi spun colegului Streleț că trupele speciale ale lui Șevciuc de cîteva zile stau pe perimetrul satului Varnița și s-ar putea ca joia viitoare să fie mult prea tîrziu.

Iar lipsa Președintelui din țară eu nu văd o problemă. Sigur că participarea Prim-ministrului ar fi fost necesară, eu înțeleg, dar noi nu trebuie să așteptăm ca demnitarii noștri să se întoarcă de nu știu unde.

Vicepremierul Carpov este pe loc, copreședintele Comisiei Unificate de Control este pe loc, șeful Serviciului de Informații și Securitate este, ministrul apărării este ministrul de interne este. Dacă e totul în regulă, din punct de vedere al sănătății, după aseară... Dar eu insist să supuneți votului și să avem această ședință specială mîine.

Ea, din punctul meu de vedere, ea nu trebuie să se încheie mîine doar cu audieri, lucrurile trebuie continuate, dar vom discuta atunci cînd se va include pe ordinea de zi.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vreau să îmi exprim sentimentul de profundă indignare față de nesimțirea comuniștilor la apelul de a comemora jertfele deportărilor comuniste, care au fost făcute pe parcursul a 10 ani sub semnul „secera și ciocanul”.

Și Parlamentul, astăzi, a întîrziat să înceapă la ora 10, fiindcă noi am fost și am depus flori la piatra de la gară și ar fi trebuit ca toți noi, acei care trăim astăzi,

să păstrăm memoria și să cinstim memoria celor care au fost deportați, oameni nevinovați.

În legătură cu așa-numita „măsură” pe care domnul Petkov o aduce aici, nu este vorba de „măsură”, domnule Petkov, dacă ați studiat la București trebuie să știți că altfel se numește: „acțiune” sau „eveniment”, sau altfel puteți numi acest...

Nu trebuia să dați foc la Parlament, comuniștilor, ca să putem să ne organizăm aici activitatea altfel.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

La ordinea de zi propuneri mai sînt?

Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Iurie Muntean:

Mă scuzați, am dreptul la replică. În legătură cu ceea ce a spus respectivul de la microfonul nr.5.

Prezența deputaților din Coaliția Proeuropeană la evenimentul de comemorare este una absolut logică.

De ce? Pentru că, în primul rînd, trebuie să se pocăiască autorii denunțurilor urmare cărora au avut de suferit cetățenii noștri atunci, în timpurile acelea de tristă amintire. Urmașii acestor autori ai „donos”-urilor, precum și acei care au servit KGB-ul ulterior.

Din aceștia noi avem mulți anume în Coaliția Proeuropeană. E și logic că ei au comemorat, se pocăiesc sărmanii, așa, inclusiv Saharneau.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Vadim Mișin:

Спасибо.

Я по поводу замечания господина Бреги, поскольку он автор. Ну, во-первых, хочу сказать, что вообще некорректно указывать комиссии, какие вопросы ей ставить на рассмотрение, какие - нет. Слава Богу, не являюсь членом комиссии. Это первое.

И второе, самое главное. Если уж кто-то читает Регламент, то его надо читать до конца.

Да, комиссия имеет право рассмотреть, если Правительство в течение 30 дней не ответило, не прислало заключение. Но это абсолютно не касается, еще раз повторяю, бюджета.

В данном случае, если мы принимаем решение, идет расход – еще раз повторяю для Бреги – в большом количестве бюджетных денег.

Кстати, хочу заметить, авторы инициативы, внеся ее, вообще ничего не предусмотрели: сколько этих людей в Молдове живет, какая сумма потребуется, откуда эту сумму брать. Ничего нет.

Так, да здравствует, и мы внесли предложения. Вот на уровне «да здравствует» комиссия рассматривать не будет.

Domnul Igor Corman:

Și ultima intervenție, după cum văd.
Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Referitor la propunerea cu audierile în problematica transnistreană. Noi urmărim cu atenție și îngrijorare ceea ce se întâmplă în Transnistria. Colegii mei din Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova, care sînt specialiști în acest domeniu, urmăresc de asemenea.

Și, spre deosebire de domnul Godea, noi chiar am consultat și ieri, și astăzi factorii responsabili din Executiv, cum evoluează situația acolo și atunci cînd am făcut propunerea pentru joi, am la bază anume poziția expusă de către oficialii noștri, care consideră că joi va fi mult mai oportun, mai pregătit, vor fi mai multe soluții pregătite ca să avem aceste audieri cu concluzii și recomandări concrete.

Domnul Igor Corman:

Domnule Brega,
Dacă iarăși la proiectul cu nr.63, cred că deja de 3 – 4 ori au fost expuse opiniile și, oricum, voi supune votului.
La același proiect?
Da, poftim.
Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Eu am dreptul la replică. Eu replică nu dau niciodată. Eu înțeleg că domnul Mișin are tangențe directe la represiiunile politice, dar vreau să vă spun că acolo nu se cere nimic sumă, se cere de a fi recunoscuți ca jertfe a represiiunilor politice și nu mai mult.

Acolo sînt vreo 30 de oameni care s-au născut pe vremurile acelea prin Siberia, prin Kazahstan, dar nu sînt recunoscute ca jertfe politice. Atîta-i tot.

Nu sînt sume enorme. Eu vă spun, noi cheltuim mai mult într-o zi decît suma care se necesită pentru acești oameni.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Vladimir Voronin – Frațiunea PCRM:

Este indiscutabil că orice crimă săvîrșită către o persoană care încalcă Constituția, legile, este indiscutabil, trebuie condamnată.

Dar este și mai mare crimă cînd noi cu dumneavoastră parcă, în ghilimele, avînd grijă de trecut, care să nu se repete și, într-adevăr, poate și este cazul de

această grijă. Dar este indiscutabil când noi sau mai bine voi, acei care 4 ani și ceva ați uzurpat puterea în stat, încălcați în picioare viitorul, genofondul națiunii.

Eu mă refer la aceea că cunoașteți, nu cunoașteți. Dacă nu cunoașteți este foarte urât, dacă cunoașteți înseamnă că sînteți participanți la această crimă, copii din Moldova, înfierea copiilor se face cu mare, mare încălcări, așa spune mai multe crime au loc în cazul acestui înfierii.

Mai direct încă, copiii se vînd, pur și simplu, din Republica Moldova la prețul stabilit anumit.

De aceea, eu propun ca în ordinea de zi a Parlamentului, dacă nu astăzi, mîine, dacă nu, nu mai tîrziu de ședința viitoare, să fie inclusă informația doamnei Tamara Plămădeală, avocat parlamentar pentru drepturile copiilor. Să ascultăm această informație. Pe baza acestei informații cred că o să fie și necesar de creat o comisie specială care să se ocupe de această temă.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Stimați colegi,

Nu mai văd propuneri de la microfoanele din sală. Deci intrăm în procedura de vot și voi supune votului propunerile în ordinea în care au fost prezentate.

Prima propunere a fost a doamnei deputat Șupac. Proiectul de Lege cu nr.217 privind instalarea camerelor video la examene. Cine este pentru rog să voteze. Cine este împotriva?

Rog să fie anunțate rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 29.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Pentru – nouă.

Sectorul nr.3 – zero.

Domnul Igor Corman:

Număr insuficient de voturi.

Următoarea propunere, a domnului deputat Godea, referitoare la organizarea în ședința de mîine, cu ușile închise, a audierilor referitor la subiectul transnistrean.

Deci a fost prezentată aici și a doua propunere, a domnului Streleț, ca să discutăm acest subiect la ședința Biroului permanent și, eventual, în ziua de joi să organizăm aceste audieri.

Deci supun votului atunci propunerea domnului Godea. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Domnul Sergiu Stati:

Dar de ce ați hotărât că e insuficient, domnule Președinte? Dacă nu vă supărați...

Domnul Igor Corman:

Eu observ cu atenție și nu am văzut în sectorul întâi ca să fi votat. Sau greșesc?

Domnul Sergiu Stati:

Deci...

Domnul Igor Corman:

Încă o dată.

Cine este pentru rog să voteze.

Bine. Atunci rog să fie anunțate rezultatele, pentru claritate.

Sectorul întâi?

Domnul Sergiu Stati:

Domnule Președinte,

În primul rând, vreau să vă rog... Data trecută, la ședință, v-am rugat și astăzi insist să puneți... Dacă faceți procedura de vot, să fie finalizată procedura de vot, dar nu să spuneți dumneavoastră voluntar că s-au acumulat sau nu s-au acumulat voturile necesare.

Domnul Igor Corman:

Așa este, domnule Stati, dar dacă văd doar două miâni în sală, atunci nu cred că trebuie să birocratizăm.

Domnul Sergiu Stati:

Sectorul nr.1 – 28.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

Sectorul nr.2, vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 8.

Sectorul nr.3 – 5.

Domnul Igor Corman:

Cinci.

– 41.

Număr insuficient de voturi.

Doar să pun și a doua propunere la vot la subiectul...

La același subiect? Da.

Vă rog. Microfonul nr.3.

Domnul Vladimir Voronin:

Propunerea aceasta, într-adevăr, este la timp și noi trebuie numaidecât să analizăm această situație creată astăzi pe dimensiunea integrității țării noastre.

Dar noi sîntem de acord și conștientizăm că nu este posibil în 24 de ore de analizat și de pregătit această măsură.

De aceea, noi o să votăm pentru joia viitoare.

Domnul Igor Corman:

Deci atunci pun la vot a doua propunere, ca să fie claritate, propunerea domnului Streleț.

Cine este pentru rog să voteze. Este vorba de joi, data de 20.

Domnule Stati,

Cred că este clar, majoritatea...

Domnul Sergiu Stati:

Da, dar numai o rectificare. Aceasta nu este propunerea domnului Streleț, este propunerea domnului Șova, care a fost făcută încă jumătate de an în urmă.

Domnul Igor Corman:

Da. Bine, înregistrăm. Contează rezultatul.

Următoarea propunere referitor la proiectul de Lege cu nr.206, a domnului deputat Munteanu, privind excluderea pașapoartelor sovietice.

Comisia și-a prezentat aici poziția, că nu există raportul. Oricum, supun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze.

Domnul Sergiu Stati:

Numai Munteanu a votat. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

De aici se văd doar patru voturi.

Dacă nu sînt obiecții, atunci constat că este număr insuficient de voturi.

Următoarea propunere, referitoare la proiectul de Lege cu nr.205, a deputatului Munteanu, privind permisiunea de a vota, pentru studenți, la alte secții de votare decît la locul de trai.

Iarăși comisia și aici ne-a comunicat că nu există raport.

Supun votului. Cine este pentru rog să voteze. Iarăși patru voturi. Număr insuficient.

Următorul proiect, cu nr.147, al doamnei deputat Mironic. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – zero.

Domnul Igor Corman:

Și sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 10.

Domnul Igor Corman:

28 de voturi. Număr insuficient.

– 38. Să am iertare – 38.

Oricum, număr insuficient.

Următorul proiect cu nr.221, al doamnei deputat Mironic. Cine este pentru rog să voteze.

Vă rog să anunțați rezultatele.

Domnul Sergiu Stati:

Domnule Președinte,

Vreau să vă rog ca dumneavoastră să puneți la vot cine este împotriva, ca țara să știe cine sînt eroii.

– 28.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 8.

Sectorul ... – zero.

Domnul Igor Corman:

– 36.

Număr insuficient de voturi.

Următorul proiect, cu nr.940, domnul deputat Brega, privind construcțiile neautorizate. Pentru săptămîna viitoare ați propus. Oricum, îl pun la vot, pentru agenda de săptămîna viitoare. Cine este pentru rog să voteze. (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – zero.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – zero.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

3 voturi.

Domnul Igor Corman:

Deci număr insuficient.

Nr.1612. Deci dumneavoastră...

Domnule Brega,

Dumneavoastră faceți sugestie pentru ce să discutăm noi la Birou? Păi, spuneți-mi, să știm, faceți... Eu am rugat să faceți propuneri la ordinea de zi. Dacă și nr.1612 iarăși este o sugestie pentru discuții la Biroul permanent, atunci așa și spuneți.

Microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Eu am solicitat să fie inclus săptămîna viitoare. Deci să aveți în vedere la Birou și aceasta e tot. Să le discutați. Nu mai mult. Nu pe astăzi.

Domnul Igor Corman:

Ordinea de zi este bisăptămînală aici. Oricum...

Pun la vot. Cine este pentru rog să voteze.

Rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – zero.

Sectorul nr.3 – 5.

Sectorul nr.2 – zero.

Domnul Igor Corman:

Număr insuficient de voturi.

Următorul proiect, nr.2354. Tot a domnului deputat Brega. Tot comisia ne-a informat că nu este raportul. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – zero.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Cinci.

Domnul Igor Corman:

Număr insuficient de voturi.

Proiectul nr.63, al domnului Brega. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – zero.

Domnul Igor Corman:

Aceeași situație. Evident, număr insuficient de voturi.

Proiectul nr.230. Domnul deputat Brega. El a propus acest proiect să fie exclus deci din ordinea de zi. Cine sprijină această propunere rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Proiectul de Lege cu nr.161, domnul deputat Lucinschi, referitor la Nomenclatorul din instituțiile de învățământ. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – zero.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 27.

Sectorul nr.2 – 24.

Domnul Igor Corman:

Număr suficient de voturi. Propunerea este acceptată.

Următorul proiect de Lege, cu nr.3097, domnul deputat Lucinschi, referitor la autonomia universitară. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2 – 24.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 26.

Domnul Igor Corman:

Propunerea este adoptată.

Domnul Gorilă, domnul deputat Gorilă a propus organizarea unor audieri referitor la Raportul Comisiei privind vânzarea armamentului. Cine sprijină această propunere rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 4.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Igor Corman:

Număr insuficient de voturi.

Proiectul de Lege cu nr.128, al doamnei deputat Balmoș. Cine este pentru
rog să voteze. Rezultatele.

Domnul Sergiu Stati:

Eu propun și cer, domnule Președinte, ca să fie încă o dată ...

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 8.

Domnul Sergiu Stati:

... numărat sectorul nr.2. Fiindcă nicidecum nu au acolo 24 de voturi.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 8.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Domnul Igor Corman:

Număr insuficient de voturi.

Proiectul cu nr.1173. Domnul deputat Vreamea. Cine este pentru?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.2 – 8.

Zero.

Domnul Igor Corman:

Număr insuficient de voturi.

Proiectul cu nr.2533. Domnul deputat Vreamea. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.2 – 8.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Igor Corman:

Număr insuficient de voturi.

Și ultima propunere, referitor la proiectul de Lege cu nr.216. Domnul deputat Mîndru. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Igor Corman:

Număr insuficient de voturi.

Stimați colegi,

Acestea au fost propunerile. Acum supun per ansamblu proiectul ordinii de zi. Cine este pentru rog să voteze.

Deci a mai fost o propunere, privind organizarea audierilor cu privire la situația cu adopțiile, da? Acesta a fost subiectul.

Deci supun votului și această propunere. Cine este pentru rog să voteze. Rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.2 – 8.

Sectorul nr.3. – 0.

Domnul Igor Corman:

Număr insuficient de voturi.

De procedură.

Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

Deci eu am vrut să reamintesc că a fost propunerea domnului Reidman referitor la invitarea de urgență a ministrului Lazăr, ca să ne prezinte informație cu privire la negocierile semiclandestine, care se duc de către delegația noastră în frunte cu Lazăr cu Uniunea Europeană, referitor la Acordul privind liberul schimb.

Domnul Igor Corman:

Da, stimați colegi,

Deci la Ora Guvernului, pe care o să o avem după ședință, oricum putem adresa orișice întrebări membrilor Guvernului. Dacă considerați ca să supune votului această propunere, da, așa ați formulat, în regim de urgență să vină cu informația respectivă, poftim, eu o supun votului atunci. Este vorba de prezentarea unei informații sau de organizarea unor audieri? De informații. Bine.

Supun votului propunerea domnului Reidman. Cine este pentru? Vă rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Igor Corman:

Număr insuficient de voturi.

Stimați colegi ...

Da, microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

... foarte mult, domnule Președinte.

Am vrut să vă reamintesc că domnul Petkov a abordat și a propus să fie alungate lesbienele din Parlament. Și, de aceea, vreau să vă întreb: dacă s-a făcut sau nu?

Domnul Igor Corman:

Domnule Stati,

Deci noi acum sîntem în procedura de vot. Finalizăm acest exercițiu și imediat, după aceasta, invităm Secretarul general la microfonul nr.1 să ne prezinte o informație privind organizarea evenimentului la care v-ați referit.

Și acum supun votului per ansamblu proiectul ordinii de zi cu toate comentariile care au fost. Cine este pentru rog să voteze.

Vă rog să fie anunțate rezultatele.

Sectorul nr.1?

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 24.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 28.

Domnul Igor Corman:

Deci proiectul ordinei de zi este adoptat.

Și acum o rog pe doamna Ala Popescu, de la microfonul nr.1, să ne prezinte informația solicitată. Vă rog.

**Doamna Ala Popescu – Secretarul general al Secretariatului
Parlamentului Republicii Moldova:**

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Deci, în perioada zilelor de 13 și 14 iunie, în Palatul Republicii se desfășoară forumul organizațiilor neguvernamentale sub egida Consiliului organizațiilor neguvernamentale. Inițiator, organizator este Consiliul organizațiilor neguvernamentale.

Parlamentul a fost invitat în calitate de participare. (*Rumoare în sală.*) Nu. Pentru participare conform agendei întocmite de Consiliu.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă Director,

Spuneți-mi, vă rog ... Sau eu nu știu dacă dumneavoastră sînteți persoana vizată, în genere, că puteți răspunde. Pentru că, din cîte cunosc eu, clădirea aparține Cancelariei de Stat și este gestionată, la fel, de Cancelaria de Stat. Cine a autorizat?

Dați-ne, vă rog, o scrisoare în care se spune: se autorizează. Căci eu cunosc că nici măcar astfel de scrisori nu sînt. Eu cunosc cui i-a telefonat domnul Corman. Eu cunosc cînd a telefonat domnul Corman. (*Rumoare în sală.*) Dar eu vreau să știu: care este baza legală? Pentru că ea nu există. Și tocmai de aceea și vă rog foarte mult, să nu ne spuneți aici povești cu măști, nu știu.

Noi avem ... iată, putem să ieșim acolo, în coridor, și să vedem cine organizează. Dați-ne, vă rog, baza legală. Sau lasă să fie aici domnul Nirean să ne spună: în baza la ce se desfășoară o astfel de acțiune? Și domnul Bodorin unde este? Nu-l văd.

Domnul Igor Corman:

Domnule Petkov,

Mă puneți pe gânduri referitor la capacitățile dumneavoastră de a asculta telefoanele. Dacă este serioasă această declarație, atunci este grav, dar eu cred că ea nu este serioasă și de aceea cred că nu trebuie să-i acordăm atenția necesară.

Eu rog, doamnă Popescu, rog Secretariatul, deci s-au solicitat acolo copii de scrisori care au fost ...

Doamna Ala Popescu:

Secretariatul nu a primit nici o solicitare și nu a eliberat autorizări. Fiindcă Secretariatul se află, la fel, pe condiții de chirie în Palatul Republicii. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Atunci autoritatea care a autorizat acest eveniment, solicitați informația de acolo.

Domnule Petkov,

Iarăși despre telefoane?

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule Președinte,

Deci noi dorim să cunoaștem chestia aceasta astăzi, nu când ... nu știu, cândva o să fie ... astăzi. Aici este domnul Nirean, aici, nu departe, este Cancelaria de Stat, să ne aducă. Dacă este – este, dacă nu este – nu este. Și domnul Bodorin unde este? Căci el e foarte activ în unele momente.

Domnul Igor Corman:

Solicitarea dumneavoastră a fost înregistrată. Și eu am rugat, ceea ce pot eu să fac, să vă fie prezentată informația respectivă.

Domnule Mușuc,

Tot la subiectul acesta?

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Ну, мы так понимаем, что после смены руководства Парламента наше здание начали сдавать в аренду по частям неофициально направо-налево. Судя по всему, новый лозунг нашего Парламента называется: «Держи корман шире».

Я у Вас прошу паузу от имени фракции на 20 минут, пока мы не разберемся с этой ситуацией. Потому что здесь идет заседание Парламента и мы не можем параллельно проводить непонятно какие мероприятия.

Domnul Igor Corman:

Domnule Președinte Voronin,

Dar de ce este așa de rău băietul acesta, domnul Mușuc? Așa se creează impresia de parcă nu a fost mîngîiat suficient cînd era copil. (*Rumoare în sală.*)

Domnilor deputați,

Să ne respectăm reciproc. Deci a fost solicitată pauza. Pentru cît timp a fost solicitată pauza? 20 de minute.

Vă rog, în 20 de minute să revenim.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Vă rog să vă ocupați locurile în sală.

Secretariatul,

Anunțați prezența, vă rog. (*Rumoare în sală.*) Vă rog, pe sectoare, să anunțați prezența în sală.

Sectorul întâi,

Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i :

– 24.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.3 – 27.

Domnul Igor Corman:

Și sectorul nr.2?

Domnule Sîrbu,

Vă rog, mai aproape de microfon dacă... ar fi bine să ocupați un loc, ca să nu ne reținem.

N u m ă r ă t o r i i :

– 30.

Domnul Igor Corman:

81 de deputați au fost anunțați. Așa.

Deci trecem la examinarea ordinii de zi. Primul subiect este proiectul de Hotărîre cu nr.227 pentru modificarea articolului 1 din Hotărîrea Parlamentului nr.102 din 12 mai 2011 privind aprobarea componentei nominale a delegațiilor Parlamentului la organizațiile parlamentare internaționale.

Îl rog pe domnul Diacov să prezinte acest subiect.

Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Nu pot. Deci să ascultăm raportorul și după aceasta vă dau cuvîntul, domnule Petkov. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Petkov,

Poate terminați circul.

Vă rog frumos, domnule Diacov.

Domnul Dumitru Diacov:

Da, domnule Președinte.

Eu îmi cer voie să prezint ambele proiecte: nr.227 și următorul, nr.228, îmi pare că.

Domnul Igor Corman:

Da, vă rog.

Domnul Dumitru Diacov:

Este vorba de modificări în delegațiile permanente. Este prerogativa Frațiunii noastre a Partidului Democrat. În legătură cu alegerea domnului Corman în fruntea Parlamentului, s-a propus eliberarea din funcția de președinte... de membru al delegației la Consiliul Europei cu drepturi depline și în această funcție se propune de a fi aleasă doamna Stella Jantuan. Și în calitate de supleant în aceeași delegație – domnul Oleg Țulea.

Și următorul proiect, este vorba de delegația noastră la Euronest. Domnul Corman se propune a fi eliberat din funcția de președinte al delegației și în această funcție este propunerea de a fi ales domnul Marian Lupu.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Dumitru Diacov:

Da, mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări nu sînt.

Atunci rog comisia. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Ana Guțu:

Stimați colegi deputați,

Comisia s-a întrunit și a examinat proiectele de Hotărîre a Parlamentului nr.227 și nr.228. Rezultatul votului membrilor comisiei este cinci pentru susținerea

acestui proiect de hotărîre, doi s-au abținut. Și, în conformitate cu Regulamentul Parlamentului, comisia nu a putut lua o decizie din cauza lipsei de la ședința comisiei a unui membru al comisiei.

Rog Parlamentul să ia decizia referitor la aceste două proiecte de hotărîre, înaintate de Frațiunea Partidului Democrat.

Domnul Igor Corman:

Întrebări la aceste două proiecte de hotărîre? Nu sînt?

Atunci vă rog să prezentați și proiectul de Hotărîre nr.230.

Doamna Ana Guțu:

Proiectul de Hotărîre nr.230 a fost inițiat de deputații Frațiunii Partidului Liberal Ion Hadârcă și Ana Guțu și vizează înlocuirea actualului președinte al Comitetului ”Republica Moldova – UE”, care este Corina Fusu, cu domnul deputat Ion Hadârcă, președintele Frațiunii Partidului Liberal.

Comisia a examinat acest proiect de hotărîre și cinci membri ai comisiei au votat pentru susținere, doi s-au abținut.

Vă rog, Parlamentul să se expună prin vot asupra acestui proiect de hotărîre.

Domnul Igor Corman:

Întrebări? (*Rumoare în sală.*)

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Doamnă raportor, autor și domnule Președinte al Parlamentului,

Dacă va fi necesar, rog să ajutați, ca să fie o claritate pentru activitatea și munca în Parlament.

Spuneți-mi, vă rog, care este soarta și cîte fracțiuni liberale sînt, cel puțin, în Parlament: reformatoare, neoreformatoare, de altă natură, pentru că fracțiunile parlamentare sînt cele, în baza cărora se organizează lucrul în Parlament. Și atunci cînd o parte a liberalilor învinuiește altă parte că sînt uzurpatori ai ideii liberale, ceilalți spun că ei sînt ”samozvanți”. Există o neclaritate. Spuneți-mi, vă rog.

Doamna Ana Guțu:

Domnule deputat Reșetnicov,

Direcția geenerală juridică s-a pronunțat asupra acestui caz și a statuat, nu știu dacă ați fost prezent la acea ședință a Parlamentului, și este foarte clar. Frațiunea Partidului Liberal a fost constituită în primele zece zile după alegerile parlamentare din noiembrie 2010 și este unitară. Restul sînt probleme interne ale Partidului Liberal.

Domnul Artur Reșetnicov:

Anume întrebarea mea reiese din faptul că Direcția juridică a Parlamentului nu-i fracțiune, nu-i comisie permanentă și, dacă aveți careva opere ale acestei Direcții generale juridice, nu aveți decît să le citiți înainte de somn.

Parlamentul este organul legislativ suprem și este constituit în baza fracțiunilor parlamentare. De aceea, să fie o claritate: cîte fracțiuni parlamentare liberale, neolibérale și reformatoare există în Parlament? Fără a face referință la Direcția generală juridică sau alte direcții.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Reșetnicov,

Consider că întrebarea dumneavoastră nu vizează proiectul de Hotărîre pe care l-am prezentat și rog Președintele Parlamentului să modereze în continuare ședința.

Domnul Igor Corman:

Dacă nu mai sînt întrebări la proiectul de hotărîre? La proiectul de hotărîre prezentat. Întrebări sînt? Întrebări nu sînt, da?

Atunci, doamnă Guțu, mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

La acest proiect de hotărîre? Da.

Nr.5, vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

...despre altceva.

Doamnă Guțu,

Vreau să ne spuneți care a fost necesitatea elaborării și prezentării unui astfel de proiect de hotărîre?

Doamna Ana Guțu:

Domnule Munteanu,

În momentul în care colegul dumneavoastră Corina Fusu nu a susținut un Guvern proeuropean, care a fost învestit la 30 mai 2013, considerăm că statutul dumneaei de președinte al Comitetului de cooperare parlamentară ”Republica Moldova – Uniunea Europeană” nu convine cu statutul dumneaei de deputat în opoziție.

Domnul Valeriu Munteanu:

Spuneți-ne, vă rog frumos, decizia pe care ați luat-o dumneavoastră va asigura reprezentarea necesară pe această dimensiune la Comitetul ”Republica Moldova – UE” sau aveți anumite îndoieli în acest sens?

Doamna Ana Guțu:

Domnule deputat Valeriu Munteanu,

Eu cred că academicianul Ion Hadârcă, acel care a fost în trecut și vicepreședinte al Parlamentului Republicii Moldova, este în deplină funcționalitate

intelectuală de a reprezenta în calitate de președinte Republica Moldova, acest Comitet, la forul care se va organiza zilele următoare la Bruxelles. Și vă aduc aminte că limbile de comunicare în acest for sînt limba română și limba engleză și nu văd nici un împiediment, din punct de vedere intelectual și politic, ca președintele Frațiunii Partidului Liberal Ion Hadârcă să-și asume acest rol.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte Corman,
Frațiunea Partidului Liberal, pînă la votarea acestui proiect, solicită o pauză de un sfert de oră.

Mulțumesc.

Conform Regulamentului Parlamentului Republicii Moldova.

Doamna Ana Guțu:

Rog să nu o acordați, fiindcă nu este relevantă. (*Rumoare în sală.*) Puneți la vot.

Domnul Igor Corman:

Domnule Munteanu,

Dar cine a venit cu inițiativă legislativă, prin care a scos două cuvinte magice ”de regulă”? (*Rîsete.*)

Parcă am mai auzit discuții la acest subiect în această sală. Să nu inventați anumite lucruri ca să ne ducem de la ordinea de zi. Eu cred că oamenii așteaptă ca noi să discutăm proiecte de lege aici și să nu decidem noi care și ce fracțiune reprezintă. Vă lămuriți cu problemele voastre voi singuri.

Eu vă rog, domnule Munteanu, acest subiect noi să nu-l scoatem aici în agendă. (*Rumoare în sală.*)

La aceste proiecte de hotărîre întrebări mai sînt? (*Rîsete.*)

Microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Este o vorbă populară: Obrăznicia trădătorului nu are margini.

Stimați colegi,

Eu vreau să vă pun o singură întrebare, doamnă Guțu.

Doamnă Guțu,

Care partid dumneavoastră reprezentați că nu sînteți membru al partidului și toată fracțiunea dumneavoastră de trădători, consumatori de ghindă? Care este motivul că dumneavoastră reprezentați Partidul Liberal?

Doamna Ana Guțu:

Domnule Brega,

Întrebarea dumneavoastră este irelevantă, fiindcă nu ține de proiectul de hotărîre.

Domnul Gheorghe Brega:

E foarte relevantă la acel... anume la proiectul acesta de lege. E foarte relevantă.

Și, stimați colegi, luni, eu încă nu am văzut un Parlament, luni de acum trebuie să plece.. duminică trebuie să plece. Au rămas la mijloc două zile. Doamna Corina e pregătită de... cu raport, cu tot. Consiliul Europei e deranjat, noi venim cu ambițiile noastre, ambiții care sînt în afara orișicărei logici și noi ajungem la așa nivel în Parlament. Rușine să vă fie, domnilor.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Brega,

Ar fi cazul să faceți deosebirea dintre Consiliul Europei și... exact, și Parlamentul European. Ar fi foarte bine să faceți această deosebire.

Domnul Igor Corman:

Dreptul la replică înțeleg, da?

Microfonul nr.5.

Doamna Corina Fusu:

Da. Sînt de aceeași părere. Fiind excluși din rîndul Partidului Liberal, chiar nu aveți dreptul să reprezentați aici Partidul liberal. Cu atît mai mult, Frațiunea Partidului Liberal. Acesta este punctul meu de vedere.

În ceea ce privește faptul că mă învinuiți, nevoitînd, eu m-am abținut la votarea componenței Guvernului și nu din cauza că nu sînt proeuropeană, și nu știu dacă avem vreo hîrtiuță de turnesol care să măsoare cine este mai pro-european. Și vreau să vă aduc aminte, doamnă Guțu, că Partidul Liberal este unul dintre fondatorii Alianței pentru Integrare Europeană și acest vector a fost promovat de către Partidul Liberal încă din anul 2007, și cu acest vector european Dorin Chirtoacă a cîștigat alegerile locale din 2007. (*Rumoare în sală.*) Așa că nu aveți nici un drept, nici moral și nici juridic să mă considerați pe mine neeuropeană. Chiar mă indignez profund.

Sînt proeuropeană. Am să susțin toate reformele promovate de acest Guvern și voi vota toate legile care vor fi în conformitate cu cerințele Uniunii Europene pentru a parafa Acordul de asociere și Acordul de liberalizare a regimului de vize și voi contribui, prin toate puterile mele: intelectuale, de convingere a colegilor mei, ca să fim foarte euroconformi. Și sîntem pe adevăratelea.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Doamna Ana Guțu:

Puteați să faceți și o declarație de presă, doamnă Fusu. Nu era nevoie să spuneți la microfonul nr.5 lucrurile acestea.

Domnul Igor Corman:
Microfonul nr.4, am rugat.

Domnul Mihai Ghimpu:
Dar ce, doarme acel de acolo sau ce?
Doamnă europeană,
Dacă sînteți atît de liberală, spuneți-mi, vă rog... și reprezentați Frațiunea
Partidului Liberal, cine e președintele Partidului Liberal?

Doamna Ana Guțu:
Acel care e cu ștampila în buzunar? Cel care vorbește de la microfonul nr.4.

Domnul Mihai Ghimpu:
Doamnă,
Cine-i... Vă întreb, cine-i după... conform votului congresului?

Doamna Ana Guțu:
Cel care... deschis, votului deschis al congresului.

Domnul Mihai Ghimpu:
Deschis...

Doamna Ana Guțu:
Exact.

Domnul Mihai Ghimpu:
La Soroaca, doamnă, acolo e Europa pentru voi.

Doamna Ana Guțu:
Votul deschis, da.

Domnul Mihai Ghimpu:
Sus, pe deal, la Soroaca, acolo e Europa pentru voi. A te declara proeuropean
aceasta încă nu înseamnă că ești european. Ești trădător, trădătoare, doamnă, ești
de cauză, de neam și de țară.

Doamna Ana Guțu:
Cucu-și cîntă numele, domnule Ghimpu. Cucul își cîntă numele.

Domnul Mihai Ghimpu:
Da. Doamnă, te-am adus ca pe... un sac te-am pus și te-am adus și te-ai găsit
mare liberal aici. Poate ești președintele Partidului Liberal, a? Doamnă...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,
Totuși să respectăm limitele normalității.
Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Să ne clarificăm, mai întâi de toate, câte fracțiuni liberale se află... sînt în Parlamentul Republicii Moldova și după aceea revenim la examinarea acestui proiect. Sînt mai mulți deputați care pretind că fac parte din Frațiunea Partidului Liberal. Trebuie să fie o claritate și după aceea revenim la acest proiect. Deci nu arde. Mai mult decît atît, nouă ni se propune ca domnul Lupu să fie numit președintele delegației naționale la Adunarea Parlamentară Euronest. Domnul Lupu lipsește. El cunoaște că noi hotărîm soarta lui sau nu? El este de acord să fie președintele acestei delegații absolut inutile, ineficiente la un for european artificial, care absolut nu aduce... nu a adus nimic Republicii Moldova în ultimii cîțiva ani? Deci să examinăm... să amînăm examinarea acestui proiect și revenim după ce se va clarifica situația cu fracțiunile Partidului Liberal.

Mulțumesc.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Petrenco,

Este dreptul suveran al fracțiunii să-și înainteze delegații în delegațiile permanente ale Parlamentului Republicii Moldova. Să nu uitați că ați fost votat, inclusiv dumneavoastră, în delegația Parlamentului APCE și liderul dumneavoastră, și nu am pus problema. De aceea, nu cred că este cazul acum să facem divagări la acest subiect.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Alexandru Cimbriciuc – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu am vrut să știu de la domnul Ghimpu ce a avut în vedere cînd a spus Soroca, dealul Sorocii. Eu vreau să-i spun domnului Ghimpu că la Soroca a fost prima scînteie a mișcării naționale și este o chestie remarcabilă pentru soroceni, dar domnul Ghimpu nu știu ce a avut în vedere. Deci, într-un mod oarecare, a umilit Soroca și cer ca dînsul să-și ceară scuze de la toți soroceni care reprezintă raionul Soroca.

Doamna Ana Guțu:

Foarte corect.

Domnul Igor Corman:

La proiectele de hotărîre menționate, dacă sînt întrebări.
Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc.

Vizavi de acei care etichetează ”trădător” și că ei sînt proeuropeni. Multe lucruri se declară, se vorbesc în Parlament, iar expresia acelor declarate și vorbite în Parlament este votul. Aceasta este manifestarea voinței politice. În decursul istoriei Republicii Moldova mulți au vorbit aiureli despre integrare, despre unire și așa mai departe. Pînă la urmă, votul a fost contra idealurilor naționale ale Republicii Moldova. Așa că, stimați colegi, nu săriți peste cal și exprimați-vă votul, atunci cînd o cere națiunea. Nu votați alături de Dodon, de Voronin și de alte ”cozi de topor”.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnule Petkov,

Doriți să...

Domnul Alexandr Petkov:

Da.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov:

Stimați colegi,

Eu vreau, pur și simplu, o clarificare. Ceea ce discutăm noi acum despre Comitetul Parlamentar, cam nu se regăsește în hotărîrea aceea care a citit-o domnul Diacov. Dacă o să ne înțelegem pentru ce o să votăm, după aceasta, este vorba de o comasare sau este vorba de alt proiect?

Dacă e vorba de alt proiect, să fie prezentat în ordinea regulamentară.

Doamna Ana Guțu:

A fost prezentat.

Domnul Alexandr Petkov:

Cum a fost prezentat, după ce? A fost un vot la ceea ce a prezentat domnul Diacov?

Doamna Ana Guțu:

Domnul Diacov a prezentat două proiecte și eu am prezentat al treilea.

Domnul Alexandr Petkov:

Păi, și... Păi, aceasta este o comasare sau nu?

Doamna Ana Guțu:

Nu. Vor fi supuse votului pe rând.

Domnul Alexandr Petkov:

Păi, dați să ne clarificăm atunci.

Domnul Igor Corman:

Toate trei proiecte de hotărîre vor fi supuse votului separat, separat.

Domnul Alexandr Petkov:

Vor fi supuse votului separat?

Domnul Igor Corman:

Așa cum sînt în ordinea de zi.

Domnul Alexandr Petkov:

Păi, atunci, să procedăm regulamentar.

Domnul Igor Corman:

Da, și tocmai de aceea am întrebat dacă sînt întrebări la al treilea proiect de hotărîre, cu nr.230, și atunci trecem la procedura de vot, separat, toate trei.

Microfonul nr.3.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Da, într-adevăr, am o întrebare de... care se referă la conținutul proiectului nr.230, pentru că văd că se propune să fie exclusă doamna Fusu Corina și introdus, în calitate de președinte, domnul Hadârcă Ion, deputat. Și eu am o întrebare personală, adică către candidatul respectiv, dacă îmi permiteți dumneavoastră, domnului Hadârcă Ion. Este dumnealui?

Domnul Igor Corman:

Da, vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Doriți să răspundeți, domnule Hadârcă? Domnul Hadârcă nu dorește, i-o puneți, poate, tete-a-tete.

Domnul Artur Reșetnicov:

Dacă nu dorește, poate dumnealui nici nu dorește să pretindă la această funcție? Pentru că, în mod normal, ar trebui să aibă curajul și să răspundă la unele întrebări care sînt și care au și caracter istoric.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Iurie Muntean:

Da, cu o profundă nedumerire eu încerc să înțeleg, când Saharneau, vorbind din numele uneia dintre Frațiunile Partidului Liberal, vorbește despre așa-numitele valori naționale românești etc., etc., pe de o parte, iar pe de altă parte, tolerează desfășurarea unui for al lesbiienelor și gay-lor de peste perete. Nu e clară această situație, deloc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Vreau să spun că acești șapte inși nu vorbesc în numele... și nu au dreptul să vorbească în numele Frațiunii Partidului Liberal. Domnul Saharneau, ca exemplu, am crezut că a ieșit din școala... Высшая партийная школа коммунистическая, dar se vede că n-a ieșit. Dumnealui, când vorbește, să știți că vorbește în numele Высшей партийной советской школы, și nu în numele Frațiunii Partidului Liberal.

Pe dînsul l-a făcut mamă-sa, ca și pe tine, numai că a avut alte gânduri. De patriot, dar nu de trădător.

Domnule, cum te cheamă, ”ungheneanu”, închide gura.

Domnule Președinte al Parlamentului,

Dumneavoastră sînteți persoana care trebuie să faceți ordine în problema aceasta. Nu Direcția generală juridică. Direcția generală juridică nu este instanță de judecată. Dumneavoastră, ca Președinte al Parlamentului, trebuie să puneți punct acestor fărădelegi. Dumneavoastră v-ați numit și vă numiți Coaliția Proeuropeană. Cum poate Coaliția Proeuropeană să accepte niște inși să vorbească în numele partidului, partid care nu mai sînt membri, și partidul are conducerea partidului. Ce acasă? Aici, căci acasă nu am nevoie de dînșii. Ei aici sînt tari și mari, în rest sînt ca eroii lui Pușkin, Pliușkin din ăștia, umblînd prin grădini și primind șuturi prin republică. Înțelegeți dumneavoastră? Dumneavoastră sînteți Președintele Parlamentului, cum admiteți așa ceva? Este partidul, eu sînt președinte și ei reprezintă Frațiunea Partidului Liberal.

Domnule Președinte,

Nu îi treaba nu știu cui. Vă rog să puneți punct la aceasta.

Domnul Igor Corman:

Domnule Ghimpu,

Dați să vă dau un răspuns succint. Deci eu, în calitate de Președinte al ședinței, Președinte al Parlamentului, am o obligațiune prioritară. Deci tot ceea ce fac, cum acționez, în strictă conformitate cu Regulamentul Parlamentului.

Să nu discutăm aici în sală. Să ne întâlnim, să discutăm subiectul, dar, încă o dată repet, avem Regulamentul Parlamentului, așa cum este el, și în Regulament scrie ceea ce scrie, inclusiv referitor la formarea grupurilor parlamentare, a fracțiunilor, în ce termen, după alegeri ș.a.m.d.

Să discutăm separat acest subiect.

Deci dacă este vorba de acele 3 proiecte de hotărâre, să finalizăm acest exercițiu.

Microfonul nr.2.

Doamna Inna Șupac:

Doamnă Guțu,

Spuneți-ne, vă rog, cum poate să fie, din punct de vedere juridic, domnul Hadârcă să fie ales în calitate de copreședinte al acestui Comitet parlamentar în cazul în care el nu este membru al acestui comitet?

Doamna Ana Guțu:

Fiind ales în calitate de copreședinte al Comitetului parlamentar este automat și membru al acestui comitet.

Doamna Inna Șupac:

Nu. Dacă dumneavoastră ați văzut proiectele de hotărâre cu privire la doamna Jantuan și domnul Lupu, acolo este scris că se alege în calitate de membru al... la Euronest și în calitate de membru al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.

În cazul de față, domnul Hadârcă pînă acum nu este membru al...

Doamna Ana Guțu:

Doamna Jantuan nu este aleasă ca și președinte al delegației, doamnă Șupac.

Doamna Inna Șupac:

Dar el nu este...

Doamna Ana Guțu:

Doamna Jantuan și domnul Țulea sînt membri...

Doamna Inna Șupac:

...membru al acestei delegații. Cum el poate să fie...

Doamna Ana Guțu:

Prin...

Doamna Inna Șupac:

...ales în calitate de copreședinte?

Doamna Ana Guțu:

Asumarea responsabilității de copreședinte este și, devine și membru al delegației.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Proiectele respective au fost dezbătute în Parlament. S-au prezentat rapoartele.

Eu propun să supunem votului conform Regulamentului Parlamentului.

Și, mai mult ca atât, pentru comportament neadecvat și pentru atac la persoană, solicit să supunem votului ca domnul Ghimpu să fie eliminat din sală.
(*Rumoare în sală.*)

Doamna Ana Guțu:

(*Rumoare în sală.*) De acord. De acord. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Eu o să supun votului propunerea ca să încheiem dezbaterile pe marginea acestor proiecte de hotărîre.

Referitor la aceste trei proiecte, da?

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Reiterat, Frațiunea Partidului Liberal, conform Regulamentului și Regulamentul prevede foarte expres că frațiunea are dreptul să solicite oricînd dorește pauză, noi solicităm o pauză de un sfert de oră, pînă la votarea proiectului nr.230.

Și noi am verificat încă o dată Regulamentul, ceea despre ce ne vorbiți dumneavoastră, cu excepții de regulă, nu are absolut nici o relevanță în sensul problemei noastre.

Mulțumesc.

Doamna Ana Guțu:

Noi avem președinte, secretar, vicepreședinte. (*Rumoare în sală.*) Cine-i Munteanu? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Mai întîi eu propun să finalizăm exercițiul cel puțin referitor la primele două proiecte de hotărîre. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Ana Guțu:

Toate trei.

Toate trei, domnule Președinte.

Domnul Igor Corman:

Deci primele două, da? (*Rumoare în sală.*)

Eu am să supun votului această hotărîre, ca să nu fiu învinuit de nimic.

Deci este o propunere: să votăm primele două și pe urmă o pauză. Este altă propunere: să le votăm pe toate trei. Formulez corect? (*Rumoare în sală.*)

Toate trei.

Supun votului proiectul de Hotărîre nr.227 referitor la aprobarea componenței nominale a delegațiilor. Cine este pentru vă rog votați.

Rog să fie anunțate rezultatele.

Domnul Vadim Mișin:

...кричали десять дней. Вот сейчас вам боком вылезят эти десять дней.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – zero.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

Domnul Vadim Mișin:

Уважаемые коллеги...

Voce din sală:

Domnule Președinte...

Domnul Vadim Mișin:

У меня вопрос чисто процедурный. А, извините.

Domnul Igor Corman:

Da, vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 24.

Domnul Igor Corman:

Și sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 25.

Domnul Igor Corman:

Deci majoritatea deputaților prezenți în sală au votat pentru. Proiectul de hotărâre este adoptat.

De procedură, domnule Mișin?

Vă rog, microfonul nr.3.

Domnul Vadim Mișin:

Вопрос чисто процедурный. Мы уже несколько раз возвращаемся к проблеме фракции. Я не хочу вмешиваться, там Либеральная партия сама разберется, как партия кто у них члены партии, кто не члены. Но хочу напомнить, как в этом зале бурно и активно голосовали за то, что фракции создаются только в первые 10 дней.

Это проголосовано. В первые 10 дней была создана фракция Либеральной партии и сегодня сама партия уже не может влиять на существование этой фракции. Если семеро исключили пятерых, значит нет дебатов тут.

И то, что написало юридическое управление, даже если это не признавать или кто-то не хочет признавать, они написали абсолютно правильно: фракция там, где большинство. И нечего выдумывать.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Deci al doilea proiect de Hotărâre, cu nr.228, îl supun votului. Cine este pentru rog să voteze.

Rog să fie anunțate rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – zero.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

Domnule Sîrbu,

Poate găsiți un loc mai aproape de microfon.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 25.

Sectorul nr.2 – 24.

Domnul Igor Corman:

Deci majoritatea deputaților prezenți. proiectul de Hotărâre nr.228 este adoptat.

Și nr.230. (*Rumoare în sală.*)

Microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte Corman,

Vă rog să fiți mai atenți. Avem o luare de cuvânt și e solicitarea Frațiunii, de pauză. Și, vă rog frumos, nu poate fi supusă votului solicitarea de pauză în situația în care este prevăzut de Regulament.

Avem exemplu cu Frațiunea Partidului Comuniștilor, care a solicitat pauză de 20 de minute, să se clarifice cu vecinii noștri, și s-a acceptat. Exact același lucru îl solicităm și Frațiunea noastră. Și, vă rog frumos, nu supuneți votului în situația în care Regulamentul prevede expres acest lucru.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Nu supun votului, dacă este o luare de cuvânt atunci, mai întâi, ofer cuvântul deci pe marginea proiectului de Hotărîre nr.230.

Domnule Ghimpu,

V-ați înscris cu o luare de cuvânt. Vă rog, la tribuna centrală.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Vreau să vă amintesc încă o dată, și în mod special domnului Mișin, că nu este formată o nouă fracțiune. Frațiunea Partidului Liberal există din 2009 și odată ce acești 7 au încălcat statutul Partidului, au trădat alegătorii pe care i-a... datorită votului, care au venit, în ședința Frațiunii ei au fost excluși din Frațiune și a fost ales președinte Valeriu Munteanu.

Și nu este formată o nouă Frațiune, așa cum credeți dumneavoastră că, după doi ani de activitate...

Frațiunea e aceea din 2009. Și nu poate exista fracțiunea partidului, care nu are nici o legătură cu partidul.

Frațiunea reprezintă partidul, fiindcă la alegeri se votează partidul, și nu fracțiunea. Cui o să prezinte darea de seamă doamna aceasta europeană frumoasă la viitoarele alegeri? Spuneți-mi, vă rog, cui?

O să meargă fracțiunea și o să participe în alegeri, fracțiunea partidului, a?

Iată de ce, domnule Președinte, ca să nu mă impuneți să fac demersuri la Consiliul Europei și Uniunea Europeană, fiindcă dumneavoastră, care ați format o Coaliție majoritară și vă numiți... Coaliția Pro Europa, încălcați standardele europene și astfel defăimați un partid, datorită faptului că așa a vrut Vlad Filat.

Eu vreau să întreb: Vlad Filat ca Vlad Filat și PLDM-ul ca PLDM-ul, dar PD-ul, PD-ul de ce a acceptat așa ceva și tolerează așa ceva?

Mîine, vasăzică, domnule Lupu și domnule Corman, o să vină scîrțița asta și la voi în partid și o să rupă 5 de acolo și ce o să facem noi atunci? (*Rumoare în sală.*)

Acum, cît ține de copreședinte la Comitetul „UE – Republica Moldova”.

Domnilor deputați,

Da, Frațiunea Partidului Liberal – în afara actului guvernării, dar noi, ca toate fracțiunile, avem dreptul să avem membri în delegațiile parlamentare. Dispunem de dreptul de a avea comisie în Parlament, pe care ne-ați luat-o. Dispunem de dreptul de a avea șef de delegații, așa cum au și Partidul Comuniștilor.

Cu cine voi conlucrați acum, foștii mei colegi, a? Nu cu Partidul Comunist? Că ei au, dar noi nu avem.

Domnule Saharneau,

Acolo trebuie să te așezi, că ai făcut vîșșaiia patriinaia șkola, dar nu în Partidul Liberal. Și am făcut o greșală cînd te-am înscris pe listă. Și-mi mușc mînile pentru asta. Dar Dumnezeu vede. Și, crede-mă, o să răspunzi în fața Domnului și în fața cetățenilor, așa cum v-au huiduit azi la gară. V-ați dus să depuneți flori pe 13 iunie și lumea v-a huiduit.

Așa o să vă fie toată viața huiduită și ca trădători să fiți toată viața. O să muriți ca trădători. Căci ați trădat nu pe Ghimpu, ați trădat alegătorii care au votat pentru Partidul Liberal, care v-a adus pe listă și v-a făcut acum vicepreședinte, care se întoarce cu spatele la tricolor. Măcar habar nu are cum trebuie să se comporte un vicepreședinte. Președinte de Comisie relații externe, copreședinte la Comitetul „UE – Republica Moldova”.

Asta-i munca Partidului Liberal, nu a voastră. Cînd ați venit voi în Partidul Liberal? În 2009? Voturile au fost aduse datorită muncii pînă la 2009.

Rușine să vă fie! Depuneți mandatul!

Și încă, domnule Hadârcă, te duci acolo... și eu știu „comment ca va”, „bonjour maman”, „je vous aime”.

Atîta știi și dumneata, dar acolo trebuie să cunoști limba măcar franceză, să vorbești la comitetul acesta, să aperi interesele Republicii Moldova. Nu vi-i rușine chiar?

Chiar ați ajuns pînă la atîta să nu mai aveți nici un pic de obraz și educație? Eu înțeleg lupta politică, dar este și o limită, o măsură, este o educație. Ori nu este asta?

Cum să se ducă domnul Hadârcă pe data de 17? Habar nu are.

Corina Fusu a pregătit toată ședința comitetului. Cum să apere Republica Moldova acolo?

Domnule Președinte al Parlamentului,

Ce, vă jucați de-a țurca aici sau ce?

Zău că îmi pare rău. Și iată ce facem noi, mai bine zis ei, împreună cu Filat. Că acolo nu există Frațiunea Partidului Liberal, există Frațiunea Partidului Liberal Democrat din 38 de membri și acesta e grupul Filat, nu e grupul Hadârcă. Și cardinalul, iată-l unde stă cardinalul, îl vedeți? Acesta-i cardinalul, Bodrug. Bodrug e cardinalul și, Bodrug, o să răspunzi pentru asta. Stai în umbră de parcă ești Napoleon. O să te găsească lumea și acolo, în umbra copacului, stejar care se cheamă.

Eu, domnule Președinte,

Vreau să recunoașteți Frațiunea Partidului Liberal. Nu poate exista o fracțiune care nu reprezintă partidul. Rău, bun, sînt eu Președinte pînă la următorul congres.

Și Frațiunea Partidului Liberal și în numele partidului pot vorbi doar eu și acei care deleghează președintele, fiindcă am mandatul congresului.

Și rușine să vă fie de azi înainte, liberalii, liberalii nu procedează... liberalii nu trădează. Liberalii...

Valorile liberalilor sînt cele mai importante, stimați cetățeni, cele mai importante. Și cum să te numești liberal atunci cînd trădezi partidul care te-a adus în Parlament?

Halal de așa intelectuali.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am primit informație de la Secretariat că mai este o luare de cuvînt.

Sînt corect informat. Domnul Saharneau?

Da, vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Saharneau:

Da. Nu vroiam să iau cuvîntul, dar văd că dezbaterile la tema de moralitate se aprofundează.

Domnule Ghimpu,

Trebuie să vă spun: partidul nu sînteți dumneavoastră, partidul nu este ștampila din buzunarul dumneavoastră. Partidul sînt membrii, iar noi, pe parcursul acestor două luni, ne-am întîlnit cu sute de membri ai Partidului Liberal, cărora le-am explicat ce s-a întîmplat și de ce s-a întîmplat, ce putea să se întîmple și ce nu putea. Ceea ce a fost evitat să se întîmple.

Și mulți membri ai Partidului Liberal susțin acest lucru.

A fost o dezbatere internă pe o chestie de criză, unde trebuie să fie Republica Moldova astăzi în Uniunea Vamală „Rusia – Belarus – Kazahstan” sau în Uniunea Europeană. Și aici am ajuns la momentul critic cînd noi a trebuit să facem pasul responsabil și să asigurăm vectorul european al Republicii Moldova.

Era un Guvern de stringență națională și atunci interesele partidului au fost, într-un fel, jertfite în interesul național. Aceasta este responsabilitate națională, domnule Ghimpu, nu devotamentul față de un idol de partid și față de un partid.

Dacă veți avea pregătirea necesară și conștiința, peste un timp veți putea aprecia acest gest al nostru, fiindcă el se va transforma, ulterior, dacă guvernarea se apucă de lucru, în beneficii reale pentru cetățeni.

Peste cîțiva ani, noi vom putea să spunem că, iată, atunci, la 12 aprilie, o mîină de liberali și-a luat inima în dinți și s-a opus trecerii în opoziție și venirii la putere a coloanei a cincea.

Și noi vă putem spune, domnule Ghimpu, că vă puteți, cu cei 5 deputați, ralia la domnul Dodon în fracțiune, la domnul Voronin în fracțiune, este foarte ușor.

Eu am așteptat, de fapt, de la liberal, de la dumneavoastră, o conștientizare a lucrurilor pe senin, așa, foarte bine și în fața icoanei. Este ușor să ieși la microfon și să etichetezi: trădare, trădare, trădare.

Noi dacă nu făceam pasul respectiv, acum puteam să fim la piatra de la gară, unde Dorin Chirtoacă a incitat lumea ca să nu permită să depunem flori și este un gest, mi se pare, total necolegial, dacă nu l-aș califica altfel, ar fi acum să spună că aceasta este marea trădare. Marea trădare este față de națiune, domnule Ghimpu, asta este nu față de idol care se autoproclamă.

Și referitor la vicepreședintele pe care dumneavoastră l-ați etichetat la fel de urât. Eu vreau să vă spun că Frațiunea Partidului Liberal a avut, de la bun început, un post de vicepreședinte al Parlamentului, pe care dumneavoastră l-ați evitat, nu știu din care motive. Lumea presupune din care motive, dar nu este bine ca acum să veniți cu aceste învinuiri pentru colegii noștri.

Noi vă invităm în continuare la rațiune. Să facem această dezbatere pe interiorul partidului, să venim la un congres național al Partidului Liberal și să dezbaterem colegial lucrul acesta, nu cu invective, nu cu etichetări ș.a.m.d.

Noi apărăm aceeași cauză. Cum o apărăm, cu ce metode, aceasta este discuția noastră, dar este urât acum să faceți asemenea etichetări.

Iar, doamna Corina Fusu,

Dumneavoastră trebuie să vă faceți autojudecata necesară, să spuneți, dacă nu ați votat un Guvern european, nu aveți dreptul moral să reprezentați acest Guvern, această guvernare europeană în forurile europene. Acolo toți știu ce se întâmplă și cum se întâmplă aici, în Republica Moldova, sînt oameni bine informați.

Așa că împotriva dumneavoastră nu s-a făcut nimic rău, urât, s-a făcut doar un gest de apreciere politică pentru faptul că nu ați votat un Guvern proeuropean.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Deci ultima luare de cuvînt.

Este ultima, da, Secretariatul? (*Rumoare în sală.*)

Conform Regulamentului, replicile la luări de cuvînt nu se dau. Deci este lista celor care iau cuvîntul. Dacă sînt de procedură...

Domnule Diacov,

De procedură, da?

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Dimitru Diacov:

Domnule Președinte,

Eu, de procedură.

Dacă cineva vă asistă și vă anunță că înscrierile de cuvînt se fac înainte de examinarea proiectului.

Eu mă adresez colegilor. Eu nu am nimic nici cu un liberal, dar nu transformați Parlamentul în platformă de achitări reciproce. Eu vă rog foarte frumos.

Deja se discreditează și ideea liberală, la care eu țin foarte mult. Terminați cu discuțiile acestea de la tribuna Parlamentului. (*Rumoare în sală.*) Și eu n-aș oferi... a luat o parte, a luat a doua parte. Terminați discuțiile.

Domnule Brega,

Era bine să ne dați fericirea să votăm pentru proiect. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

De acum dacă este domnul Brega la tribună, să-i dăm și dumnealui cuvântul.

Dar, stimați colegi, și aici, eu vă rog foarte mult, deci să fim mai disciplinați, mai organizați, mă anunțai, ca să am lista din timp.

Vă rog, domnule Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci, stimați colegi,

Domnule Președinte,

Să ne uităm real: cine sînt copiii fără tată și fără mamă? Niște copii rătăciți în societate. Dar ceea ce spun ei, căci ei au fost la sute de oameni. Bine, au fost, sînt de acord, și umblă și acum. Și vreau să vă spun cum umblă, le spun: dacă nu vreți să aderați la noi, sfătuiți-vă cu președintele Partidului Liberal Democrat din raion și o să vedeți, o să vă ajute. Deci asta cum se numește? Ei sînt liberali? Acum dacă ei sînt în afara partidului, cum pot să prezinți Partidul Liberal?

Ei spun că nu au trădat. Vă spun ce ați trădat, domnilor. Ați trădat toți alegătorii care au votat pentru Partidul Liberal, ați trădat toți oamenii care au muncit prin glod, prin frig, prin ploi, prin călduri și v-au adus în postul de deputați, v-au adus în postul de miniștri, i-ați trădat pe toți.

V-ați gîndit la o clică micuță din acest partid, care v-ați păstrat funcțiile de miniștri, de viceministri și v-ați cățărat acolo sus, în Prezidiu, căci acesta v-a fost scopul, dar ați uitat de sutele de oameni care sînt angajați ai Partidului Liberal, n-au trădat, i-ați trădat și pe aceștia, pentru că toți sînt eliberați din funcție. V-ați păstrat o clică acolo de 20 – 30 de oameni funcțiile voastre și voi n-ați trădat? Voi ați trădat nu numai interesele naționale, voi v-ați trădat pe voi înșăși.

V-ați culcat sub stejar, pe care, nu demult, domnule Hadârcă, îl socoteai că e o tufă, spuneai că e tufă, nu este stejar. V-ați culcat sub stejar și ați mîncat ghindă. Ar fost bine măcar să mîncat ghinda din copac, dar o mîncăți pe cea de jos, împușită. O să aveți, domnule, și „геморрой”, domnule Saharneau, cum ați spus dumneavoastră în limba rusă, dar sînt hemoroizi.

Chiar nu vi-i rușine? Atît de ambițios, toată lumea vă spune în față, nu vi-i rușine să vă cățărați atît de mult cu obrăznicia dumneavoastră? Mai aveți și o stimă, și un respect. Respectați-vă pe voi, dacă nu respectați pe alții. Ați ajuns de rîsul oamenilor și v-ați făcut toți oamenii Partidului Liberal de rîsul oamenilor.

Mai mult ca atît, domnule Hadârcă, eu știu cine v-a dat ordinul. Dumneavoastră sînteți la ordin de la început. De cînd ați început ... pe Smirnov, de cînd l-ați adus, știți pe cine l-ați adus, de cînd toate ... știți dumneavoastră ce le-ați făcut. Eu mă mir cum de ați răbdat încă trei ani și n-ați trădat mai înainte.

Domnului Ghimpu i-am spus cîndva să nu veniți în partid, să nu vă aducă, pentru că eu știam că cu aceasta o să se termine. Domnul Ghimpu a spus că e jale de dumneavoastră, măcar membru de rînd. Aduceți-vă aminte Constanța, domnule Hadârcă. Și am fost categoric ca dumneavoastră să fiți președinte de fracțiune.

V-ați supărat și la alegerile din 2010, ați spus că nicidecum Brega să nu fie printre primii, dar să fie încolo, în spate, m-ați dus pe locul 28, matincă, dacă nu mă înșel, datorită dumneavoastră.

Ați trădat toți acei care sînt acum. Ce o să facă toți acei care au coloana vertebrală în raioane, care sînt în funcții, membri ai Partidului Liberal? O să fie eliberați din funcții? V-ați gîndit la scaunele dumneavoastră?

Vă mulțumesc. Lumea o să vă aprecieze.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

A fost ultima luare de cuvînt. Ca să nu fiu învinuit de nerespectarea Regulamentului, am să supun votului propunerea pe care am auzit-o privind luarea unei pauze înainte de votare, să hotărască plenul Parlamentului. Deci cine este pentru ca să avem o pauză de 15 minute rog să voteze. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

Sectorul nr.3?

Deci număr insuficient de voturi, stimați colegi. Aceasta este realitatea.

Deci sîntem acum după luările de cuvînt, conform Regulamentului, urmează procedura de vot. Eu supun votului proiectul de Hotărîre cu nr.230. Cine este pentru rog să voteze.

Rezultatele, vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

Domnul Gheorghe Mocanu – Fracțiunea PLDM:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Rugăm frumos, să solicitați ca deputații să vină ...

Domnul Valeriu Munteanu:

Cine i-a dat cuvîntul?

Domnul Gheorghe Mocanu:

... în Sală, acei care stau în coridor.

Domnul Igor Corman:

Mie îmi pare rău să amintesc în fiecare jumătate de oră că deputații trebuie să ocupe locul pe scaun și să participe deci la ședință.

Sectorul nr.2, vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

– 22.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3? (*Rumoare în sală.*)

Avem rezultatele, sectorul nr.3? (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i:

25 de voturi.

Domnul Igor Corman:

Douăzeci și ...

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Președinte,

Sînt 23.

Domnul Igor Corman:

– 23.

Deci, cu majoritatea din voturile deputaților prezenți, acest proiect de hotărîre a fost adoptat.

Stimați colegi,

Trecem la următorul subiect din ordinea de zi ...

De procedură.

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

De procedură. Nu în calitate de critică sau nicidecum, pur și simplu, ca să avem o corectitudine și o ordine numită aici, în plenul Parlamentului. Cînd cineva anunță o decizie a unei fracțiuni, să știm ce fracțiune reprezintă. Nu este treaba noastră să ne implicăm în treburile interne în cadrul Partidului Liberal, dar, totuși, eu cred că Secretariatul Parlamentului, conducerea Parlamentului trebuie să pună punct în această chestiune, să anunțe cine este, conform Regulamentului Parlamentului, noi sîntem în Parlament, nu sîntem la partid, cine este președintele fracțiunii, cine este secretarul fracțiunii, conform Regulamentului, și după aceasta va fi clar, are cineva dreptul sau nu are cineva dreptul să anunțe o pauză.

Deoarece, deputații nu pot să iasă singuri și să anunțe o pauză, doar fracțiunea decide în acest sens. Ca să fie o claritate în organizarea noastră.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Corman,

Vreau să vă zic că nu aveți dreptul în mod discreționar să ... acordați o pauză în situația în care o cere fracțiunea. Dacă Fracțiunea Partidului Liberal a solicitat o pauză, erați obligat să acordați această pauză. Restul disputelor o să le clarificăm noi la Partid.

Eu vă mulțumesc foarte mult.

Domnul Igor Corman:

Vă rog și eu foarte mult, dumneavoastră la Partid să vă descurcați cu toate problemele și să nu mă implicați pe mine în această situație. Vă rog foarte mult, stimați colegi.

Deci următorul subiect din ordinea de zi este cu nr.1608.

Tot de procedură, domnule Petkov?

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc.

Domnule Corman,

Eu vă rog foarte mult să nu încălcați Regulamentul. Regulamentul spune clar că o fracțiune, după ce iese în pauză, are dreptul, conform procedurii, să-și expună poziția.

Noi am ieșit în pauză ca să ne clarificăm cu vecinii noștri de astăzi, pe care i-ați adus dumneavoastră încoace într-o zi sfântă. De aceea, noi solicităm ca să ne dați răspunsul. Aici avem reprezentantul Guvernului, care trebuia să știe, să cunoască deja, pentru că clădirea aparține Cancelariei de Stat, există directorul Palatului Republicii, care să ne dea același răspuns, și există și directorul SPPS, care, la fel, este în serviciu. Și vă rugăm foarte insistent, fără încălcări de Regulament, să mergem mai departe. Și rugăm să ne fie prezentate aceste date pe care le-am solicitat încă astăzi dimineață.

Domnul Igor Corman:

Domnule Petkov,

Sînteți ridicol deja cu solicitarea aceasta. Deci eu am rugat toată informația să vă fie prezentată. Secretariatul general a spus că nu are nimic de a face cu această organizare. Deci, probabil, așa am înțeles eu, Cancelaria de Stat este instituția care poate să vă lămurească. Noi am înregistrat această solicitare și nu are nimic cu Regulamentul Parlamentului ceea ce spuneți dumneavoastră. Să încetăm această discuție și să revenim la ordinea e zi.

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule Corman,

Eu vă rog mult, deci nu are ... Eu v-am spus că nu știu dacă persoana, directorul Secretariatului general este persoana vizată, deci există cu totul alte organizații. Și nu este solicitarea mea, ca a deputatului, dar este solicitarea întregii Frațiuni. Și vă rog foarte mult să nu abuzați de statutul dumneavoastră, pentru că este unul temporar.

Domnul Igor Corman:

Nu-mi amintiți, domnule Petkov, eu știu foarte bine. Nu vă ... nu depuneți eforturi suplimentare. Știu foarte bine care-i statutul meu.

Dar așa cum am spus, eu am să încerc, de fiecare dată, să mă țin de buchea Regulamentului. Fiindcă sînteți diferite grupuri parlamentare aici, cu interesele voastre, deci eu vreau, într-adevăr, să fiu un Președinte corect. Și, vă rog, să mă ajutați, dar să nu mă încurcați să fac acest lucru.

Deci, stimați colegi, să revenim la ordinea de zi. Deci proiectul cu nr.1608. Este vorba de un proiect de Lege pentru modificarea articolului 9 din Legea nr.1234-XIV din 22 septembrie 2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova.

Din partea Guvernului – ministrul justiției. Vă rog, la tribuna centrală.

Domnul Oleg Efrim – ministrul justiției:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Propun atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea articolului 9 din Legea nr.1234 din 22 septembrie 2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova. Această inițiativă legislativă vine drept urmare a adoptării de către Curtea Constituțională a Hotărîrii nr.7 din 24 mai 2012 pentru controlul constituționalității unor dispoziții ale legii menționate.

La examinarea cauzei, Curtea Constituțională a stabilit că articolul 9, alineatul (7) din Legea cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova prevede circumstanțele obiective în care Parlamentul poate amîna ședința publică specială, acestea fiind: decesul, boala, imposibilitatea obiectivă a oricăruia dintre candidați sau dintre deputați de a participa la ședințe.

În opinia Curții Constituționale șirul acestor circumstanțe nu are un caracter exhaustiv, legea stipulînd adăugător: precum și în cazul altor impedimente ce fac imposibile desfășurarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Curtea a estimat că nereglementarea exhaustivă a circumstanțelor face posibilă eschivarea deputaților de la onorarea obligației care le revine, obstrucționarea și amînarea procedurii de alegere a Șefului Statului pentru un termen nedeterminat. Și din aceste considerente a declarat neconstituțională această sintagmă.

În vederea executării Hotărârii Curții Constituționale menționate venim cu propunerea să excludem din articolul 9, alineatul (7) sintagma „precum și în cazul altor impedimente ce fac imposibilă desfășurarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.”

Vă mulțumesc.

Și rog să susțineți această inițiativă.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către raportor, dacă sînt?

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Domnule Președinte,

Uitați-vă la ceas, tocmai la ora aceasta, pe data de 13, Filat a distrus Alianța pentru Integrare Europeană. Și ăștia șapte niciodată nu au condamnat acțiunile lui Filat. Apropo, stimați foști colegi, de ce nu ați condamnat niciodată decizia lui Filat de distrugere a AIE 2?

Și, domnule Saharneau, nu am montat pe nimeni Primar general. Dacă oamenii vă consideră trădători, înseamnă că așa v-au tratat. Nu poți monta pe nimeni, dacă omul este de partea ta. Dacă erau de partea voastră oamenii, aveau să vă îmbrățișeze și să vă zică: bravo vouă! Dacă v-au huiduit, înseamnă că sînteți trădători. Și bună ziua.

Domnul Igor Corman:

Deci întrebări către raportor, stimați colegi. A fost prezentat un proiect de lege și dacă aveți întrebări către domnul ministru.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Mulțumesc.

Firește că, indiferent de „regalii”, statut sau mai știu eu, tuturor acelor care o iau razna, trebuie să li se închidă microfonul. Și, în cazul de față, uitați-vă, de asemenea, la ceas, fiindcă, de obicei, la ora 13.00, dar și la alte ore, pe domnul Ghimpu îl apucă damblaua. Și, în cazul acesta, ar fi bine să îl țineți mai departe de microfon. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu aș vrea să aud întrebări inteligente, propuneri la proiectul de lege prezentat. Nu uitați, vă rog, că vă aude o țară întreagă. Să nu uitați. Gîndiți-vă un pic la imaginea voastră personală, dacă nu doriți să o faceți referitor la imaginea întregului Parlament.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc.

O întrebare inteligentă către domnul ministru.

Domnule ministru,

Noi cunoaștem, Curtea Constituțională, în mai multe rînduri, s-a expus în ceea ce privește procedura de alegere a Președintelui Țării, a fost declarată acea normă neconstituțională din articolul 10 din lege, au fost și interpretări la articolul 78 din Constituție. Desigur, acest proiect urmează a fi susținut, deoarece vine să execute hotărîrea Curții Constituționale, dar eu aș vrea să vă întreb: dacă nu considerați dumneavoastră că sînt necesare și alte modificări la acest proiect? Deoarece, în același context, la interpretarea articolului 78, alineatul (5) din Constituție, Curtea a spus că Parlamentul ... Deci Președintele urmează a fi ales într-un termen rezonabil.

Curtea Constituțională nu putea să dea un termen expres, deoarece ține de competența exclusivă a Parlamentului Republicii Moldova. Pentru ca pe viitor să nu apară astfel de situații cînd Președintele Țării, eventual, nu va fi ales un an – un an jumătate, nu considerați că ar fi oportun să introducem în această lege și un termen concret? Să nu operăm cu termene rezonabile, deoarece este interpretare, dar un termen concret cînd urmează a fi finalizată această procedură de alegere a Șefului Statului.

Domnul Oleg Efrim:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Reamintesc că această inițiativă vine întru executarea unei hotărîri a Curții Constituționale. Eu am mai multe opinii referitor la ceea ce trebuie de făcut cu unele prevederi din Constituție, dar nu cred că, astăzi, este subiectul discuției.

Iar în ceea ce privește terenul rezonabil. Acolo unde nu distinge legiuitorul, nu trebuie să distingă nici acei care interpretează legea, astfel încît eu cred că termenul rezonabil poate fi definit foarte clar.

Mulțumesc.

Domnul Serghei Sîrbu:

Păi, da, domnule ministru, aceasta și este, noi sîntem legiuitori și noi am putea să definim acest termen, fie el trei luni, fie el șase luni, ca să nu apară interpretări pe viitor. Aceasta și este propunerea și sugestia. Sigur că nu ține de obiectul acestui proiect de lege, dar ține de același concept, de aceea și am întrebat.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Petru Vlah – *Fracțiunea PLDM:*

Я хотел бы добавить, напомнить, что сегодня идет заседание Парламента и чтобы мы работали по повестке дня, а не выслушивали обвинения Гимпу.

А что касается Гимпу, господин Председатель, я предлагаю, чтобы с завтрашнего дня его без справки от психиатра не пускать в зал.

Domnul Igor Corman:

Vedeți, dumneavoastră propuneți ca să ne concentrăm pe ordinea de zi, dar veniți cu propuneri din aceeași operă.

La proiectul de lege întrebări, da?

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu am un îndemn pentru toți colegii, să nu uităm că astăzi este Ziua Înălțării Domnului. Și s-a vorbit și de biserică, dar nimeni nu a vorbit de Dumnezeu în debutul acestei ședințe. Să ne calmăm un pic.

Domnule ministru,

Spuneți-mi, vă rog, hotărîrea Curții Constituționale are și dispozitiv pe care îl puneți în aplicare prin acest proiect de lege, dar are și argumentare. Argumentarea este importantă pentru legiuitori, pentru puterea executivă sau doar dispozitiv?

Domnul Oleg Efrim:

Stimate domnule deputat,

Ceea ce trebuie de executat din hotărîrea Curții Constituționale rezultă exact din textul acestei hotărîri. Și dacă o sintagmă este declarată dintr-o normă neconstituțională, atunci ea trebuie corectată, deci trebuie exclusă din textul legii.

Domnul Mihai Godea:

Eu vreau să vă spun, domnule ministru, dacă ... Aceasta nu ține de dumneavoastră. Dar dacă Parlamentul pune în dezbatere proiectul nr.316, nu se ajungea la hotărîrea Curții.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu mai sînt.

Domnule ministru,

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Prezidiu,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege nr.1608 din 9 iulie 2012, inițiativă legislativă a Guvernului, și comunică următoarele. Proiectul de lege ține de executarea Hotărârii Curții Constituționale din 24 mai 2012 pentru controlul constituționalității unor dispoziții ale Legii nr.1234 din 22 septembrie 2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova, prin care s-a declarat neconstituțională sintagma „precum și în cazul altor impedimente ce fac imposibilă desfășurarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova” de la articolul 9, alineatul (7) din legea nominalizată.

Drept urmare, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități în unanimitate au propus proiectul de lege spre examinare și aprobare, în cadrul ședinței Parlamentului, în primă lectură și adoptare în a doua lectură, evident.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către doamna președinte? Întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Este propunerea comisiei de a supune votului aprobarea în primă lectură a acestui proiect de lege. Cine este pentru rog să voteze.

Vă rog să fie anunțate rezultatele.

Domnule Sîrbu,

Am să vă aduc eu un scaun și am să îl pun acolo lîngă microfon, personal mîine vin cu scaunul.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

24 de voturi.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 25.

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Igor Corman:

Proiectul de lege este votat în primă lectură.

Doamna președinte a venit cu propunerea să fie și în lectura a doua. Întreb fracțiunile, îl supunem votului acum sau ulterior? Ulterior, da? Așa.

Următorul proiect, pe care îl propun, este cu nr.214. Este un proiect de Hotărîre pentru aprobarea Raportului privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul 2012.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Buga, Director general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.

Domnul Mircea Buga – *Director general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină:*

Mult stimată domnule Președinte,

Stimați deputați,

Se propune atenției dumneavoastră Raportul privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2012. Acest raport este elaborat în conformitate cu prevederile Legii privind sistemul bugetar și procesul bugetar, dar și Hotărârea Guvernului despre aprobarea structurii Raportului anual privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală.

Inițial, vreau să vă informez că, prin Legea fondurilor din 23 decembrie 2011, veniturile și cheltuielile au fost aprobate inițial în mărime de 3 miliarde 982 de milioane lei. Ulterior, datorită schimbării parametrilor macroeconomici, aceste cifre au fost modificate, constituind la venituri 3 miliarde 927 de milioane lei, iar la cheltuieli – 3 miliarde 984 milioane lei, respectiv, înregistrându-se un deficit în anul 2012 de 81,1 milioane lei.

Vorbind despre tipurile de venituri, menționăm cele 4 compartimente de bază. Veniturile din partea angajatorilor și angajaților, respectiv, primele de asigurare, achitate din salariu, constituind 7 la sută, și aceste prime au fost acumulate în sumă de 1 miliard 723 de milioane lei.

Totodată, sînt acumulări din partea transferurilor bugetului de stat pentru 14 categorii de persoane defavorizate, respectiv, fiind transferate de la bugetul de stat suma de 2 miliarde 42 de milioane lei pentru aceste categorii și aproximativ 700 mii lei pentru compensarea veniturilor ratate deținătorilor de terenuri agricole, situate după traseul Rîbnița – Tiraspol.

Totodată, onorați deputați, vreau să vă informez despre primele de asigurare în sumă fixă, achitate de către persoanele fizice cu reședința și domiciliul în Republica Moldova. Respectiv, fiind acumulate 74,3 milioane lei, fiind în creștere comparativ cu anul precedent cu 24 la sută.

Mai există și alte venituri ce țin de dobînzile, sancțiunile administrative și alte venituri acumulate în fondul unic al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. Ulterior, din acest fond unic, se utilizează fondurile de asigurări medicale obligatorii, fiind repartizate în 5 fonduri aparte. Respectiv, fondul de bază – cheltuielile pentru achitarea serviciilor medicale curente, care constituie nu mai puțin de 94 la sută din totalul veniturilor. La acest capitol, dacă observați în tabelul nr.4, executarea este de 100%. Respectiv, Compania Națională de Asigurări în Medicină nu a avut datorii față de prestatorii de servicii medicale la finele anului 2012. În repartizare pe tipuri de asistență medicală... asistența medicală spitalicească a constituit 51 la sută, asistența medicală primară – 30 la sută, asistența medicală urgentă – 9 la sută și celelalte fiind în descreștere. Unii parametri de executare a serviciilor de către instituțiile medico-sanitare (*rumoare în sală*) sînt menționați în raport, respectiv, la capitolul ”Vizite la medicul de

familie” în asistența medicală specializată de ambulator și în spitale, în servicii de înaltă performanță există creștere a numărului acestor servicii.

Din fondul de profilaxie au fost utilizate pentru cheltuielile de promovare a modului sănătos de viață 3,5 milioane lei și pentru cheltuieli de reducere a riscului de îmbolnăvire, efectuarea screeningului oncologic în cazul cancerului de col uterin și cancerului mamar – 14 milioane lei, fiind efectuate mai multe activități de acest sens în 5 raioane ale Republicii Moldova, fiind investigate peste 50 de mii de femei din categoriile de vîrstă menționate. Din fondul de rezervă pentru acoperirea serviciilor suplimentare, achitate persoanelor asigurate, au fost utilizate 2 milioane lei.

Un capitol aparte îl reprezintă fondul de dezvoltare și modernizare a prestatorilor publici de servicii medicale, din care au fost alocați 111 milioane lei pentru servicii de reparații capitale, procurarea de utilaj medical, unități de transport, care au fost procurate în conformitate cu Regulamentul, aprobat de către Guvern și Comisia specială a Ministerului Sănătății.

Din fondul de administrare ponderea cheltuielilor a constituit 1,1 la sută comparativ cu 2 la sută, care a fost planificat, deci fiind mai mică decît cifra planificată, diferența fiind utilizată pentru prestarea serviciilor medicale de către instituțiile medico-sanitare.

Capitolul 5 face o analiză a cheltuielilor instituțiilor medico-sanitare publice, respectiv 51 la sută fiind utilizate pentru retribuirea muncii, 3 la sută – pentru produse alimentare, circa 13 la sută – pentru medicamente și aproximativ o treime, 33 la sută – pentru alte cheltuieli.

Referitor la salariul mediu lunar al categoriilor de personal, în 2012, la compartimentul ”Medici” a fost înregistrată o creștere de 10,3 la sută la salariul mediu pentru o persoană fizică, iar personalul de conducere, practic, nu a avut modificări la capitolul ”Salarizări”.

Onorată asistență,

Acestea au fost, pe scurt, elementele de bază ale raportului menționat. La raport este atașată la raport sinteza privind executarea fondurilor pentru anul 2012, dar și raportul financiar prezentat în conformitate cu legislația în vigoare. Vreau să menționez, în final, că acest raport a fost aprobat de către Consiliul de administrație al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, la sfîrșitul lunii aprilie, și de către Guvern, prin Hotărîrea Guvernului nr.351.

Vă mulțumesc.

Sînt gata să răspund la întrebările dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim, stimate domnule director.

Vă rog frumos, întrebări?

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule director,

Întrebări, desigur, sînt mai multe, decît răspunsuri o să fie. Nu o să mă opresc, dar, în principiu, am o întrebare, așa, să vă spun eu, de bază, care mă îngrijorează foarte tare. Deci este vorba de articolul 3.3, la ”Venituri”, ”Alte venituri”: ”Sanctiuni administrative sub formă de amendă, aplicate de CNAM”. Practic, 1 milion de lei. Este vorba de cetățenii aceștia săraci care nu pot procura polița de asigurare. Noi îi mai tragem prin instanța de judecată, mai plătesc cheltuieli de judecată. Venim, ca de fiecare dată, prin iunie – iulie sau prin altă lună, prin septembrie – octombrie, și începem a modifica iar legea pe un an. E vremea de acum... căci eu de acum de 3 ani de zile tot văd aceste modificări... e vremea ca dumneavoastră să vă gândiți cum de ieșiți din situația aceasta. Ori de le pus că ei răspund pe cont propriu cum o procură, ori de făcut unele chestii... că îi tragem prin instanța de judecată, plătesc încă și cheltuieli de judecată. Îi amendăm, ei și așa sînt săraci. Le jupuim ultima piele de pe ei. Veniți pe parcursul a două – trei luni cu unele propuneri cum facem. Eu înțeleg că legea va permite, dar trebuie să ne gândim și la cetățeni.

Vă mulțumesc.

Domnul Mircea Buga:

Da, mulțumesc.

Înțeleg că este mai mult un comentariu. Noi am discutat, domnule deputat, în comisie acest lucru. Aveți dreptate că sînt aplicate sancțiuni administrative și de către Compania de Asigurări pentru o serie de persoane fizice care încalcă legislația în vigoare, dar, cum am vorbit și în cadrul Comisiei de specialitate, ar trebuie să fie luată, într-adevăr, o decizie politică referitor la modelul de aplicare a primelor de asigurare către persoanele fizice care se asigură în mod individual.

Și, fiind luată o astfel de decizie, evident, noi ne vom conforma corespunzător legislației.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Microfonul nr.3, vă rog.

Doamna Galina Balmoș:

Atunci cînd a fost aprobată respectiva... în contextul întrebării domnului Brega. Atunci cînd a fost aprobată această inițiativă legislativă, dumneavoastră ne-ați convins că așa este buchia asigurărilor obligatorii de stat și că trebuie toate persoanele să achite. Ați insistat și asupra acestor amendări. Am avut o mulțime de plîngerii de la cetățenii care nici nu puteau veni acasă de peste hotare, fiindcă asupra lor plana pericolul respectiv de a fi penalizați prin instanța de judecată. Scrisori continuă să primească de la CNAM chiar și persoane decedate. Chiar și după doi ani continuă să primească astfel de scrisori, prin care sînt preveniți că trebui să-și achite polița de asigurări obligatoriu.

Vreau să zic că la acest capitol, într-adevăr, deciziile au fost luate negândite. Dumneavoastră nu ați vrut... guvernarea, eu zic, în cazul de față... nu ați vrut să ascultați absolut opinia opoziției și să vă mai gândiți înainte de a aproba astfel de inițiative.

Acum următoarea întrebare este: Care este cota agenților economici la capitolul restante față de CNAM și care sînt cauzele neachitării acestor contribuții de către agenții economici? Care sînt cei mai rău-platnici, să zicem noi, agenți economici la acest capitol? S-a făcut vreo analiză, vă rog?

Domnul Mircea Buga:

Mulțumesc, stimată doamnă deputat.

Referitor la prima chestiune pe care ați menționat-o. Vreau să vă spun, din start, că legea este aprobată încă în anul 1998 și aplicată din 2004. La capitolul...

Doamna Galina Balmoș:

Noi vorbim despre penalitățile care sînt.

Domnul Mircea Buga:

...încasărilor primelor de asigurare și penalități, ele au fost introduse exact cu 1 ianuarie 2004 și nu a survenit nici o schimbare de atunci.

Cît privește întrebarea dumneavoastră legată de primele de asigurare, achitate de către angajatori și angajați, în anul 2012 au fost acumulate cu 26,7 milioane lei mai puțin decît ceea ce a fost planificat, respectiv, 98,5 la sută, datorită faptului că fondul de la salarizare care s-a obținut la sfîrșitul anului a fost mai mic decît fondul de salarizare, prognozat pentru anul 2012. Deci aceasta este motivația. Cît privește datoriile agenților economici, evidența plăților din partea agenților economici către stat le ține Serviciul Fiscal de Stat, dar, din cîte cunoaștem noi, aceste datorii sînt foarte mici sau incomparabil de mici cu cifra acumulărilor care trebuie să fie realizate. E vorba de ordinul cîtorva milioane de lei. Deci 3 – 4 milioane de lei la sfîrșitul anului.

Doamna Galina Balmoș:

Dumneavoastră considerați că aceasta e o sumă derizorie, dar acele amenzi și penalități, pe care le aplicați cetățenilor, nu sînt derizorii sau sînt foarte importante pentru buget. Deci trebuie să avem o atitudine cred că, cel puțin, echitabilă și față de agenții economici, și față de persoanele care își procură singure această poliță.

Și încă o ultimă întrebare, vă rog. Sînt foarte multe acțiuni de... în fondul măsurilor de profilaxie care se achită sau se cumpără. Vreau să întreb dacă ați făcut vreo evaluare a eficienței acestor acțiuni. De exemplu, plasarea publicității în maxi-taxi, publicitate interioară în autocar, panotaj stradal, elaborarea, tipărirea materialelor promoționale ilustrative și așa mai departe. O mulțime din astfel de acțiuni. Dacă aveți undeva niște cifre, cum aceste acțiuni au incidență asupra morbidității sau asupra sănătății în Republica Moldova?

Domnul Mircea Buga:

Da, mulțumesc pentru întrebare.

Doamnă deputat,

Am vorbit și în cadrul comisiei referitor la acțiunile din fondul de profilaxie. Într-adevăr, sînt investiți circa 3,5 milioane lei pentru promovarea modului sănătos de viață. Vreau să vă spun că nu este o cifră atît de mare care se face, dar efectul investițiilor din fondul de profilaxie este de cîteva ori mai mare, comparativ cu prestarea unor servicii în caz de îmbolnăvire. Studiile au fost realizate nu de către noi. Deci noi avem studii realizate de către Organizația Mondială a Sănătății în toate statele Uniunii Europene. Pentru aceasta necesită surse financiare considerabile, pentru a face impactul unor astfel de studii, dar vreau să vă spun că efectul unei campanii de promovare în mass-media sau prin toate utilizate, inclusiv de Compania Națională de Asigurări în Medicină, duce la amplificarea acestui efect de la 8 pînă la 10 ori, ca impact asupra morbidității populației Republicii Moldova.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Microfonul nr.2.

Domnul Ghenadie Mocrov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte al ședinței.

Stimate domnule director,

La capitolul ”Transferări de la bugetul de sta”t, deci noi cunoaștem cu toții că suma transferurilor de la bugetul de stat în fondul asigurărilor obligatorii se calculează reieșind din aplicarea unei cote-parte. Aș vrea să știu... dar nu mai mic de 12,1%... aș vrea să știu dacă s-a respectat această cotă-parte, fiindcă din acest proiect și după cîte noi vedem, sînt niște diminueli de la transferuri de la bugetul de stat la fondul asigurărilor obligatorii.

Domnul Mircea Buga:

Da, mulțumesc pentru întrebare.

Domnule deputat,

Dumneavoastră cred că o să aveți posibilitatea s-o adresați și în cazul examinării raportului, bugetului... executării bugetului de stat pentru anul 2012. În raportul nostru vedeți doar cifra absolută a transferurilor din partea bugetului de stat, dar, comparînd cu anii precedenți, vreau să vă zic că această cotă a fost respectată de fiecare dată cînd au fost făcute transferuri.

Dacă aceste transferuri au fost mai puțin decît cifra planificată, evident că au fost motive obiective de neexecutare a bugetului de stat per ansamblu.

Domnul Ghenadie Mocrov:

Noi știm că circa 2,9 % nu s-au respectat transferurile de la bugetul de stat.

Domnul Mircea Buga:

Eu nu pot să vă răspund exact procentul, dar o să aveți posibilitate să adresați întrebarea în cadrul examinării Raportului bugetului de stat... executării bugetului de stat.

Domnul Andrian Candu:

Este următoarea întrebare pe ordinea de zi.

Domnul Mircea Buga:

Noi vorbim doar de cifra noastră.

Domnul Ghenadie Mocrov:

Vă mulțumesc.

A doua întrebare.

Referitor la cheltuielile din fondul de dezvoltare și modernizare a prestatorilor publici. Aici prezentați niște scînteii de selectare a unor proiecte, niște cifre, așa, care nu ne spun nimic, dar ar fi fost normal ca să vedem ceva mai practic, ceva mai real, anume unde au fost investite aceste surse, fiindcă noi știm foarte bine situația dezastruoasă din centrele de sănătate, mai ales din sectorul rural. Adică, ar fi fost bine să faceți o anexă cumva, ca să vedem mai precis unde au fost cheltuiți și pentru ce aceste surse financiare.

Domnul Mircea Buga:

Mulțumesc mult.

Domnule deputat,

Sînt absolut de acord cu dumneavoastră. Raportul, prin formatul lui, nu permite să introducem prea multe poziții și cifre, dar ca o informație pentru Comisia de specialitate și pentru dumneavoastră în cadrul acestei comisii, noi o să o prezentăm în scris.

Domnul Ghenadie Mocrov:

Da, chiar vă rog.

Stimate domnule Președinte al ședinței,

Rog să fiu înscris cu o luare de cuvînt la acest proiect de lege.

Domnul Andrian Candu:

Da, Secretariatul, vă rog frumos.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule director Buga,

Bugetul dumneavoastră a reprezentat... a casei... a reprezentat aproximativ 3,7 miliarde de lei pentru 2012.

Spuneți-ne, vă rog frumos, conform evaluărilor dumneavoastră interne, cît la sută din această sumă a ajuns efectiv la destinație?

Domnul Mircea Buga:

Aveți în vedere, la destinația instituțiilor contractate sau destinația prin fondul de profilaxie? Că avem mai multe tipuri de instituții medicale.

Domnul Valeriu Munteanu:

Cîte au fost... cîte au fost? Cîte au ajuns sau care este suma care, efectiv, a ajuns la destinație, s-a cheltuit la destinație?

Domnul Mircea Buga:

Eu vreau să vă spun, toate sursele care au fost acumulate, stimate domnule deputat, au ajuns sută la sută la destinația cuvenită, conform legislației.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Atunci o să fiu mai...

Domnul Mircea Buga:

Noi, dimpotrivă...

Domnul Valeriu Munteanu:

... atunci o să încerc să fiu mai explicit.

Domnul Mircea Buga:

Da.

Domnul Valeriu Munteanu:

Conform tuturor rapoartelor de corupție în Republica Moldova, aproximativ 10 – 15 la sută din toți banii bugetari din Republica Moldova se opresc undeva, pe drum, sub anumite forme de... în rusă sună foarte... s-a încetățenit acest termen de "otkat"-uri, da? Cum credeți dumneavoastră, instituția pe care o conduceți și sistemul pe care îl administrați depășește această cifră de 10 – 15 la sută sau ați excelat cumva și ați reușit să treceți sub 10 la sută această cifră?

Domnul Mircea Buga:

Stimate domnule deputat,

Eu am răspuns deja la întrebarea dumneavoastră și cred că nu este cazul să venim cu insinuări de tipul acesta pînă la demonstrarea probei contrarii.

Domnule deputat...

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule director, domnule director, nu-i...

Domnul Mircea Buga:

Așa că eu încă o dată vreau să menționez că toate transferurile făcute în fondul de asigurări medicale obligatorii au fost utilizate conform destinațiilor.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule director,

Nu erau insinuări, erau constatări, pe care, apropo, foarte serioase, pe care le fac an de an instituții serioase în domeniu, naționale și internaționale, și eu cred că atunci când evaluăm, mai ales atunci când discutăm în Parlament, trebuie să avem o tendință ca aceste cifre nu doar să le citim, ci și să le înțelegem.

Mulțumesc foarte mult.

Domnul Mircea Buga:

Și eu vă mulțumesc și sper să ne prezentați, într-adevăr, aceste cifre.

Domnul Andrian Candu:

Microfonul nr.3, vă rog frumos.

Domnul Veaceslav Bondari – Frațiunea PCRM:

Domnule director,

Citim din proiectul de lege planul aprobat – 3 miliarde 892 milioane. După aceasta, așa am înțeles din cuvintele dumneavoastră, din neprofesionalismul Ministerului Economiei, în iulie s-a micșorat planul pînă la 3 miliarde 927 milioane. Spunem așa, minus 55 milioane. La sfîrșitul anului, planul așa și nu s-a executat, nou... micșorat ori, cum spuneți, precizat. Încă nu ajung 57 de milioane.

Practic, avem 112 milioane neexecutarea planului. Cine este vinovat a doua oară?

Domnul Mircea Buga:

Mulțumesc mult, domnule deputat.

Cît privește parametrii macroeconomici, nu e vorba de profesionalismul sau alte aspecte, noi vorbim de planificarea periodică care se face. La sfîrșitul anului 2011 planificarea prognozată pentru anul următor a presupus anumiți parametri.

Acești parametri se ajustează trimestrial și noi avem aceste cifre trimestrial. Noi putem interveni cu modificări în cazul necesar de ajustare a Legii fondurilor sau Legii bugetului de stat, ceea ce a fost făcut în luna iulie 2012 prin micșorarea cifrei planificate. A fost o situație reală a dezvoltării economiei pentru anul 2012.

Cît privește executarea, deficitul care a fost aprobat, de 57 milioane lei, el și s-a regăsit, pînă la urmă, în această cifră. Deci noi am avut inițial aprobat prin lege un deficit de 57 milioane lei, acoperit din soldurile fondurilor asigurării medicale.

Domnul Veaceslav Bondari:

Și nimeni nu este vinovat, da?

Domnul Mircea Buga:

Din start, bugetul a fost aprobat cu deficit și aceasta este o situație existentă în mai multe bugete, inclusiv în bugetul fondului asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

Domnul Veaceslav Bondari:

Am înțeles. Nu avem vinovat.

Domnul Andrian Candu:

N-aveți întrebări?

Vă mulțumim frumos.

Dacă nu mai sînt întrebări, rog frumos comisia.

Domnul Hotineanu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Onorate domnule Președinte al ședinței,

Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Hotărîre a Parlamentului privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul 2012.

Potrivit raportului, executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul 2012 a constituit la „Venituri” – 3 miliarde 870 milioane lei. La „Cheltuieli” – 3 miliarde 951 milioane lei, cu un deficit de 81 milioane lei.

Planul la „Venituri” a fost realizat cu neexecutarea prevederilor anuale în sumă de 57,7 milioane lei, iar cel la „Cheltuieli” – cu o diminuare a lor cu 33 milioane lei. Comparativ cu anul 2011, au fost acumulate venituri mai multe cu 233 milioane lei sau cu 6,4%.

Ca pondere în veniturile totale ale fondului asigurărilor obligatorii de asistență medicală, sursele de venituri se repartizează în felul următor.

Primele de asigurări obligatorii de asistență medicală sub formă de contribuție procentuală din salariu și din alte recompense achitate de angajat și angajator – 44,5 sute din totalul fondului.

Primele de asigurări obligatorii de asistență medicală în sumă fixă, achitate de persoanele fizice cu reședință sau domiciliu în Republica Moldova – 1,9 la sută. Transferturi de la bugetul de stat – 52,8 la sută. Alte venituri – 0,8 sute.

În anul 2012, cheltuielile totale ale fondului au constituit 99,2 la sută față de prevederile anuale precizate. Comparativ cu anul 2011, aceste cheltuieli au înregistrat o creștere de 33 de milioane lei sau cu 9,3 la sută.

În anul 2012 din suma totală a cheltuielilor fondului 95 la sută au constituit cheltuielile din fondul pentru achitarea serviciilor medicale curente fondul de bază, aceste cheltuieli fiind cu 298 de milioane de lei mai mari decît în anul 2011.

Din fondul măsurilor de profilaxie au fost transferate 17 virgulă milioane lei sau la nivel de 44 la sută față de suma planificată în acest fond, executarea fiind în creștere cu 1,9 milioane lei față de anul 2011.

Din fondul de rezervă au fost achitate suma de 2,2 milioane lei pentru compensarea diferenței dintre cheltuielile efective legate de achitarea serviciilor medicale prestate în cadrul asistenței medicale spitalicești și contribuțiile acumulate în fondul de bază.

Din fondul de dezvoltare au fost alocați 111,2 milioane lei pentru 57 proiecte investiționale câștigătoare ale instituțiilor medico-sanitare publice.

Cheltuielile din fondul de administrare a sistemului asigurărilor obligatorii în medicină au constituit 42 virgulă milioane lei, cu 99 virgulă, 99 virgulă la sută din suma planificată.

La finele anului 2012, în cadrul sistemului asigurărilor obligatorii erau contractate 517 instituții medicale și farmaceutice, inclusiv 259 instituții medico-sanitare, dintre care 26 – republicane, 33 – municipale, 8 – departamentale, 153 – raionale, 39 – private, precum și 259 de instituții farmaceutice.

Cheltuielile totale ale instituțiilor medico-sanitare au constituit 3 miliarde 619 milioane lei sau la nivelul de 93 la sută din planul preconizat.

Comparativ cu anul 2011, cheltuielile acestea au crescut cu 7 la sută. Creșterea cea mai mare o au cheltuielile la articolele „medicamente”, cu 19% și „retribuirea muncii” cu 9,4.

Urmare a dezbatărilor pe marginea proiectului și a votării pe marginea lui, 5 membri ai comisiei au votat „pro”, 4 s-au abținut. Comisia, fiind în imposibilitate de adoptare a unei decizii, rămîne la latitudinea Parlamentului privind votarea proiectului de Lege privind executarea fondului asigurării obligatorii în medicină pentru anul 2012.

Domnule Președinte,
Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și eu vă mulțumesc.

Dacă sînt întrebări pentru raportor? Nu.

Vă mulțumim frumos, domnule președinte.

Sînt luările de cuvînt. Este înregistrat domnul Gheorghe Morcov.

Vă rog frumos, la tribună.

Domnul Ghenadie Morcov:

Stimați deputați,

Raportul privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală este discutat anual aici, în Parlament.

Ce-i drept, cînd cu întîrziere, cînd la timp și de fiecare dată sînt depistate unele neajunsuri care, în mod normal, ar trebui să fie luate în considerație, pentru a îmbunătăți situația în acest domeniu.

Un factor decisiv în asigurarea accesului populației la asistență medicală ar fi acordarea asistenței medicale tuturor cetățenilor, indiferent de prezența poliței de asigurare obligatorie la nivelul de asistență medicală urgentă prespitalicească și asistență medicală primară.

Astfel, toți cetățenii ar trebui să beneficieze de asistență medicală la nivelurile menționate gratuit din mijloacele fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, inclusiv cu dreptul la medicamente compensații, la investiții de laborator și instrumentale.

Dar situația este totalmente inversă. S-au mărit sumele achitate de pacienți pe parcursul a cîtorva ani la medicamente compensate, evident din cauza majorării prețurilor la medicamente.

Dar pentru persoanele neasigurate medicamentele compensate, în genere, au fost anulate.

În raportul prezentat este puțin spus despre volumul și calitatea serviciilor medicale prestate, precum și gestionarea mijloacelor parvenite din fondul asigurărilor obligatorii... obligatorie medicală.

În acest context, în perioada raportată se spune doar câte instituții au fost evaluate, câți specialiști ai CNAM-ului au fost implicați, dar o analiză mai amplă care ar constata serviciile prestate necalitative și serviciile raportate nejustificate, nu este reflectată, însă vedem doar o constatare a unor cifre care nu ne spun, practic, nimic.

Astfel, nu putem vedea utilizarea mijloacelor financiare provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală în alte scopuri decât îndeplinirea Programului unic.

Din lipsa reglementărilor privind modul de utilizare a fondurilor, din an în an pe contul CNAM-ului se acumulează mijloace financiare semnificative.

Astfel, la situația din 31.12.2012, soldul cumulativ al fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală a constituit 349 milioane 534,7 mii lei, care ar putea fi utilizați pentru acordarea unui volum suplimentar de servicii medicale.

Această stare denotă lacune legislative care trebuie cât mai urgent înlăturate.

Din acest raport, de asemenea, constatăm diminuarea nivelului de executare a acumulărilor cu 57 milioane 683,9 mii lei datorită faptului că transferurile de la bugetul de stat au fost virate cu 69,175... șaiszeci și unu milioane 175 mii lei, ceea ce constituie 2,9% mai puțin decât cele planificate.

În acest context, dacă să revenim la suma transferurilor de la bugetul de stat în fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru categoriile de persoane asigurate de Guvern, care se calculează reieșind din aplicarea cotei procentuale din toate cheltuielile aprobate ale bugetului de stat, dar nu mai mică de 12,1%.

Atunci, făcând o aritmetică mică, putem constata că a fost transferată, cu o încălcare gravă a legislației în vigoare, suma de 9,2%.

Anual, în Legea fondurilor asigurării obligatorii se planifică cheltuieli pentru fiecare fond în parte, divizate pe programe și subprograme și, totodată, anual, depistăm încălcări referitor la utilizarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, sub aspectul programelor și subprogramelor și anume fondul de profilaxie, mai simplu spus fondul de prevenire a riscurilor de îmbolnăvire, aprobat în sumă de 39 milioane 822 mii lei, executat cu 17 milioane 694,2 mii lei.

Nu s-au cheltuit pentru prevenirea diferitor maladii 22 de milioane 127,8 mii lei, pe când lista examinărilor medicale profilactice prestate populației se micșorează din an în an.

De fapt, ce să ne mirăm noi cu toții, doar cunoaștem că sănătatea populației demult nu mai este prioritară pentru această guvernare.

În ultimul timp, insistent se promovează de către actuala guvernare și parteneriatul public privat, care pune multe semne de întrebare privitor la viitorul asigurărilor medicale și al sănătății publice în genere.

Deja sînt binecunoscute cazuri de așa-spusul parteneriatul public privat, cînd spațiile spitalelor de stat se dau în arendă firmelor private, iar ultimele acordă unele servicii de diagnostică modernă, valorificînd fondurile din bugetul CNAM-ului.

Adică, în loc să se dezvolte baza de diagnostică a instituțiilor medicale de stat, autoritățile livrează clienți unor firme private, iar achitarea serviciilor se produce din fondurile pentru asistență medicală.

Nu se reflectă nici o claritate și nici o transparență la capitolul Cheltuieli din fondul de dezvoltare și modernizare a prestatorilor publici de servicii medicale.

Aici putem vedea numai niște criterii de selectare a proiectelor investiționale, însă concret îmbunătățirea bazei tehnico-materiale, mai ales în centrele de sănătate de la sate, lasă mult de dorit. Cu atît mai mult, unele aparate medicale și de laborator, care mai sînt prin sate, sînt sustrate în centrele de sănătate raionale.

La compartimentul ”Salariul mediu lunar pe categorii de personal”, cu toate că în campania electorală, stimați guvernanți, în special PLDM-iștii, ați promis salarii de cel puțin 10 mii lei, vreau să vă comunic că, deja în anul 2013, salariul la lucrătorii medicali s-a micșorat cel puțin cu șase, 700 lei lunar și sînt sigur că această problemă o cunoașteți foarte bine. Dar pentru domniile voastre sînt mai presus cuvintele FMI decît bunăstarea poporului.

Urmare celor expuse, Frațiunea PCRМ cheamă toate fracțiunile parlamentare să revină la depistarea tuturor lacunelor din raportul prezentat, iar în cazul în care proiectul să fie supus votului, declară că nu va vota pentru acest raport.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Vă mulțumesc.

Supun votului proiectul de Hotărîre cu nr.214. Cine este pentru rog să voteze.

Rog să fie anunțate rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – zero. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 20.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 26.

Domnul Igor Corman:

Cu majoritatea de voturi, proiectul de hotărîre a fost adoptat.

Următorul proiect din ordinea de zi este Proiectul de Hotărîre nr.215 pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2012.

O invit la tribuna centrală pe doamna Borta, președintele Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Doamna Maria Borta – președintele Casei Naționale de Asigurări Sociale:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Permiteți-mi să prezint pentru examinare și adoptare proiectul de Hotărîre a Parlamentului pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2012.

La „Venituri” – în sumă de 9 miliarde 721 milioane lei 489 mii lei și la „Cheltuieli” – 9 miliarde 755 milioane 157,6 mii lei, cu depășirea cheltuielilor asupra veniturilor – 33 milioane 668,6.

Partea cea mai semnificativă în structura veniturilor o reprezintă contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii – 73,6 la sută. La formarea bugetului asigurărilor sociale în anul de raportare au participat 195,5 mii unități economice și 830,2 mii persoane asigurate.

Totalizînd activitatea anuală de gestionare a bugetului asigurărilor sociale de stat, se poate constata că indicele precizat pe anul 2012 pentru articolul contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii în cuantum de 7 miliarde 208,2 milioane lei a fost realizat la nivel de 99,2 la sută.

Volumul contribuțiilor acumulate în anul de gestiune a depășit cu 587,4 milioane indicele respectiv anului 2011.

La situația din 1 ianuarie 2013, suma restanței înregistrată în sistemul de evidență al Casei Naționale de Asigurări Sociale la plata contribuțiilor penalităților și amenzilor la bugetul asigurărilor sociale de stat a constituit 918,8 milioane, inclusiv pentru luna decembrie – 698,6.

Pentru finanțarea prestațiilor de asistență socială și ajutoare, compensații alocate și ajutoare sociale, compensare de tarife și asigurări sociale în sectorul agrar și compensarea sumelor anulate ale contribuțiilor de asigurări sociale pentru deținătorii de terenuri agricole situate după traseul Rîbnița – Tiraspol, de la bugetul de stat au fost transferați, în corespundere cu cererile și planurile de finanțare, 1 miliard 542 milioane 187 și 5 mii lei.

În anul de raportare a bugetului asigurărilor sociale de stat a beneficiat de o susținere semnificativă din partea bugetului de stat care, conform prevederilor legale, a intervenit cu 1 miliard 25,1 milioane lei pentru a acoperi deficitul

bugetului asigurărilor sociale de stat și datorită acestui fapt a fost posibilă onorarea tuturor obligațiilor față de beneficiari.

Cheltuielile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat au constituit 9 miliarde 755,2 milioane lei, ceea ce reprezintă o executare a indicelui aprobat cu precizie la nivel de 98,7%. Comparativ cu 2011, suma cheltuielilor a crescut cu 541,7 milioane lei.

Pentru plata pensiilor de asigurări sociale de stat în 2012 au fost prevăzute 6 miliarde 977,2 milioane lei. Cheltuielile efective – 6 miliarde 978,3 milioane lei, cu executarea indicatorului planificat la nivel de 100%.

Pentru plata indemnizațiilor de asigurări sociale de stat a fost prevăzut un volum de mijloace financiare în sumă de 1 miliard 78,5 milioane lei. Cheltuielile efective – 1 miliard și 76,8 milioane lei. Procentul – 99,8 la sută.

Cheltuielile anului 2012 sînt cu 29,9 milioane lei mai mari față de cheltuielile efective ale anului 2011.

În anul de raportare a sporit gradul de protecție socială a familiilor cu copii.

Mărimea medie a indemnizației de maternitate a crescut față de anul precedent cu 6 mii 356 lei și a constituit 13 mii 710.

Indemnizația unică la nașterea copilului a fost majorată cu 300 de lei.

Persoanele asigurate au beneficiat de indemnizație lunară pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani în mărime de 868 lei și cu o creștere de 13%.

Pentru finanțarea recuperării sănătății prin tratament balneosanatorial s-au folosit 20,3 milioane.

Mijloacele acumulate în bugetul asigurărilor sociale de stat au fost alocate pentru asigurarea a 779,8 mii persoane cu pensii, indemnizații adresate familiilor cu copii, alocații sociale.

Concomitent, 303,6 mii persoane, suplimentar la pensii și alocații sociale, au beneficiat de compensații nominative pînă la 1 iulie 2012, mai apoi ajutor social, alocații nominale de stat pentru merite deosebite. De ajutor pentru perioada rece au beneficiat 59,3 mii persoane.

Anul bugetar a fost finalizat cu deficit în sumă de 33,7 milioane. Soldul mijloacelor bănești la conturile curente ale Casei Naționale, la situația din 1 ianuarie 2012, a fost de 205,2 milioane. Din contul acestui sold au fost finanțate, conform graficului, primele zile de plată a pensiilor pentru 2012.

Descrierea detaliată a Raportului privind executarea bugetului asigurărilor sociale este în nota prezentată atenției dumneavoastră.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Și sînt gata pentru întrebări.

Domnul Igor Corman:

Vă mulțumesc.

Dacă sînt întrebări la raportor?

Microfonul nr.2.

Domnul Ghenadie Morcov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimată doamnă director,

După cum observăm, restanța la plata contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat s-a micșorat ... s-a majorat cu peste 22 milioane de lei și constituie aproximativ 919 milioane, aproape un miliard. Cine sînt cei mai mari restanțieri? Care sînt cauzele obiective ale acumulării acestor restanțe? Și cum vedeți redresarea situației? Fiindcă măsurile, pe care le descrieți în raport, nu au eficiența scontată. Deci cum vedeți depășirea acestei situații?

Doamna Maria Borta:

De fapt, dacă ați observat, nu este o creștere semnificativă a datoriilor. Restanța despre care s-a vorbit, eu am menționat, include și ultima lună a anului precedent, conform Regulamentului, care are mai apoi în anul 2013 vor fi încasate.

Cît privește măsurile care se iau. În continuu se activează împreună cu Inspectoratul Fiscal. Sînt adresări către contribuabili, sînt adresări către instituțiile locale, sînt adresări către președinții de raioane, se întrunesc comisii mixte, care analizează situația.

Dar, totuși, suma cea mai mare de datorii este din partea sectorului agrar, care, de fapt, a întîmpinat, anul precedent, o secetă și au careva pricini obiective.

Domnul Ghenadie Morcov:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Victor Mîndru:

Vă mulțumesc.

Doamnă președinte,

La compartimentul „Ajutorul social”, cheltuielile pentru plata ajutorului social au fost prevăzute în sumă de 437 milioane 580 mii. Real 376 de milioane 998 mii cu executare de 86% la sută. Cu alte cuvinte, dacă în 2011 au fost 31 852 de beneficiari, în 2012 – 31 976 de beneficiari, adică a crescut cu 124 de beneficiari.

Dumneavoastră ați planificat 55 de mii de beneficiari. Ce a stat, totuși, la bază cînd dumneavoastră ați planificat această cifră? Fiindcă, vedeți, tare diferă. Sau așa și trebuia să fie. Dar Regulamentul pentru acordarea acestui ajutor social, adică acele impedimente care sînt în Regulament nu au permis beneficiarilor ca să primească acest ajutor social.

Doamna Maria Borta:

Deci, de fapt, prognoza s-a făcut în baza indicatorilor care erau la bază la momentul prognozării. Și eu aș socoti că acesta este chiar un moment pozitiv că nu au beneficiat acei planificați de ajutor social, înseamnă că gradul de sărăcie ...

Domnul Victor Mîndru:

Oamenii trăiesc bine.

Doamna Maria Borta:

... a scăzut.

Domnul Victor Mîndru:

Da. Mulțumesc.

Și a doua întrebare.

Doamnă președinte,

Cu vreo opt luni în urmă, eu v-am rugat să îmi prezentați o informație privind fluctuația cadrelor la Casa Națională. Cu părere de rău, pînă la ziua de astăzi, așa și nu am primit această informație.

Doamna Maria Borta:

Deci, conform regulamentelor, la Casa Națională permanent se anunță concursuri de angajare. Și, de fapt, este o stabilitate în numărul total de angajați, doar că ... Undeva chiar, pe astăzi, am pregătită o informație.

Domnul Victor Mîndru:

Bine. Eu nu insist, o prezentați pe urmă, totuși.

Doamna Maria Borta:

Deci vă pot spune. Au fost angajați în 2012 – 164 și s-au eliberat – 123 de angajați.

Domnul Victor Mîndru:

E clar. Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Noi înțelegem că executarea bugetului este ... de fapt, reflectă politicile în domeniul social și, poate, întrebările nu prea sînt la adresa dumneavoastră, dar m-ar interesa un moment, anume cu referire la executarea bugetului. Ce se întîmplă cu beneficiarii de indemnizație de maternitate? Pentru că numărul lor este în descreștere, dar suma, care se achită, este într-o creștere mai mare, decît am gîndi noi că s-au majorat salariile, 27,3% e majorarea sumei pentru aceste indemnizații de maternitate. Noi un pic am discutat în cadrul comisiei problema, aș vrea să ne spuneți aici, de la tribună, ce se întîmplă cu această plată? Și care sînt măsurile pe care dumneavoastră le vedeți în acest domeniu?

Doamna Maria Borta:

De fapt, și în raport eu am menționat că suma medie a indemnizației de maternitate a crescut aproape de două ori, cu șase mii și ceva, ajungând, astăzi, la 13 200, mi se pare. Cauza este într-o oarecare măsură majorarea salariilor, într-o altă măsură este legislația în vigoare, favorizând posibilitatea mămicilor sau viitoarelor mămici de a prezenta certificate de la mai multe locuri de angajare. Ceea ce am discutat în comisie, am reflectat. Și această informație a fost prezentată și ministerului de ramură. Am lucrat împreună asupra unui proiect, vom veni, pe parcurs, cu unele modificări și propuneri.

Doamna Galina Balmoș.

Rog să fiu înscrisă cu o luare de cuvânt, domnule Președinte.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Întrebări mai sînt? Întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc.

Comisia, vă rog.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Onorate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat Raportul privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2012, care a fost prezentat prin Hotărîrea Guvernului din 2013.

Potrivit raportului, executarea bugetului asigurării sociale de stat în anul 2012 a constituit la venituri 9 miliarde 721 milioane lei, la cheltuieli 9 miliarde 755 milioane lei. Conform rezultatelor executării fondului, s-au soldat cu un deficit de 33 milioane lei. Planul la venituri a fost realizat cu neexecutarea prevederilor anuale în suma de 159 milioane lei, cel la cheltuieli – cu o diminuare a lor cu 121 milioane lei.

Comparativ cu anul 2011, au fost acumulate venituri mai multe cu 632 milioane lei sau cu 7 la sută. Ca pondere în PIB, veniturile Fondului asigurărilor sociale în anul 2012 au constituit 11,1 la sută, menținîndu-se indicele anului 2011. Ca pondere în veniturile totale ale fondului, sursele de venituri se repartizează în felul următor: contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii – 73,55 la sută, transferturi de la bugetul de stat – 26,4 la sută, alte venituri din activitatea de întreprinzător și proprietate (dobînzii) – 0,02 la sută, amenzi și sancțiuni administrative – 0,01 la sută, alte venituri – 0,02 la sută.

Suma restanțelor în plata contribuțiilor penalităților și amenzilor, conform situației din 1 ianuarie 2013, a constituit 918 milioane lei, inclusiv 779 milioane contribuții de asigurări sociale și 140 milioane lei sancțiunile financiare, majorîndu-se, comparativ cu situația din 2012, de la 01.01.2012, cu 22,4 milioane lei. Transferturile de la bugetul de stat au constituit 2 miliarde 567 milioane lei și, comparativ cu anul 2011, suma acestor transferturi a fost cu 44,5 milioane lei mai

mare. În anul 2012, cheltuielile efectuate în fondul asigurărilor au constituit 98,8 la sută față de prevederile anuale precizate.

Comparativ cu anul 2011, cheltuielile fondului au înregistrat o creștere cu 512 milioane lei sau cu 5,5 la sută. Ca pondere în PIB, cheltuielile fondului în 2012 s-au majorat cu 02 puncte procentuale față de anul 2011 și au constituit 9,4 la sută.

În anul 2012, din suma totală a cheltuielilor Fondului asigurărilor sociale de stat – 84,6 la sută au constituit cheltuielile pentru prestații de asigurări sociale, aceste cheltuieli fiind cu 683 milioane lei mai mari decât în anul 2011.

Cheltuielile efectuate pentru plata pensiilor de asigurări sociale în anul 2012 au constituit 6 miliarde 978 milioane lei și au fost în creștere față de anul 2011 cu 633 milioane lei sau cu 10 la sută.

Cheltuielile pentru plata indemnizațiilor de asigurări sociale a constituit un miliard 76 milioane lei, ceea ce constituie 99 la sută față de indicele planificat.

Cheltuielile efective pentru organizarea și funcționarea sistemului public de asigurări sociale a constituit 184 milioane lei sau 96 la sută din suma planificată. Ponderea cheltuielilor de organizare și funcționare a sistemului public de asigurări sociale în cheltuielile anuale totale au constituit 1,9 la sută, limita legală admisibilă fiind de până la 5%.

Cheltuielile pentru distribuirea pensiilor, alocațiilor, indemnizațiilor și compensațiilor, inclusiv prin mandate poștale și cheltuielile pentru deservirea bancară, au constituit 70 milioane lei, cu o pondere în totalul cheltuielilor de organizare și funcționare a sistemului public de asigurări sociale de 36 virgulă... la sută.

Cheltuielile pentru întreținerea Casei Naționale de Asigurări Sociale au constituit 101 milioane lei, executarea fiind de 95 la sută.

Cheltuielile bugetului de stat pentru prestațiile sociale, achitate prin intermediul Fondului asigurărilor în 2012, au constituit 1 miliard 504 milioane lei, ceea ce constituie 15,4 la sută din suma totală a cheltuielilor fondului. Față de anul 2011, aceste cheltuieli au fost cu 171 milioane lei sau cu 10 la sută mai mici, diminuarea lor se datorează diminuării cheltuielilor pentru compensații cu 407 milioane lei.

După dezbaterile proiectului în cadrul Comisiei, cu majoritatea voturilor (7 – “pro”, 4 – „abținuți”), acest proiect a fost propus pentru aprobare în ședința de plen a Parlamentului.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Igor Corman:

Mulțumim.

Întrebări către comisie?

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte Corman,

Este, de fapt, o întrebare pentru dumneavoastră.

Proiectul nr.214, pe care l-am examinat anterior, și proiectul nr.215, ambele au fost aprobate în Guvern, prin Hotărîre de Guvern în data de 22 mai. Nu este departe această dată. Vă amintiți că Guvernul era în exercițiu atunci în demisie, iar Guvernul actual a fost votat în data de 30 mai. Este și o hotărîre a Curții Constituționale, care a fost adoptată după sesizarea Partidului Liberal, care spune foarte clar că, în perioada de demisie, Guvernul nu are dreptul să adopte hotărîri de Guvern.

Și, săptămîna trecută, ați avut două precedente de acest gen, iar, astăzi, deja, domnule Președinte Corman, sînt precedente... precedentele, spun, constituționale, pentru că se neglijează Constituția cu ... Se neglijează, deja vă aparține modul în care o faceți.

De aceea, consider că ar fi corect ca aceste hotărîri să fie revotate în Guvern, după care să se întoarcă în Parlament, iar Parlamentul să le aprobe sau nu.

Este mai mult decît evident, este la suprafață această soluție.

Repet, nu este o întrebare pentru domnul Hotineanu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Dar răspund eu la această întrebare.

Domnul Igor Corman:

Domnule președinte,

Dați-mi voie eu să răspund mai întîi, dacă întrebarea mi-a fost adresată mie și dumneavoastră veniți apoi cu informațiile adiționale, dacă ați discutat acest subiect în comisie.

Domnule deputat Munteanu,

Eu am în mîină Hotărîrea Guvernului, datată cu 12 iunie 2013. Deci, din cîte sînt informat eu de către Secretariat, hotărîrea, la care dumneavoastră vă referiți, a fost retrasă și, ulterior, a venit una alta reconfirmată. Acesta este răspunsul meu.

Domnule Hotineanu,

Dacă aveți și dumneavoastră, vă rog.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da. Eu vreau să confirm răspunsul domnului Președinte al Parlamentului și al ședinței de astăzi Igor Corman. Ieri, la ședința de Guvern s-a reconfirmat acea Hotărîre de Guvern privind votarea proiectul de Hotărîre privind executarea fondurilor și medical, și social din luna martie. Și avem răspunsul Guvernului, semnat de Premierul Leancă.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Munteanu:

Dacă îmi permiteți, domnule Președinte Corman.

Noi trebuie să ne bazăm pe norma legală. Norma legală spune foarte clar că o hotărîre de Guvern intră în vigoare în momentul în care ea a fost publicată. Simpla comunicare că Guvernul, ieri, a votat, în ședința de Guvern, nu înseamnă că ea a intrat în vigoare. Ori noi votăm astăzi, și uitați-vă în ordinea de zi, proiectul

nr.214 din 22 iunie și proiectul nr.215 din 22 iunie, pardon, mai, rectific, mai, ambele proiecte de hotărîre.

Faptul că v-ați înțeles voi pe intern nu permite să eludați legea. A fost adoptat, ieri, la Guvern, foarte bine, să fie publicat în Monitorul Oficial, să intre în vigoare, să fie comunicat Parlamentului, să existe toată procedura respectată, să fie discutat în comisie, după care să ajungă.

Dacă noi încercăm să neglijăm aceste norme, vă spuneam, nu este normal și este, din punctul meu de vedere, ilegal. Pentru că noi votăm, astăzi, proiectele adoptate în 22 mai, și nu ieri.

Domnul Igor Corman:

Domnule Hotineanu,

Vă rog.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule deputat Valeriu Munteanu,

Eu, ca chirurg, am să vă răspund ca la jurist, că orice act legislativ și normativ poate avea ca ultimul articol intrarea în vigoare în ziua votării și ziua publicării în Monitorul Oficial. De aceea, pledoaria dumneavoastră chiar nu are nici o referință la aceste două hotărîri de Guvern, care reconfirmă votarea din luna mai.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări mai sînt?

Microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Încă o dată insist și tuturor deputaților le-au fost distribuite proiectele votate în data de 22 mai, nu le-au fost distribuite proiectele adoptate ieri la Guvern. Trebuia să fiți, cel puțin, atît de rapizi, încît să aduceți proiectele votate ieri la Guvern, pentru că noi am examinat. Comisia, miercuri, a examinat proiectele adoptate în 22 mai.

De aceea, domnule Președinte, în situația în care va fi votat și acest proiect, noi le considerăm că au fost votate cu încălcarea Constituției, neglijînd hotărîrea Curții Constituționale.

Eu nu văd nici o grabă aici, ați avea timp să faceți totul să fie în conformitate cu legea. În situația în care vă grăbiți și mergeți peste Constituție, nu cred că este o practică democratică, care este în disonanță cu denumirea pe care v-ați adjudecat-o.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Creangă?

Domnul director sau doamna ministru? Cine?

De la microfonul nr.1, vă rog, o clarificare la această întrebare.

Doamna Valentina Buliga – *ministrul muncii, protecției sociale și familiei:*

Domnule Președinte,

Ieri, în ședință de Guvern, membrii Guvernului au examinat încă o dată acele rapoarte pe baza realizării bugetului pentru 2012, asigurări sociale și asigurări în sănătate, și, prin Hotărârea de Guvern nr.6 ... nr.350 din 12, iunie ne-am reconfirmat încă o dată votul, care a fost expus pe data de 22 mai, pentru susținerea întru tocmai a acestor două rapoarte, prezentate de Guvern în Parlament.

Domnul Igor Corman:

Domnule Creangă,

Din punct de vedere juridic, vă rog, un răspuns competent juridic domnului jurist Munteanu.

Domnul Ion Creangă – *șeful Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului:*

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Procedura, care s-a impus, urmare a hotărârilor Curții Constituționale, a fost decisă de către Guvern prin retragerea proiectelor înaintate Parlamentului, reprobarea lor de către noua componentă a Guvernului și trimiterea spre examinare către Parlament. Deci procedură perfect legală, care s-a încadrat în norma constituțională.

Domnul Igor Corman:

Bine. Deci eu propun să încheiem dezbaterile aici. Acum e o modă tot să atacăm la Curtea Constituțională orișice, puteți s-o faceți. Deci am ascultat și părerea Direcției generale juridice.

Stimați colegi,

La acest subiect ...

Microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu respect poziția domnului Creangă, dar l-aș ruga să fie mai explicit. Pentru că dumnealui a explicat foarte clar: Guvernul a retras pe acesta, pe care îl votați voi astăzi, a votat din nou, dar ăla nu a ajuns în Parlament. Cum, domnilor, votați, ceva care a fost retras de către Guvern? Pentru că este o ineptie.

Domnule Creangă,

Eu vă solicit fie să fiți explicit, fie să nu vorbiți deloc, pentru că în situația în care vorbiți – cu jumătăți de măsură.

A fost foarte clar, Guvernul a retras ceea ce votați voi astăzi. Ce votați voi, domnilor? Pentru că ceea ce a votat ieri nu a ajuns în Parlament. Este mai mult decât clar. Noi nu votăm o himeră, noi votăm o lege clară, o hotărâre de Guvern. Să fim serioși.

Domnule Președinte,
Care-i graba?

Domnul Igor Corman:

Eu nu am nici o grabă, eu acționez în baza ordinii de zi. Am ascultat punctele de vedere, punctul dumneavoastră este clar.

Domnule Munteanu,

Nu, nu insistați, fiindcă este suficient de două ori deci ne-ați atenționat la părerea dumneavoastră.

La acest subiect s-au înscris cu luări de cuvânt trei deputați. Primul în listă este domnul Mocanu. Vă rog la tribuna centrală.

Eu îmi cer scuze, o rectificare. Deci la acest subiect avem o singură luare de cuvânt – doamna Balmoș.

Da, vă rog frumos.

Doamna Galina Balmoș:

Carențele de procedură, desigur, sînt grave și ceea ce a fost menționat anterior, într-adevăr, noi toți avem proiectul din luna mai și nu avem nici unul proiectul care ar fi trebuit să fie difuzat. Oricum veți aproba, așa că o să ofer opinia Frațiunii comunistilor la acest proiect.

Nu demult, atunci cînd a căzut Guvernul Filat-2, doamna ministru Buliga a spus la un post de televiziune că îi este rușine pentru politica socială pe care a promovat-o Guvernul Filat. Se vede că rușinea aceasta nu... a fost cam scurtă, pentru că doamna, dar, de fapt, și majoritatea miniștrilor s-au găsit și în actualul Guvern care ne va salva, de fapt, de sărăcie, avînd aceleași politici și aceleași programe.

Acest raport confirmă situația catastrofală în toate ramurile și sectoarele economiei. În primul rînd, în sectorul agrar, unde restanțele la contribuții constituie 27% din totalul restanțelor. V-ați pus vreodată întrebarea încotro mergem cu o atare atitudine față de agricultori, față de satul moldovenesc? De ce nu achită agricultorii aceste contribuții? Înțelegem că nu doriți să vedeți Moldova un stat agrar, dar aceasta nu înseamnă că metodele de dezvoltare a economiei presupun nimicirea totală a satului, a sectorului agrar.

Am să vă aduc doar cîteva cifre statistice. Mai mult de jumătate din populația stabilă din țară o constituie populația rurală – 2 milioane 73 mii de persoane. Peste jumătate din populația rurală se află sub pragul sărăciei și circa 30 la sută din populația de la sate trăiește sub nivelul sărăciei absolute. Cele mai sărace sînt familiile lucrătorilor care se întrețin din activități individuale agricole și a celor angajați în sectorul agricol. Aceasta este constatarea Ministerului Economiei, din raportul Ministerului Economiei. Din numărul total de pensionari pentru limită de vîrstă 43,4% beneficiază de pensii acordate din agricultură, a căror pensie minimă constituie 625 de lei. Aceasta ca urmare a grijei statului și a indexării consecutive: cu 4%, 9% a pensiilor.

Peste 40 la sută din populația activă de la sate a plecat peste hotare. Cine să mai muncească? Cine să mai achite contribuții? Plata ajutorului social a devenit

mai mult o pedeapsă, decît o încurajare. Ministerul Muncii a prognozat pentru anul trecut 55 mii de familii beneficiare. De fapt, au beneficiat 32 mii de familii. Zicînd astăzi că a scăzut... raportorul zicînd că a scăzut nivelul sărăciei. Iar ajutorul pentru perioada rece a anului a fost valorificat în măsură de 80 la sută. Din aceleași motive. Numărul beneficiarilor – 59 mii, față de 110 mii prognozate. Dumneavoastră cunoașteți că, în 2010, după înghețarea sistemului de compensații nominative, 161 de mii de beneficiari au primit compensații pentru lemne și cărbune. 97 erau de la sate, 97 la sută din ei fiind de la sate. Este o diferență între 116 mii beneficiari și 59 mii.

Ați făcut economii și la capitolul ”Plata indemnizației pentru incapacitate de muncă”. În dorința de a exclude fraudele ați pedepsit toți salariații, dar și angajații, care sînt nevoiți, de fapt, să achite un impozit camuflat. Oare această măsură este în deplină concordanță cu faptul că nivelul mortalității la noi în țară depășește nivelul european (12,3 persoane la 1000 de locuitori față de 9,7 în Uniunea Europeană).

Sînt în descreștere, după 2010, cheltuielile pentru ajutor de șomaj, a indemnizației de maternitate, a indemnizației destinate protecției familiilor cu copii, indemnizației unice la nașterea copilului, pentru că a scăzut numărul beneficiarilor. În total, la plata prestațiilor sociale, finanțate de la bugetul de stat, s-au făcut economii în anul precedent în sumă de peste 176 milioane lei.

Dumneavoastră, domnilor guvernanți, ați reușit o acțiune fără precedent. V-ați răzbunat pe categoriile cele mai nevinovate ale sistemului bugetar, ați început să priviți oamenii ca pe niște ținte de carton, anonimi, fără năzuințe, fără melancolii, fără speranțe, pur și simplu, ca pe niște obiecte ale politicii, ca pe niște cifre pe care le vînturi de acolo-colo, le scazi și le aduni după cum îți vine chef. Este cea mai profundă atitudine de dispreț la adresa fibrei spirituale a poporului nostru. Nici un fel de retorică înflăcărată, de comemorare a celor trecuți, nu îndreptățește politica de nimicire a satului moldovenesc și a familiilor creștine.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

În aceste condiții, supun votului proiectul de Hotărîre... Pentru stenogramă. Deci accentuez.

Domnule Munteanu,

Așa este, accentuez pentru stenogramă.

Este vorba de proiectul nr.241 din 13 iunie. Este o rectificare.

Vă rog, microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, domnule Președinte, că, cel puțin în ultimă instanță, ne-ați dat dreptate. Eu propun... propunerea mea este ca să fie revotat și proiectul anterior. Pentru stenogramă să spuneți care este proiectul anterior și să fie revotat, pentru că altfel va fi ilegal, pentru că s-a votat un proiect care nu concordă cu norma legală. Nu este un exercițiu foarte complicat, vă rog frumos să faceți acest lucru.

Mulțumesc foarte mult.

Domnul Igor Corman:

De fapt, eu cu aceasta și am început. Deci când am spus că este vorba de proiectul nr.241 din 13, este proiectul anterior. Mai întâi îl supun votului și pe urmă trecem și la proiectul care a fost acum dezbătut.

Deci proiectul nr.241 din 13.06. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Mulțumesc. Proiectul de Hotărâre este adoptat.

Și acum supun votului și proiectul nr.242, la fel, din 13 iunie. Și al doilea proiect privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Acum, următorul proiect pe care îl propun este proiectul de Lege cu nr.4 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Legea privind finanțele publice locale și Codul fiscal. Din partea Guvernului – ministrul finanțelor. Vă rog, la tribuna centrală.

Domnul Veaceslav Negruța – ministrul finanțelor:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Onorat Parlament,

Permiteți-mi, din numele Guvernului, să vă prezint un proiect de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative. De la bun început, țin să menționez că acest proiect conține modificări cu privire la Legea finanțelor publice locale și la Codul fiscal și este elaborat pentru a realiza prevederile punctelor 2.2.1 și 2.2.5 din Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012 – 2015, strategie adoptată prin Legea nr.68 în ziua de 5 aprilie 2012.

Strategia națională de descentralizare stabilește, pe baza unei analize complexe, atât situația actuală a procesului de descentralizare, cât și principalele obiective și acțiuni, care trebuie întreprinse pentru a consolida procesul de autonomie a administrației publice locale.

Din punct de vedere al decentralizării financiare sînt relevante problemele referitoare la sistemul de finanțare al autorităților publice locale și nivelul de autonomie financiară. Printre acestea trebuie menționate următoarele: autonomia fiscală limitată, ca și problemă în ceea ce privește impozitele și taxele locale; potențial fiscal insuficient și lipsa stimulentei de extindere a bazei fiscale.

A doua problemă care există la momentul actual este dependența bugetară a fiecărui nivel al administrației publice față de cel imediat superior. Adică nivelul întâi depinde de nivelul doi, nivelul doi depinde de nivelul central. Un alt bloc de probleme constatate este ineficiența sistemului existent de transferuri, care are ca efect descurajarea efortului fiscal propriu al autorităților locale. Și o altă problemă existentă este volatilitatea sistemului finanțelor publice locale de la un an la altul. Pornind de la aceste analize și constatări în domeniul descentralizării financiare, Strategia națională de descentralizare stabilește, ca și obiectiv, perfecționarea actualului sistem de finanțe publice locale, astfel încît să se asigure autonomia

financiară a autorităților publice locale cu menținerea disciplinei financiare, maximizarea eficienței și asigurarea echității în alocarea resurselor publice. Pentru atingerea acestui obiectiv sînt prevăzute trei grupuri de activități distincte.

Consolidarea bazei de venituri locale proprii ale autorităților publice locale și autonomiei de decizie asupra acestor venituri.

Doi. E vorba de reformarea sistemului de transferuri și impozite partajate, stabilirea acestora pe baze obiective și previzibile, cu separarea bugetelor autorităților publice locale de nivelul întâi și nivelul al doilea pentru a asigura un nivel minim de servicii, cu condiția ca sistemul să nu descurajeze efortul fiscal propriu și utilizarea rațională a resurselor .

Al treilea bloc ține de consolidarea autonomiei și a managementului financiar la nivel de autoritate publică locală cu garantarea disciplinei financiare, creșterea transparenței și participarea comunităților sau a cetățenilor din autoritatea publică locală.

Implementarea acțiunilor din grupurile menționate mai sus impune o activitate concentrată și consecventă pe mai mulți ani, dar, în același timp, este necesară selectarea celor mai urgente și prioritare acțiuni care să stabilească cadrul sistemului de finanțare al autorităților publice locale și care să fie implementate ca și prioritate.

Astfel, din punct de vedere al impulsiei descentralizării financiare este prioritară implementarea principalelor acțiuni din grupul al doilea de activități care conțin elemente-cheie ale descentralizării și fără de care nici o schimbare reală în direcția asigurării unei autonomii financiare la nivel local nu poate fi realizată.

În acest context, principalele modificări și completări care se propun în legislație, pot fi prezentate următoarele. Calculul transferurilor cu destinație generală pentru echilibrare bugetară pentru administrația publică locală va fi bazat pe venituri, și nu pe bază de costuri medii normative de cheltuieli pe cap de locuitor, ținînd cont de structura demografică a populației și estimările la nivel central, așa cum se face în prezent.

Accentuez încă o dată. Calculul se va face în baza veniturilor, și nu în baza costurilor medii normative. De fapt, metodologia de astăzi nu stimulează dezvoltarea bazei fiscale și colectarea veniturilor proprii la nivel local. Iar metoda nouă propusă va fi acel stimulent necesar pentru autoritățile publice locale.

Doi. Defalcările din veniturile generale de stat se vor referi la impozitul pe venitul persoanelor fizice. Cotele specifice de defalcare vor fi pe tipuri de administrație locale, prevăzute în legislație. Astfel, municipiile Chișinău și Bălți, cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiilor, vor avea 45%. Consiliile raionale și UTA Găgăuzia – 25 la sută. Orașele reședință de raion, inclusiv cele din UTA Găgăuzia – 20 la sută. Celelalte unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi, inclusiv cele din UTA – Găgăuzia – 75 la sută.

Un alt aspect ține de transferurile cu destinație generală care vor fi alocate direct pe baza formulei distinctă pentru unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi și pentru cele de nivelul al doilea.

Astfel, între bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu vor exista raporturi financiare de subordonare. Direct în Legea bugetului de stat, în anexe, vor fi transferate aceste transferuri cu destinație generală, cu specificarea entității de nivel întâi. Transferurile respective vor fi efectuate din Fondul de susținere financiară, constituit din veniturile... din impozitul pe venitul persoanelor fizice, nealocat, sub formă de defalcări. Exemplu poate fi dat în cazul Chișinăului: 45% alocat, 55% nealocat, care va merge la constituirea acestui Fond de susținere financiară.

Setul de indicatori, utilizați pentru calculul transferurilor, sînt: capacitatea fiscală pe locuitor, numărul populației și suprafața unității administrativ-teritoriale aproximează bine atît capacitatea financiară locală, cît și nevoile de servicii publice locale. E vorba de ponderile indicatorilor pentru nivelul întâi. Detalii vizavi de aceste ponderi sînt incluse în nota explicativă detaliată la materialele pe care le dispune fiecare dintre domniile voastre. Calculul transferurilor din fondurile de echilibrare se vor face pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă și a datelor statistice oficiale, ceea ce exclude influența și subiectivitatea factorului uman la efectuarea calculelor. Totodată, stabilirea priorităților în utilizarea resurselor financiare vor fi decizii exclusiv locale. Autoritățile locale vor lua decizii vizavi de prioritizarea cheltuielilor din bugetele lor.

Sistemul de învățămînt preșcolar, primar, secundar, general, special și complementar extrașcolar, precum și competențele delegate autorităților administrației publice locale prin lege vor fi finanțate prin transferuri cu destinație specială, potrivit sau conform legislației în vigoare.

Sistemul propus de echilibrare și partajare a veniturilor generale de stat are scopul de a crea stimulente pentru consolidarea și dezvoltarea bazei de venituri a administrațiilor publice locale prin următoarele mecanisme.

Unu. În primul rînd, cheltuielile administrațiilor locale, după aplicarea noului sistem, vor fi determinate de nivelul veniturilor obținute de fiecare unitate administrativ-teritorială, și nu de valoarea estimată la nivel central, cum se face în prezent. Astfel, fiecare unitate administrativ-teritorială va fi direct interesată să colecteze cît mai multe venituri, pentru a putea cheltui mai mult, potrivit nevoilor lor specifice.

Doi. La calcularea indicatorului ”capacitate fiscală pe locuitor” se utilizează numai veniturile din cota partajată din impozitul pe venitul persoanelor fizice, făcînd abstracție de veniturile proprii ale unei unități administrativ-teritoriale. Astfel, colectarea mai bună a veniturilor proprii nu influențează sumele de echilibrare primite de autoritatea publică locală. Acest mecanism va conduce și la o mobilizare mai mare în vederea planificării veniturilor proprii.

E de menționat aici că rapoartele de audit ale bugetului unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public, efectuate de Curtea de Conturi, scot în evidență carențe în ceea ce privește estimarea incorectă și neconformă a bazei fiscale, deficiențe în prognoza părții de venituri ale bugetelor UAT. Aceasta denotă tendința UAT-urilor de a-și subestima veniturile în scopul de a beneficia de la bugetul de stat de un volum mai mare de transferuri pentru

nivelare bugetară. Astfel de situații, constatate în rapoartele Curții de Conturi, nu vor mai fi posibile dacă se acceptă formula și mecanismele la care am făcut referință.

Impactul general scontat al modificărilor și completărilor propuse este unul: consolidarea, lărgirea și creșterea semnificativă a autonomiei locale în fundamentarea și administrarea sistemului de venituri proprii.

Doi. Stimularea colectării veniturilor proprii de către autoritățile publice locale.

Trei. Transparență, predictibilitate și stabilitate.

Patru. Indicatori de autonomie financiară, o îmbunătățire semnificativă a acestora.

Onorat Parlament,

În final, este necesar să menționez că modificările și completările care se conțin în prezentul proiect de lege consolidează mult conformitatea legislației naționale cu prevederile Cartei europene a autonomiei locale și corespund în totalitate recomandărilor Congresului puterilor locale și regionale, având ca efect consolidarea generală a autonomiei locale în Republica Moldova.

Proiectul respectiv a fost supus dezbaterilor publice o perioadă îndelungată de timp. Mai mult de 6 – 7 luni, proiectul a fost consultat, inclusiv cu Congresul autorităților locale din Republica Moldova, entități, instituții interesate în acest proces de descentralizare.

Vă mulțumesc pentru atenție și solicităm susținerea acestui proiect.

Domnul Igor Corman:

Mulțumim, domnule ministru.

Întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule ministru,

Nu atît întrebări, cît cîteva amendamente. Le voi formula și în scris.

Este un proiect de lege important. Vreau să felicit întreg Guvernul, ministerul, pentru că Legea finanțelor publice locale, așteptată de ani de zile, lege pentru care era monitorizat și, să zicem așa, în trecut chiar destul de tare apostrofați de către Consiliul Europei, astăzi este pe rol în Parlament.

Cîteva momente importante pe care consider că trebuie să le spun. Primul, la capitolul "Garanțiile autonomiei locale", cred că redacția mai reușită va fi, eu îi dau citire și, da, voi face și în scris, că în cadrul procesului bugetar dintre autoritățile publice centrale și cele locale, inclusiv dintre autoritățile administrației publice locale de nivelurile întâi și doi, nu există raporturi financiare de subordonare, ceea ce, de fapt, să arate că "Matrioșka" care era la noi cînd bugetul local era parte a bugetului raional, bugetul raional – a bugetului de stat și pentru care eram criticați foarte dur. Trebuie să fie scris expres în lege că nu vom mai avea "Matrioșka" aceasta rusească în finanțele noastre publice locale.

Al doilea lucru, extrem de important, este să aducem o claritate în ceea ce înseamnă tipurile de venituri locale, ca amendament, și anume ar fi bine să arătăm că avem veniturile fiscale.

Doi. Venituri din administrarea patrimoniului și activitățile economice unde atunci când avem privatizări, vânzări la nivel local, când avem întreprinderi care aduc venituri să fie ca venit separat.

Trei. Împrumuturi.

Și patru. Soldul pe anul precedent să fie văzut ca venit pentru anul viitor la autoritățile publice locale.

Al treilea lucru, extrem de important, de care va trebui să ținem cont, este că veniturile autorităților locale, veniturile fiscale, de fapt, să le împărțim în veniturile fiscale proprii și venituri fiscale defalcate.

Ce am eu în vedere? Că veniturile asupra cărora autoritățile locale au dreptul să decidă instituirea sau neutilizarea lor.

Doi. Cota acestor impozite să fie date că sînt al lor, iar în momentul în care ei au anumite venituri, dar nu pot decide asupra cotei lor, cum ar fi impozitul pe venit, să fie ca venit fiscal defalcat.

... Următorul lucru. Atunci banii care vin către autoritățile publice locale, aș face iarăși o divizare foarte clară, să le împărțim în 3 categorii. Dotațiile, deci ceea ce înseamnă, care noi menținem bugetul și anume să-i spunem dotații, ca să fie clar despre ce vorbim.

Doi. Sînt transferurile pentru serviciile pe care noi le dăm lor, gen educație și altele, să dăm transfer.

Și trei. Sper că vom institui, în sfîrșit, granturile când autoritățile publice locale trebuie să aplice, să concureze pentru a obține bani de la autoritățile centrale. Să nu fie în mod automat.

Și, în sfîrșit, un capitol, asupra căruia sper că vom atrage o atenție mare, „Împrumuturile”. Să dăm mai mare libertate autorităților pentru a avea împrumuturi. Să definim foarte clar tipurile de împrumuturi care au dreptul, inclusiv primăriile.

Iar pe partea opusă să introducem și responsabilitatea în cazul primăriilor, poate chiar ca la nivelul Poloniei, că, dacă în cazul în care primăria s-a îndatorat mai mult decît trebuie, nu poate să își onoreze obligațiile, atunci se instituie procedură specială de administrare, pentru a rezolva problema primăriei.

Acestea sînt 5 lucruri de bază pe care le-am dorit să le spun în plen. Le voi face și în scris în comisii.

Sper că în grupul de lucru vom lucra și per final vom avea o lege pe care toți ne-am dorit-o de atîția ani.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Ați specificat și în prezentarea proiectului că pentru municipiul Chișinău la „impozit pe venit persoane fizice” ați rezervat conform proiectului doar 45%. Fiind cota cea mai mică din acest... paletă de autorități pe care le avem.

Spuneți-ne, vă rog frumos, cum ați ajuns la această sumă, pentru că, din punctul nostru de vedere, este o încercare de a sărăci bugetul municipiului Chișinău, astfel încât după aia să se vină cu insinuări că nu se isprăvesc cu activitatea lor.

Pentru că 55 la sută din bani sînt luați și redistribuiți către alte autorități administrative, iar după aia avem în permanență reproșuri vizavi de starea drumurilor și alte aspecte ale municipiului Chișinău, ale infrastructurii în mod special.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Ceea ce ține de cifrele la care am ajuns este rezultatul muncii prin simulări a mai multor modele econometrice și cu participarea experților atât locali, cât și internaționali, dar și cu participarea autorităților, reprezentanților autorităților publice locale.

Detalii vizavi de fiecare simulare în parte sînt prezentate în notele informative la acest proiect, dar cifra la care am ajuns face posibil ca numărul... convențional pierzanților de la acest proces de schimbare a mecanismului de finanțare și relații între bugete să fie minim posibil.

Nu este vorba că de la cineva să ia și altora li să dea. Este vorba că impozitul pe venit persoanei fizice la Chișinău este plătit de cetățeni care nu locuiesc în Chișinău și se contribuie în buget, fiind, de fapt, în reședință în afara acestei localități.

Or, prin mecanismul instituit, noi ne uităm nu doar la o localitate, noi ne uităm la nivel național, ca să introducem doza necesară de echitate și echilibru de plată, pe de o parte, de contribuții la buget și, pe de altă parte, redirectionarea și rebalansarea pentru alte autorități publice...

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru...

Domnul Veaceslav Negruța:

...care depind de banii respectivi.

Fondul respectiv de echilibrare, care se va constitui din partajarea acestui impozit pe venit va merge către alte localități care, într-adevăr, au un potențial economic mai mic decît Chișinăul.

Am avut discuții cu colegii de la Direcția finanțe din cadrul Consiliului municipal Chișinău și, în linii mari, cifra este agreată și de colegii de la Chișinău.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Eu accept doar parțial răspunsul dumneavoastră și o să vă zic de ce, pentru că, cu adevărat, aveți dreptate, acei care pierd în urma acestui sistem, pe care încercați să-l promovați, sînt mai puțini.

Da, în primul rînd, este municipiul Chișinău și, dacă avem în vedere că avem aproape 900 de unități administrative, municipiul Chișinău... unul din 900 este mai puțin.

În același timp, în municipiul Chișinău avem mai mult de 1/3 din populația Republicii Moldova și este totuși capitala Republicii Moldova, unde sînt concentrate cele mai importante instituții din stat și ar trebui să avem o condescendență pentru această unitate.

Doi. Iarăși, pe a doua parte, că luăm de la municipiul Chișinău 55 la sută din „impozit venit persoane fizice”, pentru că nu lucrează în Chișinău, iarăși nu este valabil.

Pentru că, dacă ați fi dus mecanismul pînă la urmă și spuneți că, da, avem oameni care vin de la Floreni, din Strășeni, din altă parte și merg către locuitorii unde cu adevărat doarme omul seara, trăiește efectiv și lucrează în Chișinău, era OK, dar dacă noi luăm din municipiul Chișinău și-l dăm pe extremități acolo unde hotărîți dumneavoastră, nu este iarăși corect.

Din punctul nostru de vedere, insist încă o dată anume la această cifră de 45 la sută. Noi nu o să fim de acord și, indiferent de poziția pe care o să o aveți, noi o să încercăm să demonstrăm pînă la lectura a doua. Și o să încercăm să facem cunoscut acest punct de vedere locuitorilor municipiului Chișinău că se încearcă să fie sărăcit bugetul, astfel încît după aia să se vină și să se spună că, iată, cineva nu se isprăvește.

Banii cîștigați în municipiul Chișinău se dau la extremități, căci așa ați hotărît dumneavoastră la Ministerul Finanțelor. Nu este corect, pentru că se descurajează și nimeni nici o dată nu o să vrea să facă mai mult în situația în care dumneavoastră, oricum, le luați și le lăsați doar 45 la sută.

Este și întrebare, și propunere. Și este propunere de amendament, pentru ca, pentru lectura a doua, această cifră să fie redimensionată, astfel încît municipiul Chișinău... să rămînă, cel puțin, majoritatea din acești bani.

Pentru că altfel este o metodă socialistă și comuniștii aici o să vă susțină. Luăm de la unii și dăm altora.

Eu vă rog frumos, fără a fi afectat bugetul municipiului Chișinău.

Domnul Veaceslav Negruța:

Mulțumesc.

Stimate domnule deputat,

Ceea ce ține de pierzanții convenționali este o situație pentru un an – doi, care vor fi compensate aceste convenționale pierderi prin fondul de redistribuire, iar, de fapt, pînă în cele din urmă, toți au de cîștigat, pentru că un nou mecanism ce ține de relațiile dintre bugetari și repartizarea banului public, pînă la urmă, va duce la autonomie financiară veritabilă și o descentralizare cu adevărat unde factorul

politic și factorul uman vor fi diminuați și vor fi stabiliți prin formule stabilite în lege.

Eu nu am să comentez careva declarați politice, pentru că toate calculele au fost făcute de profesioniști, finanțiști și care vin să introducă doza necesară de echilibru bugetar, eliminând factorul politic în luarea deciziilor.

Ceea ce ține de redistribuirea venitului dintr-o localitate și cum ați spus dumneavoastră, către extremități, este o abordare greșită. Până la urmă, e vorba de aceiași cetățeni ai Republicii Moldova care locuiesc în localitățile noastre și la fel au nevoie de servicii publice sub formă de educație, poliție și alte servicii pe care statul este obligat să le ofere.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Vă dau perfectă dreptate. Pe cetățenii noștri trebuie să îi tratăm în mod egal și trebuie să avem în mod egal.

Dar cetățeanul din Chișinău nu trebuie să fie responsabil pentru cetățeanul din altă localitate unde au 300 de oameni sau 400 de oameni și nu au bani. Responsabil este bugetul de stat, și nu bugetul municipiului Chișinău.

Dați-mi voie...

Domnul Veaceslav Negruța:

Să înțeleg că sînteți împotriva...

Domnul Valeriu Munteanu:

Dați-mi voie că nu v-am întrerupt, domnule ministru.

Domnul Veaceslav Negruța:

...autonomiei financiare.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu vă rog încă o dată.

Domnul Valeriu Munteanu:

Este.

Domnul Igor Corman:

Domnule Munteanu,

Două întrebări, cîte două minute. Să vă spun cît timp ați vorbit dumneavoastră?

Vă rog, finalizați, microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Cu aceasta și o să închei, domnule Președinte al Parlamentului.

Este o abordare eminentemente politică, prin care se încearcă vitregirea bugetului municipiului Chișinău, condusă de Primarul General Dorin Chirtoacă, de milioane de lei, care, după aia, o să fie redistribuite în altă parte și să apună că, iată, aceea au reușit cu banii din municipiul Chișinău, dar municipiul Chișinău nu reușește.

Este o abordare eminentemente politică, îndreptată împotriva Primarului General și împotriva Partidului Liberal și noi nu o să vă permitem să faceți acest lucru.

De aceea, pînă la lectura a doua, solicitarea noastră respectuoasă este să regîndiți acest sistem, astfel încît municipiul Chișinău și fiecare cetățean din municipiul Chișinău să nu sufere în urma acestui experiment pe care încercați să îl faceți.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Dumneavoastră ați prezentat în termeni declarativi și cu lozinci acest proiect de lege. Vorbiți despre autonomie locală, despre descentralizare.

Eu aș vrea la concret dumneavoastră să demonstrați care este descentralizarea, fiindcă autonomia locală nu poate fi realizată fără descentralizare fiscală.

Eu vă rog să-mi demonstrați care din impozitele, care se acumulează actualmente la bugetul de stat, vor fi direcționate sau descentralizate, astfel încît aceste venituri să vină în bugetele locale?

Domnul Veaceslav Negruța:

Ceea ce ține de veniturile care sînt astăzi defalcate în bugetul de stat, ele vor merge în bugetul de stat pentru că asta prevede legislația fiscală.

Ceea ce înseamnă, de fapt, autonomie locală financiară, aceasta înseamnă stimulente și mecanisme necesare, puse la dispoziția autorităților publice locale.

Unu. Pentru a-și dezvolta propria bază fiscală.

Și doi. De a aplica instrumentarul de politică fiscală la nivel local prin taxe locale, ca să fie colectate suficient mijloace la buget și care, ulterior, să fie folosite pentru oferirea de deservicii publice cetățenilor din această localitate.

Adițional la acest pachet financiar sau fiscal disponibil, să vină și acele transferuri cu destinație generală și cu destinație dedicată de la bugetul de stat, fără a lua în calcul careva momente politice sau subiective, factorul uman la bază.

Formula stabilește foarte clar cum vor fi partajate mijloacele de la centru pentru, să zicem, educație, pentru alte servicii care vin din... cu finanțare de la bugetul de stat...

Domnul Gheorghe Anghel:

Domnule ministru...

Domnul Veaceslav Negruța:

...cu specificarea fiecărei localități în parte.

Domnul Gheorghe Anghel:

Ceea ce vorbiți dumneavoastră încă o dată demonstrează că dumneavoastră doar din punct... doar demagogic prezentați acest proiect de lege, fiindcă, încă o dată spun, autonomie locală înseamnă, în primul rând, mijloace locale suficiente pentru rezolvarea tuturor problemelor locale ce țin de competența autorităților locale.

Ceea ce ține de descentralizare, la fel, aceasta înseamnă că o parte din venitul bugetului de stat sau autorităților centrale trebuie să le împartă cu autoritățile locale și ar putea, de exemplu, aceeași taxă pe valoarea adăugată care, la nivel local, se colectează să fie, să rămână acolo, fiindcă oamenii de pe loc, primarii, în primul rând, rezolvă problemele localităților.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate...

Domnul Gheorghe Anghel:

Și apoi serviciile acestea, care sînt...

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat...

Domnul Gheorghe Anghel:

Care țin...

Domnul Veaceslav Negruța:

...autonomie locală.

Domnul Gheorghe Anghel:

De competență...

Domnul Veaceslav Negruța:

Financiară, de fapt, înseamnă efort conjugat al autorităților publice locale pentru a asigura suficiente mijloace financiare atât la nivel local, cât și prin transferuri de la centru, pentru a-și îndeplini misiunea pe care o are. Aceasta se cheamă autonomie locală.

Autonomie locală nu înseamnă suficiente mijloace doar, e vorba de efort pentru a asigura mijloace suficiente necesare.

Domnul Gheorghe Anghel:

Autonomie locală înseamnă, că, în primul rînd, toate problemele care țin de competența autorităților locale trebuie să fie acoperite cu mijloace financiare, la dispoziția acestor autorități.

Acum, ceea ce ține de stimulente despre care vorbiți dumneavoastră, aceasta nu este altceva decît dacă să descifrăm ceea ce dumneavoastră voalați sub aceste fraze lungi, aceasta înseamnă că dumneavoastră doriți să motivați autorităților locale să majoreze impozitele locale, ceea ce nu este real.

Acolo nu ai pe cine impozita. Dumneavoastră știți cine au rămas la sate, cine lucrează acolo și ce impozite sînt în stare să plătească?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Nicăieri, nici în proiect, nici în nota explicativă nu este prevăzută majorarea taxelor locale.

Domnul Gheorghe Anghel:

Este clar că dumneavoastră în așa fel, cu astfel de proiect de lege doar puneți punct de autonomia locală și pe descentralizarea despre care vorbii atît de mult.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Veaceslav Bondari:

Domnule ministru,

Eu citesc punctul 9, articolul 10. Aici, în articolul 10 alineatul (4), noi avem formulă, așa, interesantă, de distribuire a fondului.

Spuneți, vă rog, cine se ocupă de calculele acestea?

Domnul Veaceslav Negruța:

Da. Stimate domnule deputat,

În asta și constă, căci formula este o formulă stabilită, care se stabilește prin lege, este introdus în calculator și, indiferent cine introduce sau cine ia decizie, indiferent de coloratura politică, formula arată foarte clar localitatea A, B, C, D cît va beneficia sub formă de transferuri, cînd e vorba de fondul de susținere financiară a unităților administrative teritoriale.

Această formulă este, reiese din practica și experiența internațională și condițiile care sînt în Republica Moldova.

Această formulă este ajustată și deja este în posesia Ministerului Finanțelor ca și model econometric, mă rog, detalii mai multe dacă doriți, eu vreau să vă fac o invitație la Ministerul Finanțelor să vedeți cum lucrează acest mecanism.

Domnul Veaceslav Bondari:

Eu am înțeles. Da...

Domnul Veaceslav Negruța:

Sînt experți și...

Domnul Veaceslav Bondari:

Cine se ocupă de aceasta?

Domnul Veaceslav Negruța:

...și locali...

Domnul Veaceslav Bondari:

Contabilul primăriei se ocupă, Direcți finanțe ori numai 3 lucrători
Ministerul de Finanțe, căcă știți foarte bine că formula aceasta este foarte complicată.

Trebuie...

Domnul Veaceslav Negruța:

Ea este complicată...

Domnul Veaceslav Bondari:

Să fie un matematician.

Domnul Veaceslav Negruța:

Expus pe hîrtie. Este complicat expus pe hîrtie, în special pentru oamenii care mai puțin au avut de a facer cu modele econometrice sau cu matematica. Dar, ca atare, este foarte simplu în utilizare.

Se introduce informația inițială și la ieșire apare rezultatul pe fiecare entitate cît trebuie să fie, să beneficieze din fondul respectiv de susținere financiară.

Domnul Veaceslav Bondari:

Bine. Domnul ministru,
Contabil, primărie poate controla corect.

Domnul Veaceslav Negruța:

Sigur.

Domnul Veaceslav Bondari:

Îi dat lui bani...

Domnul Veaceslav Negruța:

Sigur.

Domnul Veaceslav Bondari:

Ori nu?

Domnul Veaceslav Negruța:

Mai mult ca atît...

Domnul Veaceslav Bondari:

Eu nu cred că.

Domnul Veaceslav Negruța:

Mai mult ca atît...

Domnul Veaceslav Bondari:

Eu știu nivelul contabilităților...

Domnul Veaceslav Negruța:

Toată informația...

Domnul Veaceslav Bondari:

...noastre.

Domnul Veaceslav Negruța:

...inițială, toată informația inițială parvine de la o localitate la Ministerul Finanțelor. Împreună cu colegii de la Ministerul Finanțelor fiecare are dreptul să-i verifice suma în baza acestei formule.

Mai mult ca atît, Curtea de Conturi și Parlamentul au dreptul să verifice și să ne invoce nouă, celor de la finanțe, corectitudinea redistribuirii mijloacelor, pentru că la bază va fi anume formula și legea, și nu decizia aleatorie a unui cetățean.

Domnul Veaceslav Bondari:

Bine. Altă întrebare, domnule ministru.

În punctul 5 articolul 5 citim că, practic, consiliul raional rămîne fără impozit pe venit de la persoane juridice și rămîne fără 50% taxe impozitul rutier.

Ce, pregătiți pentru reforma administrativ-teritorială? Practic, nu are nici o pîrghie consiliul raional cu așa proiect de lege.

Domnul Veaceslav Negruța:

Este un punct de vedere.

Domnul Veaceslav Bondari:

Nu, pregătim, așteptăm județe.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Aș vrea să terminăm cu discuția aceasta speculativă în privința faptului că municipiul Chișinău finanțează toată țara și legea aceasta trebuie să rezolve două inechități care există în prezent.

Prima ține de persoanele fizice care sînt în afara orașului și muncesc în municipiul Chișinău. Trebuie să modificăm legislația într-o așa manieră ca impozitul pe venit al persoanelor fizice să fie achitat la locul de trai, și nu la locul de muncă și în felul acesta rezolvăm problema de a duce banii înapoi de acolo unde și trebuiau să fie.

Și a doua inechitate, pe care o rezolvă legea, este aceea că majoritatea agenților economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova, gen „Moldovagaz”, „Poșta Moldovei”, cine doriți dumneavoastră, întreprinderi mici și mari, sediul este în municipiul Chișinău, activitatea și profitul este obținut în sate, iar impozitul este plătit în Chișinău.

Și, prin legea noastră, noi, legiuitorii, avem obligația ca impozitul de unde a fost luat să fie dus înapoi.

Nimeni nu finanțează pe nimeni, însă așa este sistemul fiscal în toată lumea, are anumite erori și noi, prin lege, trebuie să corectăm impozitul de pe toată republica.

Așa avem noi. Noi nu putem obliga agenții economici să se înregistreze într-un sat sau în altul. El vrea să se înregistreze în Chișinău, dar vrea să lucreze în Cahul sau în altă parte.

De aceea, impozitul pe venit al persoanelor juridice, prin mecanismul acesta de procente diferențiate, trebuie întors înapoi de unde a venit.

Și nu mai este așa ceva că Chișinăul finanțează și ține toată țara.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Mocanu:

În continuarea celor spuse, ascultînd retorica domnului Valeriu Munteanu, înțeleg că Primarul Chișinăului își caută temă de campanie electorală, pentru că vrea să justifice de ce nu a făcut realizările necesare în municipiul Chișinău, pentru că în timpul acesta era ocupat și mergea la BAC, făcîndu-și piar politic.

Și acum întrebarea concretă.

Domnule ministru,

Prima întrebare este dacă se reușește, dacă noi votăm acum legea, ca, pentru anul următor, deja să aplicăm acest sistem, pentru că, din cîte înțeleg, deja planificările bugetului de stat pentru anul viitor se fac și/sau se merge în paralel acum.

Vreau să știu exact ce se întîmplă, ca să vedem rezultatul.

Domnul Veaceslav Negruța:

Mulțumesc.

Stimate domnule deputat,

Este adevărat că noi ne-am propus și mergem în planul nostru bugetar ca, începând cu 1 ianuarie 2014, deja legea să fie în deplină aplicare, ceea ce înseamnă că bugetarea pentru anul viitor acum va fi făcută în baza acestei legi.

Având adoptată legea în primă lectură, noi vom trimite colegilor în teritorii indicațiile metodologice care vor prevedea și mecanismul respectiv de bugetare pe fiecare entitate administrativ-teritorială de nivelul întâi, doi ș.a.m.d.

Pentru orice eventualitate, noi ne rezervăm dreptul de a face bugetarea în paralel și pe metoda veche, dar sîntem în așteptare și avem siguranța că, pentru lectura a doua vom avea suficiente discuții, ca să îmbunătățim proiectul, dacă e cazul, și să avem acest proiect adoptat, poate, chiar în sesiunea de pînă la sfîrșit de iulie, sau, poate, în toamnă, ca, din 1 ianuarie, să putem avea deplin legea în vigoare.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Mulțumesc.

Și a doua întrebare. Un coleg a menționat, într-adevăr, reținerea impozitului pe venitul persoanelor fizice nu se face în prezent la locul de reședință sau de domiciliu. Și avem o situație în care, de exemplu, același municipiu Chișinău, avem zeci de mii de oameni care lucrează în municipiul Chișinău, dar, de fapt beneficiază de servicii de salubritate, canalizare și alte servicii în localitatea lor de reședință sau de baștină. Și ar fi firesc ca o parte din acest venit sau chiar tot să fie lăsat în această localitate.

Întrebarea este: cine ne împiedică acum să facem această modificare? Mai ales că și în Strategia națională de descentralizare am prevăzut lucrul acesta. E o practică valabilă în multe țări: Polonia, Cehia, Suedia, de exemplu, are această practică. Și/sau dacă în perioada imediat următoare am putea să o aplicăm ca o a doua etapă.

Domnul Veaceslav Negruța:

Domnule deputat,

Vă mulțumesc.

Cu siguranță, mecanismul propus în acest proiect, pe care îl discutăm astăzi, parțial, dar în mare parte deja acoperă această inechitate, la care v-ați referit. Ceea ce ține nemijlocit de introducerea mecanismului de plată a impozitului pe venit, persoană fizică în dependență de reședința unde o are, sînt mai multe dificultăți în a pune în aplicare acest mecanism chiar acum sau la anul, sau peste doi ani. În primul rînd, nu este rezolvată problema de reședință a persoanei fizice. Noi avem o problemă aici.

Doi. Mai sînt alte aspecte de ordin personal, care pot să creeze dificultăți în implementare. Și trei. De ordin al businessului. Pentru că acum agenții economici, cînd achită impozitul pe persoane fizice, o face printr-o singură plată la bancă pentru toți angajații săi. În cazul în care mecanismul se aplică pentru o mie de angajați, care sînt din diferite localități, atunci și cheltuielile pentru business sînt altele. Și ca și volum de proceduri, lucru, este altă situație.

Dar ceea ce este bine, mecanismul propus astăzi în acest proiect de lege, deja, în mare parte, rezolvă problema, pentru că, prin partajare, alocă mijloace către autoritățile publice locale, asigurându-le acea autonomie locală financiară de care vorbim și ne dorim cu toții să o avem prin descentralizare.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnule Candu,

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule ministru și stimate domnule Mocanu,

Probabil, ca și precizare. Aici sînt două chestiuni între care trebuie să facem distincție. Este vorba despre reținerea la sursă a veniturilor, cînd vorbim despre activitatea de muncă, care trebuie să fie făcută. Și aceasta este o regulă generală la locul unde își desfășoară activitatea, că altfel noi nu putem. Și a doua chestiune, deja transferul ulterior al acestor sume de bani la locul de domiciliu pentru acele autorități.

Fiindcă și regulile modelul OECD prevede clar că se impozitează, adică se reține la sursă acolo unde se desfășoară activitatea. Și aceasta este o regulă generală.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu vreau ca toată lumea să fie sinceră și să spună absolut clar că acest proiect este îndreptat împotriva municipiului Chișinău, împotriva Primarului General, pentru a sărăci municipiul Chișinău.

Pentru că, dacă se mergea pînă la urmă și banii erau distribuiți în localitățile din jurul Chișinăului, era OK, nici o problemă. Dar tendința este ca banii să fie luați din municipiul Chișinău și duși în altă parte, ca, după aia, cineva să se ducă să taie lenți verzi și acum, probabil, și azurii.

Eu fac apel ... Noi nu o să votăm pentru acest proiect de lege nici în primă lectură. Și fac apel către acei care spun că țin foarte mult la Partidul Liberal și la prim-vicepreședintele Dorin Chirtoacă, și le solicit, la fel, să nu voteze pentru acest proiect de lege. Pentru că, altfel, o să demaște că lucrează pentru alt partid, care o să se ducă și o să taie panglici verzi pe undeva prin altă parte.

Mulțumesc foarte mult.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci acei care se îngrijorează că în Chișinău, în municipiul Chișinău, lucrează foarte mulți oameni din suburbii, vreau să le amintesc: suburbiile fac parte din municipiul Chișinău. Și când este vorba despre distribuirea banilor, municipiul Chișinău repartizează din această sumă și suburbiilor.

Eu înțeleg că e foarte bine, într-adevăr, unul a menționat că vrea bani pentru alegeri. Înțelege că vă trebui, vă sta ca un ... nu știu cum să spun, ca un nisip între ochi, municipiul Chișinău și Dorin Chirtoacă. Dar vreau să vă amintesc: chiar pe vremea comunistilor, în 2007 – 2008, erau banii, 50 la sută, dați în municipiul Chișinău, dar dumneavoastră veniți acum 45. Care este scopul, cred că este clar.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman – *Fracțiunea PCRM:*

Спасибо.

Хоть мне и не нравится этот закон, прежде всего замечание в сторону господина Мунтяну. Подоходный налог с физических лиц, его уплата есть обязательства самого физического лица. Мы плохо сделали, что за него платит предприятие, хотя в нашем законодательстве сказано, что уплата за третьих лиц вообще не допускается. Мы сами нарушаем, сами лечимся, а потом сами бодем, сами страдаем.

Так вот, уплата физическим лицом производится в налоговой инспекции или в органах налогового контроля там, где оно проживает, а не там где оно зарабатывает. Еще спасибо, что речь пока что здесь идет только о 50%, потому что он там работает ... здесь работает, должен тоже пользоваться общественными какими-то услугами, там живет.

Поэтому здесь нет никакой речи о муниципии Кишинэу и заслуги господина генерального примара, что у него забирают деньги. Это обязательства, которые должны исполнить сами работники. Это первое.

Господин министр, сколько стоит эта вся «тусовка»? Сколько стоит внедрение этого проекта, расходы на него?

Domnul Veaceslav Negruța:

Ceea ce ține, de fapt, de implementarea acestui proiect, este simplu de tot. Fondul de nivelare sau de compensare pentru acele localități care vor avea de pierdut, pentru primul an, este ceva în jur de 300 de milioane de lei. Bani care vor veni de la bugetul de stat pentru a compensa.

În rest, suma transferurilor de la bugetul de stat va depăși 4 miliarde față de aceleași 4 miliarde, pe care le avem acum în condițiile actuale, cu o singură diferență, 300 de milioane este Fondul de nivelare sau de compensare a localităților perdante.

Mai departe, în al doilea, al treilea, al patrulea an deja noi vedem câștiguri din simulările pe care le avem, câștiguri pentru autoritățile publice locale. În al doilea an, acest câștig deja va fi de 90 de milioane de lei, iar în al treilea an – de

150 de milioane deja cu veniturile lor proprii. Ceea ce înseamnă că mai multe mijloace financiare la dispoziția autorităților publice locale, pentru a furniza servicii de calitate mai bună pentru cetățenii din aceste localități. Este un proiect și o lege care va avea beneficii în timp, cu cât mai departe cu atât beneficiile vor fi mai mari.

Și doi. Cu atât va fi mai simplă relația cu bugetul de stat, iar deciziile vor fi luate nu la nivel central, ci la nivelul autorităților locale.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Oleg Reidman:

Извините, господин министр, я спросил, сколько стоит этот проект? А не то, как они будут потом побольше зарабатывать, местные власти, побольше получать. Сколько стоит разработка? Вот проект, который вы сделали, он ...

Domnul Veaceslav Negruța:

Proiectul respectiv nu ne-a costat nimic. Deci este o lucrare făcută de echipa Ministerului Finanțelor cu experți, care au fost oferiți, fără plată de la bugetul de stat, de către PNUD, de către Consiliul Europei. Pofțiți?

Domnul Oleg Reidman:

Dar cu ajutorul ...?

Domnul Veaceslav Negruța:

Da, sigur. Pentru că acolo au lucrat matematicieni ...

Domnul Oleg Reidman:

Cît costă ajutorul?

Domnul Veaceslav Negruța:

... statisticieni, care au fost oferiți de către structurile respective și colegii noștri din Ministerul Finanțelor.

Domnul Oleg Reidman:

Domnule ministru ...

Domnul Veaceslav Negruța:

Deci nu a costat nimic bugetul de stat.

Domnul Oleg Reidman:

... este clar. Ajutorul la stat a fost?

Domnul Veaceslav Negruța:

E sub formă de asistență tehnică nerambursabilă de către experții din domeniul administrării locale și instituțiile europene specializate.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Tudor Deliu – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Deci eu înțeleg îngrijorarea domnului Munteanu, dar nu înțeleg un lucru: de ce dumnealui identifică administrația publică locală din municipiul Chișinău doar cu figura domnului Chirtoacă? Să nu uităm că, în conformitate cu procesul bugetar, Consiliul este autoritatea care examinează și aprobă bugetul, Primarul este acel care prezintă Consiliului și, respectiv, responsabil de executare.

Și, dacă să revin la propunerea dată de către domnul Mocanu și de către domnul Reidman, care este absolut firească, mie mi se pare că, dacă vom purcede pe această procedură, noi nici la 45% nu rămânem în Chișinău, cifra va fi cu mult mai mică.

Dar eu aș vrea să fac un apel către primarii din Republica Moldova: să conștientizeze faptul că, astăzi, „piatiorka” cu cinci colțuri ... am în vedere acei cinci de la liberali sînt împotriva primarilor din unitățile administrativ-teritoriale de nivelul îtti pentru dezvoltarea unităților și serviciilor din aceste localități.

Domnilor primari,

Luați aminte aceasta!

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule Munteanu,

Dumneavoastră deja de două ori cîte două întrebări la subiectul acesta. Eu contabilizez și lucrul acesta. Poate vă înscrieți cu o luare de cuvînt și spuneți tot ce vă doare. Foarte scurt, vă rog. Ultima dată. Doar două întrebări la un proiect de lege. Acesta este Regulamentul.

Microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Era necesar să nu îmi pronunțe numele, să nu facă trimitere la numele meu și nu ieșeam să fac, să dau replică.

Încă o dată insist asupra faptului, că, dacă banii, luați abuziv din municipiul Chișinău, cele 55 la sută din banii proveniți din impozitul pe venit persoane fizice, erau distribuiți în localitățile megieșe, de unde vine lumea să lucreze, era OK. Dar banii sînt luați din municipiul Chișinău și duși în altă parte.

Și noi iubim toată lumea și respectăm toate primăriile și toți primarii, dar banii din nivelare trebuie să fie de la bugetul de stat, nu dintr-un fond ... unde luăm din municipiul Chișinău. Aceasta în primul rînd.

În al doilea rând. Toți acei care muncesc în municipiul Chișinău, chiar dacă locuiesc în afară, la fel ca și mine, oricum folosesc drumurile, și după aia se plîng că drumurile sînt proaste, folosesc sistemul de apeduct, sistemul de canalizare. Sau nu știți cum se folosește sistemul de canalizare, eu o să vă explic cum îl folosiți dumneavoastră, chiar dacă nu sînteți din municipiul Chișinău.

Iar vizavi de responsabilitate. Toată lumea știe că în Republica Moldova responsabilitatea cade, în primul rând, pe Primar, și nu pe Consiliu. Căci așa este gîndirea noastră, chiar dacă funcțiile sînt împărțite.

Și eu încă o dată insist că este o luptă împotriva Primarului General Dorin Chirtoacă.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări nu mai sînt.

Domnule Stati,

O întrebare?

Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

Fără a mă băga ca să dau aprecieri proiectului prezentat, evident că el are foarte multe lacune. Dar, totuși, sincer vorbind, chiar mă enervează sau mă miră poziția domnului Munteanu, care încearcă să ne demonstreze că Chirtoacă este un atotputernic și este acel care a făcut regulă în orașul Chișinău.

Cu regret, domnule Munteanu, probabil dumneavoastră nu stați în Chișinău și nu știți că orașul acesta, pe timpul aflării domnului Chirtoacă, s-a transformat într-o cloacă de glod, deci de drumuri stricate, de automobile parcate, inclusiv de Primarul general, pe trotuar, inclusiv Primarul general nu are habar de ceea ce se face în acest oraș. Și, de aceea, cu cît mai repede o să-l luați și o să-l duceți la București, cu atît mai repede o să fie și mai bine o să fie pentru țara noastră.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnule Munteanu,

A fost replică. Replică la replică, nu mai ajungem la următoarele. Eu vă rog.

(Rumoare în sală.) Un minut.

Microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Eu v-aș ruga foarte mult să nu invocați numele Primarului general, dumnealui nu este în această sală și nu vă poate răspunde. Cu siguranță o să vă răspundă în alte situații la toate întrebările. Iar cifrele o să vorbească și vorbesc în continuare. Luni vă invităm la raportul Primarului pentru anul trecut, unde o să vă

explice foarte clar la toată lumea, iar voi o să stați cu gura căscată și o să vedeți ce s-a reușit, în condiții vitrege, să se facă, în ultimul timp, în municipiul Chișinău.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Dumitru Diacov – Frațiunea PDM:

Stimați colegi,

Eu vă rog să ne scutiți pe noi de necesitatea de a asculta „diareea” aceasta de expresii din ambele părți. Noi trebuie să discutăm un proiect de lege. De aceea, vă rog, să ne referim la lege și nu la altceva.

Domnul Igor Corman:

Comisia,

Vă rog.

Domnule ministru,

Vă mulțumesc.

Domnul Veaceslav Negruța:

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.4. Raportul îl aveți fiecare. Să-i dau citire sau ... Nu este necesar.

Doar vreau să spun că această lege vine în realizarea Planului de acțiuni din Strategia națională de descentralizare. În urma aplicării acestei legi, autoritățile publice locale se vor bucura de autonomie financiară reală.

Toate amendamentele, toate propunerile de îmbunătățire a acestei legi sînt binevenite pentru lectura a doua. Iar acum, comisia, de fapt, cu 5 voturi „pentru” și 3 voturi „contra”, a votat acest proiect de lege și rămîne la latitudinea Parlamentului. Sper că Parlamentul va vota pentru acest proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

Întrebări nu sînt către comisie.

S-au înscris cu luări de cuvînt trei deputați. Primul este domnul Mocanu. Vă rog, la tribuna centrală.

Să am iertare, este și un coraport. Așa este, da.

Domnule Mușuc,

Vă rog frumos.

Domnul Eduard Mușuc:

Stimați colegi,

Coraportul respectiv îl aveți la dumneavoastră, cred că nu este cazul să îi dau citire în întregime. Mă voi referi la lucruri mai importante care se conțin în acest document.

În primul rând, acest proiect de lege prevede separarea transferurilor condiționate de cele generale, separarea transferurilor destinate administrației publice locale de nivelul întâi de cele destinate de nivelul al doilea, stabilirea relațiilor dintre Ministerul Finanțelor și administrația publică locală de nivelul întâi și nivelul al doilea, precum și eliminarea raporturilor de intermediere, exercitate de administrația locală de nivelul al doilea, proiectul care le avem noi astăzi. Stabilirea expresă în proiectul de lege a unor cote concrete ale impozitului pe venit persoanelor fizice, care vor fi defalcate în bugetele unităților administrativ-teritoriale și creșterea gradului de transparență și obiectivitate al fondului de echilibrare și a parametrilor acestuia.

Comisia administrație publică și dezvoltare regională menționează că nota informativă la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative nu expune fundamentarea economico-financiară obligatorie, conform cerințelor Legii privind actele legislative.

Și aici vreau să mă refer inclusiv la propunerile parvenite din partea Comisiei administrație publică și dezvoltare regională în cadrul discuțiilor. Comisia administrație publică și dezvoltare regională propune unele modificări concrete în vederea îmbunătățirii proiectului de lege și anume.

La articolul I, în articolul 8 textul, „prin legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă” se substituie prin textul exact „Legea nr.436 privind administrația publică locală și Legea nr.435 privind descentralizarea administrativă, alte legi și acte legislative care vizează acest domeniu”.

Doi. Prevederile alineatului (3) și articolul 9 expun deja norma prevăzută la alineatul respectiv. Pornind de la aceasta, urmează evitarea apariției eventualelor paralisme și în legislație. Lucru care se referă la textul propriu-zis al legii.

Propunerile conceptuale din partea Comisiei administrație publică și dezvoltare regională. La articolul 10, alineatul (1), după sintagma „persoane fizice”, adică impozitele persoanelor fizice, de completat cu sintagma „și persoanelor juridice.” Totodată, este necesar de prevăzut în lege cotele defalcărilor de la impozitul pe venitul persoanelor juridice, colectat în teritoriul respectiv.

Patru. La articolul 19, textul „aprobat de către Ministerul Finanțelor” să fie substituit prin textul „elaborate și aprobate de către Ministerul Finanțelor și coordonate cu Guvernul”.

Cinci. Comisia administrație publică și dezvoltare regională menționează că, prin Legea nr.324 privind modificarea și completarea Codului fiscal, a fost exclusă taxa de la posesorii unităților de transport.

În cadrul discuției, s-a solicitat abrogarea din actul legislativ a prevederilor, prin care a fost anulată taxa locală pentru unitățile de transport, precum și reintroducerea acestei taxe în Codul fiscal, prin completarea articolului 6, alineatul

(6) cu o nouă literă: „taxa locală de la posesorii unităților de transport” din articolul doi al proiectului respectiv.

Noi solicităm ca toate propunerile acestea, pe care le aveți desfășurate în coraportul Comisiei administrație publică și dezvoltare regională, de altfel care au parvenit și din partea Congresului autorităților locale din Moldova, să fie luate în calcul de către comisia sesizată în fond atunci când se va lucra asupra sintezei propunerilor pentru cea de a doua lectură. Și luând în calcul toate propunerile respective înaintate aici, Comisia administrație publică și dezvoltare regională se pronunță pentru examinare și aprobare în primă lectură de către Parlament proiectul de Lege cu nr.4 din 15 ianuarie 2013.

Domnul Igor Corman:

Vă mulțumesc.

Întrebări nu sînt către coraportor.

Domnule Mocanu,

Vă rog, luarea de cuvînt.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Stimați colegi,

Proiectul care îmbunătățește finanțele publice locale este un proiect așteptat. A fost un proiect discutat și se lucrează la el cred că de doi sau trei ani. Acest proiect, de fapt, vine să implementeze Strategia națională de descentralizare, pentru că noi, toți împreună, ne-am asumat cinci obiective de guvernare. De patru dintre ele vorbim foarte des: integrare europeană, reintegrarea țării, consolidarea statului de drept, creșterea economică. Dar atunci când ajungem la al cincilea obiectiv care se referă la reconstrucția statului, de obicei, se vorbește mai puțin. Iar acest obiectiv, presupune reforma administrației publice centrale și locale, dar în special descentralizarea puterii și asigurarea unei autonomii locale reale. Iar autonomia decizională, autonomia... nu poate fi gândită în afara unei autonomii financiare. Nu poți fi independent dacă nu ești și independent financiar, deoarece puterea reală a autorităților locale depinde direct de autonomia financiară. Respectiv, în Carta europeană a autonomiei locale, în secțiunea dedicată finanțelor publice, este prevăzut expres, citez: ”Autoritățile administrației publice locale au dreptul la resurse proprii suficiente, de care pot dispune în mod liber în exercitarea atribuțiilor lor”.

Și doi. ”Resursele financiare ale autorităților administrației publice locale trebuie să fie proporționale competențelor prevăzute în Constituție și în Lege”. Nerespectarea acestor prevederi ne face ca, în acest moment, să fim în continuare sub monitorizarea Consiliului European. Acesta este unul din motivele pentru care sîntem în monitorizarea Consiliului European. Mai mult decît atît, avem 86 la sută din localități în care veniturile locale proprii nu acoperă nici salariul primarului. Respectiv, în scopul îmbunătățirii acestei situații a fost votată anul trecut Strategia națională de descentralizare care, pentru a fi realizat acest obiectiv important de a perfecționa sistemul finanțelor publice locale, trebuie să avem o consolidare a bazei de venituri proprii, trebuie să facem un... o reformare a sistemului de

transferuri într-o administrație publică locală de nivelurile întâi și al doilea. Și, bineînțeles, atunci când vorbim de autonomie financiară, evident, trebuie să consolidăm managementul financiar al administrațiilor publice locale și trebuie să ne asigurăm de garantarea disciplinei financiare.

Așa cum spuneam, proiectul de modificare a Legii finanțelor publice locale vine să implementeze Strategia și, cum menționau și asociațiile reprezentative ale autorităților administrației publice locale, acest proiect de lege poate fi considerat o primă încercare de a aduce schimbări fundamentale și reale la actualul sistem al finanțelor publice, pentru că el prevede niște modificări esențiale. Despre o parte dintre ele s-a vorbit aici și anume despre acele legate de stabilirea unor relații directe între Ministerul Finanțelor și nivelurile întâi și al doilea, respectiv primării și consilii raionale. Eliminarea raporturilor de intermediere care erau exercitate pînă în acest moment, de nivelul al doilea. De asemenea, stabilirea expres în lege a unor cote concrete ale impozitului pe venitul persoanelor fizice, care va fi defalcat în bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale de nivelurile întâi și al doilea și, bineînțeles, stimularea colectării veniturilor publice de către administrațiile locale. Mă refer la veniturile proprii.

Totodată, am spus și anterior, cred că, pentru prima etapă, este bine, dar mai este etapa a doua. Trebuie să gîndim acel mecanism, prin care impozitul persoanelor fizice să rămîna în localități, astfel încît să putem crește și veniturile localităților, ca ei să poată presta servicii calitative populației.

De asemenea, unica sursă a Fondului de susținere financiară a localităților în acest moment este exact acest impozit pe venitul persoanelor fizice. Legea nu prevede expres alte surse, deși este evident că fondul va fi susținut dacă nu vor exista resurse suplimentare din impozitul persoanelor juridice și TVA.

De asemenea, cred că ar mai trebui gîndite mecanisme pentru a stimula administrațiile publice locale să depună efort pentru a atrage investiții și pentru a dezvolta economia locală.

Și, în final, cred că este important să ne gîndim la schimbarea statutului direcțiilor de finanțe ale consiliilor raionale. Totuși cred că proiectul are suficiente modificări, astfel încît să fie diminuat amestecul din partea factorilor umani, politici, subiectivi în activitatea administrațiilor publice locale în condițiile Republicii Moldova, unde există, știm cu toții, un mediu politic și social destul de confuz, instabil și, mai ales, imprevizibil.

Și, în concluzie. Apropierea Republicii Moldova de Uniunea Europeană se poate produce doar în condițiile unui stat în care structurile puternic ierarhizate, de origine sovietică, sînt înlocuite cu structuri descentralizate, transparente și dinamice.

Descentralizarea puterii, inclusiv financiare, va avea o contribuție majoră la dezvoltarea veritabilă a regiunilor, desconcentrînd și activitatea economică pe întreg teritoriul Republicii Moldova, iar aceasta va avea ca efect venituri mai mari pentru comunitățile locale și, respectiv, servicii mai multe și mai calitative pentru populația Republicii Moldova.

Vă mulțumesc mult. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

Domnul Reidman,

Vă rog.

Domnul Oleg Reidman:

Уважаемые коллеги,

Закон, который представлен нам сегодня, и как коллега сказал, над которым работали три года, на самом деле не рабочий. И работали над ним не три года. Закон этот начал разрабатываться еще в 2006-ом году. Именно тогда тогдашнее правительство и политическая власть осознали, что нельзя ставить телегу впереди лошади, как это делает нынешнее правление при каждом новом повороте. В чем состоит вот эта постановка телеги впереди лошади? В том, что мы делим и перераспределяем все то, чего у нас с каждым годом все меньше и меньше по сравнению с нуждами. Нужно создавать базу с которой мы можем это черпать. Вот почему в 2006 году, оставив эскиз этого закона в покое, мы пришли к выводу, что необходимы стимулирующие меры в виде нулевой ставки на прибыль, в виде возмещения НДС на инвестиции в территории, за исключением муниципия Кишинэу и Бэлць, которые были отменены вашим правлением и в результате которых снизились объемы инвестиций, в том числе в провинцию, в территории.

Уважаемые коллеги,

Этот закон должен идти в пакете мер, которые предполагают и стимулируют территориальное развитие. Он не может идти сам по себе. Из этого ничего не выйдет. Из этого выйдет только одно: необходимость упразднения отдельных примэрий, упразднения, может быть отдельных районов, слияние их, и, тем самым, отдаление государственной услуги от человека. Вот что будет в результате этого закона.

Я понимаю, что нужно закрыть какой-то проект. Я не зря спросил, сколько это стоит. Нужно закрыть какой-то проект, нужно поставить галочку в так называемой Carta europeană a autorităților locale. Все это мне понятно, но мы живем в Республике Молдова и должны работать для ее пользы. Поэтому, этот закон нельзя сейчас принимать. Хорош он или плох, покажет время. Но его нужно вложить в пакет иных законов, стимулирующих развитие территориальной деятельности экономики.

Спасибо. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Următorul și ultimul vorbitor este domnul Țap.

Vă rog.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Onorată asistență,

Eu, de fapt, vroiam să vă zic că astăzi este o zi foarte importantă nu doar pentru autoritățile publice locale, dar și pentru țară. Or, o țară prosperă poate fi una doar cu comunități prospere. În acest sens, rolul proiectului în dezbatere este unul chiar crucial. Vreau să vă zic că, practic, toți primarii cu care am vorbit și care reprezintă diferite partide politice, prezente în Parlament și nu doar, sînt în așteptarea acestei legi.

În acest sens, vroiam să vă zic că am încrederea sau sînt încrezător că noi vom vota acest proiect de lege unanim, pentru a evidenția rolul și importanța acestui proiect, deoarece, iertată să-mi fie îndrăzneala, dar aceste dueluri verbale, cu tentă politică, au acoperit, de fapt, importanța proiectului ca substanță și vin să zic că domnul ministru al finanțelor, cînd a prezentat raportul, a punctat partea slabă sau punctele slabe ale acestui proiect, cer scuze, ale actualului sistem. Și vin să zic și eu.

Deci unu. Autonomie fiscală limitată și potențial fiscal inadecvat astăzi.

Doi. Erodarea bazei fiscale prin acordare în exces a excepțiilor, dependența bugetelor locale de cel central. Nivelul întâi, de nivelul al doilea.

Ineficiența sistemului de subvenții care descurajează efortul fiscal propriu al administrației locale și volatilitatea veniturilor administrațiilor publice locale. Iată de ce acest sistem, actualul sistem al finanțelor publice locale, de fapt, a făcut, a transformat sistemul administrației publice locale în unul nefuncțional. Iată de ce nu merge dezvoltarea locală, dezvoltarea regională, care sînt parte importantă componentă a dezvoltării generale a țării.

Drept concluzii principale aș vrea să zic. Noul sistem al finanțelor publice va fortifica capacitatea autorităților publice locale, pentru că stabilirea prin lege a impozitelor alocate autorităților locale înseamnă, de fapt, protejarea autonomiei locale și este important să înțelegem cu toții. Nu va mai putea factorul politic, de partid, să influențeze, oricine ar fi aici în Parlament sau în Guvern, nu va avea posibilitate să influențeze veniturile autorităților publice locale. Aceasta este partea puternică a acestui proiect. Aceasta noi trebuie să înțelegem, fiindcă de aici, de la protejarea autonomiei locale, de fapt, și de la democratizarea acestui sistem vine acel viitor și spunea domnul ministru că legea va lucra în timp, în perspectivă.

Pe de altă parte, este o predictibilitate. Consiliul local și primarul, dacă vin astăzi pentru 4 ani înainte, vor vedea care sînt veniturile anuale și își vor putea raporta bugetul anual la Strategia de dezvoltare, la ceea ce trebuie să facă anual. Foarte important, această lege va motiva autoritățile locale pentru prin alocarea impozitului pe venit a persoanelor fizice, dacă va stimula promovarea, formarea locurilor de muncă, ceea ce înseamnă dezvoltarea locală, el își va crește veniturile. Deci, autoritățile locale sînt motivate. Iată de aici vine acel viitor, la care se referea domnul ministru. Este un proiect foarte important. Chiar dacă vom face și careva paranteze că sînt și anumite neajunsuri. Și, în acest sens, vin să concretizez. Dacă Legea nr.436 a acordat competențe și... Legea nr.435, și Legea nr.436 a acordat mecanismul de funcționare, Legea nr.397 din 2003, care a fost lăsată în vigoare, de fapt, a subminat sistemul de... administrației publice locale. Astăzi, noi acordăm finanțele respective, ceea ce va crea baza pentru dezvoltare.

Da, riscurile sînt. Cotele procentuale, nu doar Chişinău şi Bălţi pot să se revolte, pot să se revolte şi Cahul, şi Orhei pentru acele douăzeci la sută. Dar sînt şi problemele mecanismelor de debursare a impozitului. Este şi problema alocării impozitului, s-a spus astăzi, conform principiilor reşedinţei, şi multe altele. Dar este o pornire foarte importantă şi eu vreau, astăzi, să apreciez, în primul rînd, curajul Ministerului Finanţelor, dar şi al Guvernului, pentru că au venit cu acest proiect. Da, el are multe rezerve. Avem zece zile, vom veni cu amendamente. Îl vom modifica în perspectivă. Vom veni şi cu o nouă Lege a finanţelor publice, dar este un prim-pas în calea spre descentralizarea puterii, pentru a crea un sistem de administraţie eficient, care să contribuie la dezvoltarea locală, regională şi a ţării în ansamblu.

Vă mulţumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Stimaţi colegi,

Supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului dezbătut cu nr.4. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. Proiectul este aprobat în primă lectură.

Următorul subiect din ordinea de zi este proiectul de Lege cu nr.176.
(*Rumoare în sală.*)

De procedură.

Microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Preşedinte Corman,

După cum bine observaţi, pentru acest proiect de lege au votat şi acei şapte transfugi ai noştri, votînd împotriva Partidului Liberal, şi ei se declară a fi liberali. Au votat împotriva lui Dorin Chirtoacă, prim-vicepreşedintele partidului.

Mulţumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Deci proiectul nr.176. Este vorba de proiectul despre Lege pentru modificarea articolului 64 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova din 14 martie 2003.

Doamnă deputat Apolschi,

Vă rog să prezentaţi proiectul.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Preşedinte,

Cu permisiunea dumneavoastră, aş prezenta raportul şi ca autor, şi ca preşedinte al comisiei, pentru că în el se însuşează toate argumentele care m-au motivat să fac acest...

Domnul Igor Corman:

Da, vă rog, prezentaţi-le împreună.

Doamna Raisa Apolschi:

Vă mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

Onorat prezidiu,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege nr.176 și constată următoarele. Proiectul a fost elaborat în scopul asigurării exercitării de către bănuیت dreptului său la apărare și respectarea drepturilor și libertăților consacrate de Constituție și Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Potrivit normei reglementate la punctul 5 alineatul (2) din actuala redacție a articolului 64 din Codul de procedură penală ”Drepturile și obligațiile bănuیتului”, este prevăzută posibilitatea procurorului de a amâna pînă la 6 luni, prin ordonanță motivată, aducerea la cunoștință a actului procedural de recunoaștere în calitate de bănuیت, în cazul în care judecătorul de instrucție a autorizat măsuri speciale de investigație.

Această normă procedurală contravine articolului 26 din Constituție, care statuează că dreptul la apărare este garantat, că fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale. Și articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale garantează dreptul persoanei acuzate de a fi informat, în termenul cel mai scurt și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzării aduse împotriva sa; de a dispune de timpul și de înlesnirile necesare pentru pregătirea apărării sale, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu.

Astfel, autorizarea de către judecătorul de instrucție a unor măsuri speciale de investigație nu poate justifica împiedicarea persoanei bănuite să-și exercite toate drepturile la apărare de care dispune, potrivit Codului de procedură penală.

În rezultatul dezbaterilor, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități au susținut oportunitatea prevederilor din proiect și s-au pronunțat pentru excluderea din punctul 5 alineatul (2) al articolului 64 din Codul de procedură penală, a normei prin care procurorul poate amâna pînă la 6 luni aducerea la cunoștință a actului procedural de recunoaștere în calitate de bănuیت. Totodată, la acest proiect, în cauză avize pozitive au prezentat comisiile permanente, Direcția generală juridică a Secretariatului. Proiectul este susținut de Curtea Supremă de Justiție, de Institutul Național de Justiție.

Pornind de la cele menționate, Comisia juridică, numiri și imunități a decis să propună Parlamentului examinarea și aprobarea acestui proiect, iar în lipsa de amendamente din partea deputaților - și în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Întrebări nu sînt.

Stimați colegi,

În aceste condiții, supun votului proiectul de Lege cu nr.176. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul este aprobat în primă lectură.

Stimați colegi,

Din ședința trecută, vă amintiți, am discutat, am dezbătut un proiect de Hotărîre cu privire la raportul Comisiei de anchetă pentru investigarea cazurilor de demolare și deteriorare a monumentelor istorice. Noi am finalizat, de fapt, atunci discuțiile.

Deci, vreau să supun votului acest proiect de Hotărîre. Cine este pentru rog să voteze. Este vorba de proiectul nr.188, pentru stenogramă. Cine este pentru? Majoritatea. Proiectul de Hotărîre este adoptat.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Înțeleg că a mai rămas un singur subiect pentru ceea ce nu s-a examinat astăzi, dar, totuși, din numele Frațiunii, aș propune ca acest subiect să fie transferat pentru ședința de mâine și să puneți la vot încheierea ședinței de astăzi la acest moment, la această etapă.

Domnul Igor Corman:

Vreau să vă întreb dacă sînt obiecții la această propunere? (*Rumoare în sală.*) Obiecții nu sînt. Atunci nu mai supun votului. Eu închei această ședință. Ne revedem mâine, la ora 10.00.

Mulțumesc.

Nu, este zi de joi.

Deci, din cîte sînt informat de către Secretariat, nu au fost adresate invitații reprezentanților autorităților. Nu avem astfel de subiecte în ordinea de zi.

Dacă aveți dumneavoastră întrebări, vă rog să le formulați la microfoanele din sală.

Microfonul nr.3.

Vă rog.

Domnul Veaceslav Bondari:

Вопрос министру экологии господину Шалару. На территории района Анений Ной, в селе Варница и в селе Булбоака есть два карьера, которые работают с огромными нарушениями.

Даже земли сельхозназначения не перевели в другую категорию земель.

В селе Бульбоака этот карьер практически уже засыпал дорогу Брест–Одесса. Я уже один раз обращался к господину Шалару, но, видимо, из-за того, что он был тогда временный и думал, вот-вот вылетит с работы и сядет в тюрьму, он мне не ответил.

Поэтому я повторно задаю этот вопрос и прошу, чтобы он мне ответил в письменном виде: какие меры приняты в отношении этих двух карьеров, в селе Варница и в селе Булбоака района Анений Ной.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Doamna Valentina Stratan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Am o întrebare foarte scurtă, pe care i-o adresez domnului ministru al sănătății Andrei Usatfi.

Prin această întrebare vreau să fac trimitere la Ordinul nr.667 din 10 iunie 2013, pe care, ordin pe care l-a emis Ministerul Sănătății și care se intitulează: „cu privire la aprobarea Regulamentului și a Organigramei Centrului Național de Sănătate Publică”.

Și, în acest ordin, la punctul 4 găsim următoarele: Direcția resurse umane a Ministerului Sănătății va preaviza persoanele angajate care nu se vor regăsi în statele de personal aprobate de Ministerul Sănătății.

Prin acestea consider că se încalcă mai multe acte legislative și mă refer aici și la Codul muncii, la Codul cu privire la știință și inovare.

Or, această instituție – Centrul Național de Sănătate Publică, are în activitatea sa o componentă importantă, cum este componenta științifică, iar Codul de știință și inovare presupune că în fruntea acestor instituții se regăsește un director, și nu un medic-șef, așa cum prevede acest ordin intern al Ministerului Sănătății.

În acest context, vreau să îl rog respectuos pe domnul ministru să mă informeze despre platforma juridică a acestui ordin. Și, totodată, să mă informeze care va fi soarta acestor angajați de la acest Centru, care nu se vor mai regăsi în statele de personal, în pofida faptului că ei au un contract de muncă, semnat de ambele părți.

Și, totodată, vreau să-i amintesc domnului ministru că Parlamentul rămîne și în continuare în așteptarea acelei Strategii de reformare și de dezvoltare a sistemului de sănătate, așa cum a prevăzut și prevede Hotărîrea nr.81, adoptată de Parlament la 1 martie.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Mă scuzați, cine era primul: doi sau patru? Doi.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Întrebarea mea este către doamna Valentina Buliga, ministrul muncii, protecției sociale și familiei.

La adresa mea a parvenit o petiție repetată din partea a 36 de locuitori ai satului Talmaza, raionul Ștefan Vodă, foști angajați ai Întreprinderii Agricole „Nina & ASN” - SRL, cărora întreprinderea nominalizată nu le-a achitat salariul pentru anii 2010 – 2012 în sumă totală de peste 150 mii lei.

În acest context, vă aduc la cunoștință că petiția anterioară, dresată de mine Ministerului Muncii, Protecției Sociale și a Familiei a fost examinată de către Inspecția muncii la 11.07.2012, care a constatat cinci încălcări grave ale Codului muncii din partea administrației SRL „Nina & ASN”.

Conform răspunsului din 13.07.2012, oferit petiționarilor, Inspecția Muncii a prescris agentului economic lichidarea în termen de cinci zile a încălcărilor constatate, inclusiv achitarea salariilor semnatarilor petiției.

Cu toate acestea, pînă în momentul de față, restanța la salariu n-a fost achitată.

În legătură cu cele expuse, solicit intervenția ministrului muncii, protecției sociale și familiei pentru monitorizarea lichidării încălcărilor depistate și achitarea salariilor foștilor angajați.

Despre rezultatele verificării solicit să fiu informat în termen de 15 zile, la ședința în plen a Parlamentului, de către doamna ministru Valentina Buliga.

Totodată, să îmi fie și prezentată informația în scris despre sancțiunile aplicate de către Inspecția Muncii agentului economic nominalizat.

La fel, să fiu informat dacă Inspecția muncii a întreprins toate acțiunile prevăzute de legislație pentru soluționarea acestei probleme.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Microfonul nr.4.

Domnul Simion Grișciuc – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Vreau să îl invit la Ora interpelărilor pe domnul director al Centrului Național Anticorupție, pe domnul Chetragu, vizavi de interpelarea adresată în formă scrisă Măriei Sale la 10 octombrie 2012, la care, pînă în prezent, nu am primit nici un răspuns. Ceea ce se referă la banii alocați din Fondul Ecologic Național către SRL „Garma-Grup”. Mă refer la o sumă destul de mare, chiar exorbitantă, așa spune, de 25 de milioane.

Pînă la momentul actual, specialiștii Centrului au făcut niște tentative, dar, pînă la urmă, nu s-au soldat cu succes.

Dînșii mi-au comunicat la telefon că, avînd în vedere complexitatea măsurilor care urmează a fi întreprinse, rezultatele mi le vor comunica mai tîrziu, dar nu mi le-au comunicat.

Solicit răspuns la următoarele întrebări. În calitate de solicitant la grantul respectiv figurează Primăria satului Fîrlădeni, raionul Hîncești, iar de finanțare a beneficiat SRL „Garma-Grup”. Cum s-a putut face aceasta?

Finanțarea a fost acceptată și valorificată în lipsa proiectului de autorizare a lucrărilor de construcție verificat în modul stabilit. Beneficiarul grantului nu a valorificat contribuția proprie.

În cererea de solicitare a grantului nu au fost descifrate cheltuielile care urmau a fi finanțate din Fondul Ecologic Național și, respectiv, din contribuția proprie, iar, ca rezultat, este imposibilă verificarea valorificării banilor conform destinației. Finanțarea a fost acceptată și efectuată în lipsa scrisorii de garanție a contribuției financiare.

Totodată, solicit să mi se răspundă: cum s-a putut a încheia finanțarea în situația în care Fondul Ecologic Național a finanțat cu 12 milioane de lei, însă valorificate au fost doar 10 milioane 681 de mii lei, aceste două milioane dispărînd și nu știm unde. Solicit răspuns.

Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Microfonul nr.3.

Doamna Alla Mironic:

Mulțumesc frumos.

Eu mă adresez a treia oară către Prim-ministrul Republicii Moldova ca să vină aici, în Parlament, să ascultăm informația legată de 5 decembrie 2012, în care s-a discutată cu prim-miniștrii SCI... întrebarea care ține de aniversarea a 70-a a biruinței.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Microfonul nr.5.

Doamna Inna Șupac:

Mulțumesc.

У меня вопрос к госпоже Майе Санду, министру образования, господину Корнелиу Гурину, генеральному прокурору, и господину Серафиму Урекяну, председателю Счетной палаты.

Вопрос заключается в том, каковы результаты расследования касающегося процесса закупки школьных автобусов.

Как известно, этот процесс расследования начался в декабре прошлого года, связан с теми недостатками, которые имели место быть при закупке девяноста девяти автобусов, которые были закуплены по двойной цене.

Ответ прошу дать в письменном виде.

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Popa – Frațiunea PCRM:

Am două interpelări.

Prima către Ministerul Finanțelor, către domnul ministru. Deci, în rezultatul adoptării Legii nr. 73 din 11. 04. 2013 cu privire la modificarea articolului 102... 101² din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997, a fost instituit un nou mecanism de impozitare a taxei pe valoare adăugată pentru producătorii agricoli și producătorii de zahăr care livrează pe teritoriul țării producție de fabricație proprie din fitotehnie și horticultură în formă naturală, producții de fabricație proprie din zootehnie în formă naturală, masă vie și sacrificată și zahăr din sfeclă de zahăr cu producție de fabricație proprie.

Astfel, la buget se achită doar 40% din suma TVA calculată aferent acestor livrări, iar restul – 60% din suma TVA înregistrată și acumulată rămâne la dispoziția agentului economic producător agricol sau producător de zahăr și va fi folosită exclusiv pentru estinderea și dezvoltarea capacității de producție a întreprinderilor.

Odată cu adoptarea Ordinului nr.519 din 7 mai 2013 al inspectorat... a Ministerului Finanțelor, determinarea taxei pe valoare adăugată spre plată la buget se efectuează conform mai multor formule de calcul, care, după părerea noastră, sînt prin abateri de la norma stabilită în articolul 102... 101² din Codul fiscal.

În acest sens, solicit Ministerului Finanțelor explicații vizavi de această problemă care induce în eroare agenții economici din domeniul respectiv privind modul de calcul și de achitare a taxei pe valoarea adăugată la efectuarea operațiunilor economice sus-menționate.

Și a doua interpelare către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, domnul ministru Vasile Bumacov.

Solicit o informație privind mărimea pierderilor agenților economici pe localități, în detalii pe fiecare agent economic, în rezultatul afectării culturilor agricole de calamități naturale din primăvara anului 2013 și măsurile întreprinse de minister pentru compensarea acestor pierderi.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și eu vă mulțumesc.

Nu mai sînt alte demersuri sau întrebări. Toate cele expuse vor fi expediate la adresele respective.

Noi vă mulțumim.

Declarăm ședința de astăzi închisă și ne revedem mîine, vineri, data de 14 iunie, la ora 10.

Mersi mult.

Ședința s-a încheiat la ora 15.42.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*